

Programi mësimor i lëndës GJYKIMI CIVIL 2026–2027

Për Shkollën e Magjistraturës)
(Viti akademik 2026 - 2027)

**(Për vitin e parë të Formimit Fillestar
për kandidatët për magjistratë dhe avokat shteti)**

Pedagogu titullar: Dashamir Kore

Përmbajtja e lëndës

- 1. HYRJE NË LËNDËN "GJYKIMI CIVIL"**
 - 1.1 Përshkrimi i lëndës**
 - 1.2 Objektivat: njohuri, aftësi dhe kompetenca**
- 2. PJESA E PARË: PËRGATITJA PËR GJYKIM.....**
 - 2.1 Përmbajtja**
 - 2.2 Objektivat mësimorë**
 - 2.3 Struktura dhe metodologjia**
- 3. PJESA E DYTË: GJYKIMI DHE VENDIMMARRJA**
 - 3.1 Përmbajtja**
 - 3.2 Objektivat mësimorë**
 - 3.3 Struktura dhe metodologjia**
- 4. PJESA E TRETË: EKZEKUTIMI**
 - 4.1 Përmbajtja**
 - 4.2 Objektivat mësimorë**
 - 4.3 Struktura dhe metodologjia**

HYRJE

E drejta civile, procedurale dhe materiale, është konceptuar si një modul i vetëm që konsiston në gjykimin civil për shkak të lidhjes që ekziston midis tyre dhe faktit se e drejta procedurale nuk qëndron e vetme, por është në funksion të të drejtës materiale. Gjykimi civil do të përbëhet nga tre pjesë të cilat përfaqësojnë së bashku ecurinë e një procesi gjyqësor civil në praktikë dhe konkretisht:

- 1) **Përgatitja për gjykim**
- 2) **Gjykimi dhe vendimmarrja e gjykatës**
- 3) **Ekzekutimi**

Përpos sa më sipër, programi është konceptuar që të synojë zhvillimin e aftësive në aspektin praktik duke mos u kufizuar në trajtimin teorik të instituteve kryesore si të të drejtës procedurale ashtu edhe të të drejtës materiale. Në secilën prej pjesëve të gjyimit civil janë trajtuar aftësitë/kompetencat dhe objektivat që synohen të arrihen nga trajtimi i temave në përmbajtje të pjesëve si dhe metodologjia përkatëse për arritjen e tyre.

PJESA I **PËRGATITJA PËR GJYKIM**

Në përmbajtje të pjesës së parë të gjyimit civil, “*Përgatitja për gjykim*”, do të trajtohen temat që kanë lidhje me veprimet e para procedurale pas paraqitjes së padisë dhe konkretisht detyrimi i gjykatës për të verifikuar nëse padia përmban të gjithë elementët e kërkuar nga ligji procedural dhe ai material, veprimet për njoftimin e kërkesëpadisë për efekt të paraqitjes së deklaratës së mbrojtjes, prapësimet, deklaratat e mbrojtjes, kundërpadia. Po kështu, do të trajtohen temat lidhur me juridiksionin, kompetencën (të para këto të lidhura edhe me procedurat e ndërmjetësimit dhe arbitrazhit), formimin e ndërgjyqësisë, personat e tretë në gjykim si dhe formimin e gjykatës, veprime që duhet të kryhen që në fazat e para të procesit gjyqësor civil. Këto aspekte procedurale do të jenë të lidhura me aspektet materiale dhe konkretisht subjektet dhe përfaqësimi për sa kohë verifikimi i tyre është i lidhur ngushtësisht me elementët e padisë. Në pjesën e parë të gjyimit civil do të përfshihen gjithashtu aktet, afatet procedurale dhe pavlefshmëria e akteve procedurale, pasi lidhen në mënyrë të drejtpërdrejtë me fazën e përgatitjes për gjykim duke qenë se gjykimi në themel duhet të përqendrohet në provueshmërinë e fakteve objekt gjykimi.

Aftësitë/kompetencat dhe objektivat

Në vijim do të parashtrohen aftësitë/kompetencat si dhe objektivat respektive të lidhura me ato që synohen të arrihen në përfundimin të pjesës së parë të gjyimit civil nga trajtimi i temave përkatëse në përmbajtje të saj.

1. Vetëdija

Objektivat:

1.1-Kandidati tregon vetëdije për rolin si gjyqtar dhe ndikimin e sjelljes së tij tek palët dhe në shoqëri

Një ndër aspektet që duhet të verifikojë gjyqtari në momentin që njihet me padinë është nëse ka apo jo shkaqe për të kërkuar heqjen dorë nga gjykimi, shkaqe për të cilat rrjedhimisht palët mund të kërkojnë përjashtimin e tij. Nëpërmjet këtij objektivi synohet që kandidati të vlerësojë drejtë paanshmërinë dhe të jetë i vetëdijshëm se paanshmëria si një prej vlerave themelore të gjyqësorit ka një impakt të madh edhe në shoqëri. Të njëjtën vetëdije gjyqtari duhet ta tregojë edhe gjatë shqyrtimit të kërkesave për përjashtim të paraqitur për gjyqtarët e tjerë.

1.2. Kandidati mban distancën, nuk tërhiqet nga emocionet

Pretendimi i palëve për njëanshmëri bën pjesë në kategoritë e kërkesave që sjellin një impakt emocional tek gjyqtari dhe ky i fundit instinktivisht priret të reagojë menjëherë për t'i treguar palëve që nuk ka shkaqe njëanshmërie. Nëpërmjet këtij objekti synohet që kandidati të trajtojë me profesionalizëm kërkesat për përjashtim dhe të reagojë pa u ndikuar nga emocionet.

2. Vetëbesimi dhe autenticiteti

Objektivat:

2.1. Kandidati kryen në mënyrë të pavarur punën që i është caktuar

2.2. Kandidati shfaq vetëbesim dhe vendos kufij përballë provokimeve.

2.3. Kandidati nuk i merr reagimet e të tjerëve si personale.

Pavarësisht kërkesave për përjashtim që mund të paraqesin palët, kërkesa të cilat mund të jenë edhe të përsëritura, kandidati duhet të kryejë punën që i është caktuar në mënyrë të pavarur, të mos reflektojë ndikim prej kërkesave dhe të mos i marrë reagimet e palëve si personale. Po kështu, kandidati duhet të dijë të vendosë kufij përballë provokimeve në mënyrë që të mos lejojë abuzimin me të drejtat në proces.

3. Drejtimi

Objektivat:

3.1. Kandidati parashikon sa më shumë që të jetë e mundur pengesat dhe alternativat/skenarët e mundshëm të çështjes. Kontrollon punën në tërësi dhe bën ndryshimet e nevojshme.

3.2. Kandidati përcakton qartë hapat proceduralë dhe se kur duhet të kryhen ato.

3.2. Kandidati kontrollon në kohën e duhur volumin e punës.

Puna që kryen gjyqtari në momentin që paraqitet padia për gjykim dikton ecurinë e procesit. Kandidati duhet të ndërmarrë veprimet e duhura me qëllim vazhdimësinë e rregullt të procesit. Kandidati duhet të identifikojë problematikat që mund të paraqesë padia dhe të integrojë aspektet materiale me ato procedurale duke respektuar fazat e gjykimit. Duke marrë vendimet e duhura procedurale që në fazën e parë të gjykimit, kandidati arrin të kontrollojë në kohën e duhur edhe volumin e punës duke mos kaluar për veprime të mëtejshme padi/kërkesa që nuk plotësojnë kushtet procedurale/materiale apo duke lënë detyra konkrete për palët me qëllim plotësimin e të metave.

Temat dhe nëntemat në përmbajtje të pjesës së parë do të jenë si më poshtë:

1) Ndërgjyqësia në procesin civil dhe formimi i gjykatës (12 orë)

- Subjektet në të drejtën civile (2 orë)
- Përfaqësimi (3 orë)
- Ndërgjyqësia dhe personat e tretë në gjykim (4 orë)
- Përjashtimi i gjyqtarit, kërkesat për përjashtim (3 orë)

2) Juridiksioni dhe kompetenca (6 orë)

- Juridiksioni gjyqësor civil dhe kompetencat (2 orë)
- Juridiksioni gjykatës për paditë me elementë të huaj (2 orë)
- Ndërmjetësimi dhe arbitrazhi (2 orë)

3) Padia, aktet procedurale dhe veprimet paraprake (19 orë)

- Padia, kuptimi i së drejtës së padisë, kërkesëpadia, deklarata e mbrojtjes, prapësimi dhe kundërpadia (6 orë)
- Aktet dhe afatet procedurale (4 orë)
- Veprimet paraprake/përgatitore (6 orë)

- Parashkrimi shues (3 orë)

TEMA 1: NDËRGJYQËSIA NË PROCESIN CIVIL DHE FORMIMI I GJYKATËS

Tema e parë në përbërje të pjesës së parë është ndërgjyqësia në procesin civil dhe formimi i gjykatës, e cila do të jetë e ndarë në 4 nëntema kryesore, si më poshtë:

- 1) Subjektet në të drejtën civile (2 orë)
- 2) Përfaqësimi (3 orë)
- 3) Ndërgjyqësia dhe personat e tretë në gjykim (4 orë)
- 4) Përfashtimi i gjyqtarit, kërkesat për përfashtim (3 orë)

Nëntema 1: Subjektet në të drejtën civile (2 orë)

Përshkrimi

Në bazë të procesit gjyqësor civil qëndrojnë subjektet e të drejtës, ndaj është e rëndësishme që si fillim të trajtohen dhe kuptohen konceptet më të rëndësishme që lidhen me subjektet. Kjo nëntemë shërben për të kuptuar se kush mund të jenë në cilësinë e subjekteve në gjykim apo për mbrojtjen e të drejtave të të cilëve subjekteve mund të realizohet gjykimi. Me trajtimin e kësaj nënteme mund të kalohet më pas në trajtimin e nëntemës tjetër lidhur me ndërtimin e ndërgjyqësisë në procesin civil, e cila në thelb ka të bëjë me faktin se nga rrethi i subjekteve që mund të shfaqen në një proces gjyqësor, cilët janë subjektet që duhet të paraqiten në cilësinë e palëve në gjykim në mënyrë që ndërgjyqësia të jetë e saktë.

Përmbajtja

1.1. Zotësia juridike, zotësia për të vepruar dhe momenti i fitimit të tyre (2 orë)

- Përcaktimi i momentit të fitimit të zotësisë juridike dhe zotësisë për të vepruar si element i domosdoshëm i cilësimit të një subjekti si subjekt i të drejtës.

Objektivi mësimor: Kandidati diferencon saktë zotësinë juridike dhe zotësinë për të vepruar, përcakton momentin e fitimit të tyre në varësi të rrethanave të ndryshme dhe merr vendimet e duhura lidhur me pasojat e kufizimit apo heqjes së zotësisë për të vepruar në proceset gjyqësore.

Pvetjet studimore:

1. A është juridikisht e njëjta gjë “lindja gjallë” me “lindjen i shëndetshëm”?
2. A është kusht i fitimit të zotësisë juridike mbijetesa?
3. A barazohet mbijetesa natyrale e individit me atë të siguruar nga pajisje e aparatura teknike, të tilla si inkubatorët etj.?
4. A ka rëndësi kohëzgjatja e shtatzënisë për fitimin e zotësisë juridike?
5. A kanë zotësi juridike personat që lindin me deformime të rënda fizike e prapambetje mendore? A kushtëzohet “lindja gjallë” me lindjen e një individi “të aftë nga pikëpamja anatomike”?
6. A kanë zotësi juridike personat që lindin muajin e pestë, të gjashtë, të shtatë të shtatzënisë dhe mbijetojnë vetëm pak momente pas lindjes?
7. A fiton zotësi juridike subjekti që si lind gjallë pas një lindje të parakohshme, por nuk e ka përmbushur periudhën e nevojshme mbi 32 javë për të qenë i aftë?
8. Si duhet interpretuar neni 2 në raport me nenin 320 të Kodit Civil?
9. A ka ndonjë ndryshim midis konceptimit në rrugë natyrore dhe inseminimit artificial apo konceptimin në vitro?
10. A mundet që disa të mitur të krijojnë një shoqatë që të kujdeset me zhvillimin e talenteve artistike në fushën e poezisë, prozës, pikturës etj.

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
100 minuta	Zotësia juridike, zotësia për të vepruar		
100 minuta	Përcaktimi i momentit të fitimit të zotësisë juridike dhe zotësisë për të vepruar si element i domosdoshëm i cilësimit të një subjekti si subjekt i të drejtës	Kandidatëve u vihen në dispozicion një kërkesë për heqjen e zotësisë për të vepruar së bashku me aktet përkatëse. Kandidatët ndahen në grupe dhe secili grup evidenton problematikat në rastin konkret dhe analizën ligjore të tyre (25 min) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke formuluar dispozitivin vendimit të gjykatës në rastin në fjalë në raport me vlerësimet e parashtruara më sipër (20 minuta) Do të përzgjidhen tre kandidatë për të prezantuar dispozitivin e hartuar prej tyre (15 minuta) Diskutim i përbashkët me pedagogun dhe kandidatët e tjerë lidhur me saktësinë e dispozitivëve të hartuar dhe ndryshimet që mund të jenë të nevojshme (15 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Aftësia e vendimmarrjes Hartimi i akteve Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

Nëntema 2: Përfaqësimi (3 orë)

Përshkrimi

Përfaqësimi është një institut i rëndësishëm në dy aspekte lidhur me procesin gjyqësor: **1)** përfaqësimin e rregullt të palëve në gjykim; **2)** analizimin e veprimeve të kryera nga përfaqësuesit që janë objekt shqyrtimi gjyqësor. Për këtë arsye, është e nevojshme që të trajtohet kuptimi i institutit të përfaqësimit, duke evidentuar faktet juridike me konstatimin e të cilave lidhet krijimi i marrëdhënies juridike të përfaqësimit, kufijtë dhe pasojat e përfaqësimit, veçoritë e prokurës si veprim juridik i njëanshëm dhe mënyrat e lëshimit të saj, llojet e prokurave dhe dallimi nga autorizimi, përfaqësimi pa tagra dhe pasojat e tij.

Përmbajtja:

2.1. Përfaqësimi dhe kufijtë e tij, prokura dhe forma e saj (1 orë)

- Dallimi i prokurës si veprim juridik i njëanshëm nga kontrata si veprim juridik i dyanshëm.

Objektivi mësimor: Kandidati vlerëson saktë nëse përfaqësimi është apo jo i rregullt dhe merr vendimet e duhura lidhur me rregullimin e akteve të përfaqësimit.

Pyetje studimore:

1. A mund të përcaktohet përfaqësimi si institut dhe si marrëdhënie juridike? Nëse po në cilat kushte?
2. Cilat janë dallimet midis prokurës dhe kontratave dhe konkretisht lidhur me kontratat e porosisë dhe të komisionit?
3. A mund të përfshihen elemente të prokurës në kontratë dhe në cilat raste?
4. A mund të kalojë pronësia mbi një send të paluajtshëm nëpërmjet kontratës së komisionit nga porositësi te komisioneri?
5. Si do të interpretohen rastet kur për të njëjtin veprim lëshohet më shumë se një prokurë duke caktuar përfaqësues të ndryshëm?

2.2. Përfaqësimi pa tagra dhe pasojat e tij (2 orë)

- Kuptimi i tagrave në aktin e përfaqësimit në raport me veprimet për të cilat është lëshuar akti.
- Pasojat e përfaqësimit pa tagra, miratimi i veprimeve të kryera pa tagra apo në kapërcim të tyre.

Objektivi mësimor: Kandidati interpreton saktë përmbajtjen e aktit të përfaqësimit në raport me tagrat e dhëna dhe ndërmerr veprimet e duhura në rast konstatimi se përfaqësimi ka qenë pa tagra.

Pyetjet studimore:

1. Cili është kuptimi i tagrave të përfaqësimit?
2. Cilat janë format e lëshimit të prokurës?
3. Cilat janë pasojat në rastet kur akti i përfaqësimit është i pavlefshëm dhe rastet kur veprimet e përfaqësuesit shkojnë përtej aktit të përfaqësimit?
4. Si duhen vlerësuar rastet kur përfaqësuesi kryen veprime me veten e tij apo me persona të tjerë të përfaqësuar prej tij?
5. Cilat janë pasojat në rastet kur veprimi i përfaqësimit është kryer në kushtet e konfliktit të interesit?
6. Cilat janë veprimet që duhet të ndërmarrë gjykata në rast se konstaton të meta në aktet e përfaqësimit?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
50 minuta	Përfaqësimi dhe kufijtë e tij, prokura dhe forma e saj		
50 minuta	Dallimi i prokurës si veprim juridik i njëanshëm nga kontrata si veprim juridik i dyanshëm	Kandidatëve u vihet në dispozicion një marrëveshje për modalitetet e kryerjes së veprimit juridik, e hartuar jashtë zyrës noteriale, por e vërtetuar rregullisht me vërtetimin noterial. Kandidatët do të ndahen në grupe dhe secili grup do të përcaktojë tre aspektet kryesore: 1) Nëse marrëveshja është një veprim juridik që i përket kategorisë së detyrimeve; 2) Nëse Kodi parashikon formë për lidhjen e saj; 3) Nëse marrëveshja noteriale përmban tagra apo të drejta që barazohen me prokurën si veprim juridik (30 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin e grupit. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta).	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
100 minuta	Përfaqësimi pa tagra dhe pasojat e tij		
50 minuta	Kuptimi i tagrave në aktin e përfaqësimit në raport me veprimet për të cilat është	Kandidatëve do tu vihen në dispozicion akte përfaqësimi nga dosje të ndryshme	

	lëshuar akti	gjyqësore. Kandidatët do të ndahen në grupe dhe secili grup do të evidentojë problematikat në rastin konkret lidhur me tagrat e përfaqësimit si dhe veprimet procedurale që duhet të kryejë gjykata për rregullimin e përfaqësimit (30 minuta). Secili grup prezanton qëndrimin e tij. Diskutim i përbashkët me pedagogun dhe konkluzione (20 minuta)	Bashkëpunimi Drejtimi Fleksibiliteti Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
50 minuta	Pasojat e përfaqësimit pa tagra, miratimi i veprimeve të kryera pa apo në kapërcim të tagrave	Kandidatëve do tu vihen në dispozicion akte përfaqësimi nga dosje gjyqësore. Secili kandidat do të përcaktojë nëse janë tejkaluar tagrat dhe do të hartojë aktin/vendimin që do të merrte gjykata në drejtim të përfaqësimit të rregullt në proces (40 minuta) Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me zgjidhjen e rastit (10 minuta) Vendimi i hartuar nga kandidatët do të bëhet pjesë e portofolit të tyre dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve.	Hartimi i akteve Aftësia e të nxënit dhe vetë-reflektimi

Nëntema 3: Ndërgjyqësia dhe personat e tretë në gjykim (4 orë)
Përshkrimi

Ndërgjyqësia është një ndër aspektet më të rëndësishme të procesit gjyqësor civil dhe për këtë arsye në nenin 467, germa “d”, të K. Pr. Civile parashikohet shprehimisht se gjykata e apelit prish vendimin e gjykatës së shkallës së parë dhe e dërgon çështjen për rigjykim në rastet kur nuk është formuar drejtë ndërgjyqësia. Ndonëse gjykata nuk ka rol aktiv dhe nuk mund të përcaktojë e urdhërojë thirrjen në gjykim të një subjekti në pozitën e paditësit apo të paditurit, ajo bën kujdes, veçanërisht në fazën e veprimeve paraprake/përgatitore, për të qartësuar natyrën e mosmarrëveshjes dhe rrjedhimisht edhe për të shqyrtuar e orientuar rregullsinë e ndërgjyqësisë së përcaktuar nga ana e paditësit. Gjykata kujdeset që, palët e treguara në padi si dhe palët e thirrura në gjykim edhe kryesisht prej saj si persona të tretë, të njihen me çështjen, të orientohen dhe tu krijohen kushtet për të ushtruar të gjitha të drejtat që iu njeh ligji, përfshirë për shembull edhe ato që lidhen me pozitën procedurale të tyre dhe mundësinë e hapësirën që parashikon ligji për ndryshimin e kësaj pozite apo daljen jashtë gjykimit. Nëse gjykata, në kuadër të detyrimeve të saj në procesin civil, nuk ndjek e respekton këto parime e rregulla procedurale, ndërgjyqësia mund të rezultojë e ndërtuar në mënyrë të gabuar, gjendje e cila sipas ligjvënësit vlerësohet si shkelje e rëndë procedurale me pasojë prishjen e vendimeve gjyqësore dhe kthimin e çështjes për rishqyrtim. Për këtë arsye është e nevojshme të trajtohet se cilët janë kriteret e formimit të drejtë të ndërgjyqësisë, cilat janë kushtet për të qenë palë në procesin gjyqësor, legjitimi procedural, legjitimimi material, si dhe format e ndërhyrjes në një proces gjyqësor të iniciuar nga një palë tjetër. Të gjitha këto çështje do të trajtohen në aspektin praktik në mënyrë që kandidati të fitojë siguri lidhur me ndërtimin e ndërgjyqësisë dhe marrjen e vendimeve procedurale në kohën e duhur për rregullimin e saj.

Përmbajtja

3.1. Palët në procesin gjyqësor civil (2 orë)

- Legjitimimi procedural, legjitimimi real, personat e tretë
- Bashkëndërgjyqësia

Objektivi mësimor: Kandidati diferencon saktë legjitimitetin procedural dhe real, identifikon në varësi të rrethanave të çështjes palët që duhet të marrin pjesë në gjykim duke marrë vendimet e duhura procedurale.

Pyetjet studimore:

1. Cili është kuptimi i legjitimitetit procedural/zotësisë procedurale?
2. Cili është kuptimi i legjitimitetit real/material?
3. Në cilën fazë të gjykimit mund të vlerësojë gjykata mungesën e legjitimitetit në varësi të faktit nëse është procedural apo material?
4. A mund të përbëjë mosformimi i rregullt i ndërgjyqësisë shkak për mosshqyrtimin në themel të çështjes apo rrëzimin e padisë vetëm për këtë shkak?
5. Cilat janë kriteret e vlerësimit të bashkëndërgjyqësisë?
6. Cilat janë veprimet që duhet të ndërmerren në rastet e bashkëndërgjyqësisë së detyrueshme?

3.2. Ndërhyrjet në procesin gjyqësor (2 orë)

- Ndërhyrja kryesore dhe ndërhyrja dytësore
- Zëvendësimi procedural dhe kalimi procedural

Objektivi mësimor: Kandidati vlerëson saktë llojet e ndërhyrjes në procesin gjyqësor dhe merr vendimet e duhura procedurale me qëllim vazhdimësinë e rregullt të procesit.

Pyetje studimore:

1. Çfarë përfaqëson ndërhyrja kryesore në gjykim?
2. Cila është forma procedurale e paraqitjes së ndërhyrjes kryesore?
3. Cilët janë elementët që duhet të verifikojë gjykata përpara vendimmarrjes lidhur me pranimin apo jo të kërkesës për ndërhyrje kryesore?
4. Cili është ndryshimi midis ndërhyrjes kryesore dhe asaj dytësore?
5. Cili është ndryshimi midis daljes jashtë gjykimit dhe zëvendësimit procedural?
6. A jemi përpara të njëjtit institut nëse pala e paditur ka qenë e vdekur para ngritjes së padisë me rastin kur pala vdes gjatë gjykimit?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	
100 minuta	Palët në procesin gjyqësor civil		
50 minuta	Legjitimimi procedural, legjitimimi real, personat e tretë në gjykim	Kandidatëve do tu vihen në dispozicion padi nga dosje të ndryshme gjyqësore: Në padinë e parë do të vlerësohet legjitimiteti real. Në padinë e dytë do të vlerësohet legjitimiteti procedural. Në padinë e tretë do të vlerësohet kërkitimi për thirrjen e personit të tretë. Kandidatët do të ndahen në grupe dhe secili grup do të marrë nga një padi ku do të përcaktojnë aspektet lidhur me legjitimitetin dhe veprimet procedurale që do të kryenin në cilësinë e gjyqtarëve (15 minuta). Në secilin prej rasteve të mësipërme, sipas grupeve, secili prej kandidatëve do të hartojë aktin sipas rrethanave të çështjes (25 minuta) Prezantim i akteve dhe diskutim me pedagogun (10 minuta) Akti do të bëhet pjesë e portofolit dhe do të vlerësohet nga pedagogu	Bashkëpunimi Drejtimi Fleksibiliteti Aftësia e vendimmarrjes

		me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve	Aftësia e të nxënit dhe vetë-reflektimi
--	--	--	---

50 minuta	Bashkëndërgjyqësia	Kandidatëve do tu vihen në dispozicion disa akte nga një dosje gjyqësore. Kandidatët do të analizojnë formimin e ndërgjyqësisë dhe do të hartojnë aktin përkatës për rregullimin e saj (30 minuta) Kandidatëve do tu vihet një dispozicion një padi ku janë disa palë të paditura dhe do të vlerësojnë nëse jemi në kushtet e bashkëndërgjyqësisë së detyrueshme (10 minuta) Në vijim të ushtrimit të mësipërm, kandidatët do të formulojnë vendimmarrjen për dy situata hipotetike: paraqitjen e kërkesës për shtimin e ndërgjyqësisë; moszbatimin e detyrave të lëna nga gjykata (10 minuta) Akti për rregullimin e ndërgjyqësisë do të bëhet pjesë e portofolit dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve	Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Drejtimi Drejtimi Aftësia e vendimmarrjes Fleksibiliteti Aftësia e vendimmarrjes Drejtimi Aftësia e të nxënit dhe vetë-reflektimi
------------------	---------------------------	---	---

100 minuta	Ndërhyrjet në procesin gjyqësor		
50 minuta	Ndërhyrja kryesore dhe ndërhyrja dytësore	Kandidatët ndahen në 2 grupe. Njërit grup i jepet padia, deklarata e mbrojtjes si dhe kërkesa për ndërhyrje kryesore, ndërsa grupit tjetër padia, deklarata e mbrojtjes si dhe kërkesa për ndërhyrje dytësore. Secili grup evidenton hapat proceduralë që duhet të ndiqen në rast të paraqitjes së kërkesës për ndërhyrje kryesore ose dytësore dhe harton vendimmarrjen lidhur me pranimin/rrëzimin e kërkesës për ndërhyrje	Bashkëpunimi Drejtimi Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes

		kryesore/dytësore (25 minuta) Grupet prezantojnë qëndrimin e tyre dhe japin vlerësimin për qëndrimet respektive (15 minuta) Secili kandidat harton në mënyrë të përmbledhur tiparet kryesore të kërkesave të trajtuara dhe dallimet midis tyre (10 minuta) Materiali i hartuar me shkrim lidhur me tiparet kryesore dhe dallimet bëhet pjesë e portofolit të kandidatit dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim evidentimin e strukturës së mbajtjes së shënimeve.	Të dëgjuarit Struktura e mbajtjes së shënimeve
50 minuta	Zëvendësimi procedural dhe kalimi procedural	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, si dhe kërkesa e palës paditëse në të cilën referohet se njëra nga palët paditëse ka ndërruar jetë. Kandidatët analizojnë se si duhet të veprohet nëse vdes ndonjëra nga palët në gjykim, cilat janë aktet që duhet të kërkohen si dhe formulojnë vendimmarrjen me shkrim (15 minuta). Pas ushtrimit të mësipërm, vijohet me paraqitjen e rrethanave të reja procedurale: kërkesa e palës paditëse për kalim të pjesshëm procedural. Kandidati analizon se cilat	Drejtimi Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Fleksibiliteti Vetëbesimi Drejtimi

	janë hapat proceduralë që duhet të ndërmarrë dhe harton vendimin lidhur me kërkesën e palës paditëse (15 minuta) Pas ushtrimit të mësipërm, kandidatët ndahen në dy grupe (rindarja në grupe është e ndryshme nga ndarja e parë) dhe u jepen këto akte: padia dhe ekstrakti i regjistrimit tregtar të palës së paditur. Kandidatët duhet të analizojnë këto akte në funksion të përcaktimit nëse ka apo jo ndonjë mospërputhje, ku konsiston ajo, cilat janë aktet që duhet të kërkohen për të qartësuar rrethanat dhe a janë kushtet e zëvendësimit procedural (15 minuta) Konkluzione (5 minuta) Vendimmarrjet e hartuara me shkrim gjatë orës mësimore (dispozitivët e vendimeve dhe procedura e përcaktuar) do të bëhen pjesë e portofolit të kandidatit dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve	Gjykimi analitik Drejtimi Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Bashkëpunimi Aftësia e të nxënit dhe vetë-reflektimi
--	--	--

Nëntema 4: Përfashtimi i gjyqtarit, kërkesat për përfashtim (3 orë)

Përshkrimi

Parimi i paanshmërisë së gjyqtarit gjatë gjykimit është një prej parimeve themelore të garantuar nga neni 42/2 i Kushtetutës. Në kuptim të kësaj dispozite parimi i paanshmërisë ka në vetvete elementin e vet subjektiv, i cili lidhet ngushtë me bindjen e brendshme që krijon gjyqtari për zgjidhjen e çështjes në gjykim, si dhe elementin objektiv me të cilin kuptohet dhënia e garancive të nevojshme për gjykim të paanshëm nga vetë gjykata, përmes mënjanimi prej saj të çdo dyshimi të përligjur në këtë drejtim. Ndër të tjera, gjykata duhet të jetë e kujdesshme dhe të marrë parasysh veçanërisht problemin e përbërjes së trupit gjykues, në mënyrë që të mënjanohen nga gjykimi i çështjes gjyqtarët që nuk kanë garancitë e kërkuara për paanshmëri në kuptimin objektiv. Në shtetin e së drejtës, kjo kërkesë merr rëndësi të veçantë në funksion të besimit në dhënien e drejtësisë që duhet të krijojnë në çdo rast në shoqërinë demokratike jo vetëm palët në gjykim, por çdo qytetar i thjeshtë. Për këtë arsye, është e rëndësishme që të kuptohen drejtë shkaqet e përfashtimit të gjyqtarit si dhe procedura që duhet të ndiqet në këtë rast.

Përmbajtja

1.1. Shkaqet e përfashtimit të gjyqtarit (2 orë)

- Kuptimi i shkaqeve të përfashtimit/heqjes dorë të gjyqtarit
- Sjelljet e gjyqtarit gjatë paraqitjes së kërkesave të palëve

Objektivi mësimor: Kandidati interpreton saktë shkaqet e përfashtimit/heqjes dorë të gjyqtarit dhe merr vendimet e duhura lidhur me dorëheqjen nga gjykimi si dhe menaxhimin e procesit gjyqësor.

Pyetjet studimore:

1. Si klasifikohen shkaqet e përfashtimit të gjyqtarit, orientuese apo taksative?
2. Cili është raporti midis paanshmërisë dhe gjykatës së caktuar me ligj?
3. Cilat janë parimet kryesore që lidhen me paanshmërinë e gjyqtarit?
4. Cilët janë testet e paanshmërisë sipas Gjykatës Kushtetuese dhe Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut?

1.2.Kërkesa për përfashtim (1 orë)

- Paraqitja dhe shqyrtimi i kërkesës
- Mendimi lidhur me kërkesën për përfashtim

Objektivi mësimor: Kandidati merr vendimin e duhur lidhur me pranueshmërinë apo pranimin/rrëzimin e kërkesës, i jep rëndësinë e duhur mendimit të gjyqtarit lidhur me kërkesën për përfashtim dhe shkruan duke respektuar parimin e paanshmërisë mendimin lidhur me kërkesën për përfashtimin e tij.

Pyetje studimore:

1. Cili është dallimi midis pranueshmërisë së kërkesës dhe rrëzimit/pranimit të saj?
2. Si do të veprohet në rastet kur pala kërkuese nuk i bashkëlidh kërkesës për përfashtim aktet e nevojshme, por këto akte mund të aksesohen lehtësisht nga gjykata?
3. Si do të veprohet në rastet kur ndërkohë që palët paraqesin kërkesë për përfashtim, gjyqtari paraqet kërkesë për heqjen dorë nga gjykimi dhe kjo kërkesë pranohet?
4. Cila është vlera e mendimit të gjyqtarit që kërkohet të përfashtohet?

5. Si do të veprohet në rastet kur në mendimin e tij me shkrim gjyqtari shprehet se është dakord për përjashtimin e tij nga gjykimi?
6. Cilat janë standardet që duhet të respektojë gjyqtari në shkrimin e mendimit lidhur me kërkesën për përjashtimin e tij nga gjykimi?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
100 minuta	Shkaqet e përjashtimit të gjyqtarit		
50 minuta	Kuptimi i shkaqeve të përjashtimit/heqjes dorë të gjyqtarit	Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secilit grup i jepet nga një kërkesë për përjashtimin e gjyqtarit në një rast konkret. Secili grup do të identifikojë se cilat janë shkaqet për të cilat kërkohet përjashtimi i gjyqtarit dhe nëse ato përbëjnë apo jo shkaqe për të cilat mund të përjashtohet gjyqtari i çështjes, duke renditur argumentet kryesorë me shkrim (15 minuta). Secili grup prezanton argumentet me shkrim (monitor ose flipchart) (15 minuta) Të gjithë kandidatëve u prezantohet një rast i ri lidhur me përjashtimin e gjyqtarit dhe konkretisht: kërkesa për përjashtim dhe kallëzimi penal ndaj gjyqtarit për të cilin kërkohet përjashtimi. Secili kandidat duhet të përcaktojë qëndrimin e tij në raport me kërkimin dhe kandidatët do të ndahen në grupe sipas qëndrimit të tyre	Vetëdija për rolin e gjyqtarit Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Vetëdija për rolin e gjyqtarit

		pranim ose rrëzim. Secili grup do të ndërtojë kundër-argumentet për qëndrimin e grupit tjetër (15 minuta) Konkluzione (5 minuta)	
--	--	--	--

50 minuta	Sjelljet e gjyqtarit gjatë paraqitjes së kërkesave të palëve	Role në grup-improvizimi i seancave Kandidatët ndahen në dy grupe. Secili grup zgjedh një përfaqësues i cili do të jetë në cilësinë e gjyqtarit dhe ky i fundit vendoset në rol përballë palëve që do të kërkojnë përjashtimin e tij gjatë seancës me qëllim vendosjen e kandidatit në situata sa më pranë praktikës (20 minuta, 10 minuta secili grup). Pas përfundimit të prezantimit të secilit grup, kandidatët që nuk morën pjesë në ushtrim, do të vlerësojnë sjelljen e gjyqtarit në raport me rregullat e gjykimit dhe etikës (20 minuta, 10 minuta secili grup) Diskutimi i përbashkët me pedagogun lidhur me praktikat më të mira të reagimit të gjyqtarëve përballë sjelljes së palëve (10 minuta)	Vetëdija Vetëbesimi dhe autenciteti Ndërgjegjësimi
------------------	--	---	---

100 minuta	Kërkesa për përjashtim		
50 minuta	Shqyrtimi i kërkesës Mendimi lidhur me kërkesën për përjashtim	Kandidatët, bazuar në kërkesat me shkrim që iu vunë në dispozicion në fillim të mësimi, përcaktojnë se cilat janë veprimet procedurale që do të kryejnë për shqyrtimin e kërkesës, çfarë informacioni duhet të marrin për shqyrtimin e kërkesës në raport me datën e shqyrtimit të kërkesës dhe hartojnë aktin përkatës (vendim për shqyrtimin e kërkesës) (15 minuta) Lidhur me rastet e	Drejtimi Aftësia e vendimmarrjes

		mësipërme, do të supozohet që kandidatët janë në cilësinë e gjyqtarit për të cilin kërkohet përjashtimi dhe secili kandidat do të hartojë mendimin lidhur me kërkesën për përjashtim (15 minuta) Për secilin rast do të përzgjidhet nga një kandidat për të prezantuar qëndrimin e tij. Diskutim i përbashkët me pedagogun (20 minuta). Vendimet për shqyrtimin e kërkesës për përjashtim si dhe mendimet me shkrim të hartuara nga kandidatët lidhur me kërkesën për përjashtim do të bëhen pjesë e portofolit dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve.	Vetëdija Aftësia e të nxënit dhe vetë-reflektimi
--	--	---	--

TEMA 2: JURIDIKSIONI DHE KOMPETENCA (6 orë)

Tema e dytë në përbërje të pjesës së parë të gjykimit civil është juridiksioni dhe kompetenca. Kompetenca nuk është gjë tjetër veçse sasia e juridiksionit ose masa e juridiksionit që i është dhënë në ushtrimin e funksioneve të saj çdo gjykate. Kompetenca është një kusht procedural i vlefshmërisë së procesit gjyqësor dhe i akteve të realizuara gjatë tij në kuptimin që “*Një gjykatë jokompetente nuk mund të kryejë asnjë veprimtari procedurale*”. Për këtë arsye shqyrtimi i çështjes së kompetencës përfshihet që në veprimet paraprake të procesit gjyqësor që duhet të kryejë gjykata. Ligjvënësi kur ka rregulluar kompetencën territoriale dhe tokësore të gjykatave për shqyrtimin e mosmarrëveshjeve civile të parashikuara në K. Pr. Civile dhe në ligje të tjera të veçanta, ka patur parasysh midis të tjerave dhe lehtësimin dhe komoditetin që duhet t’u krijohet palëve në proces. Veç kësaj, për kategori të caktuara mosmarrëveshesh procesi duhet të zhvillohet përpara një gjykate, vendndodhja e se cilës të ndihmojë që procesi të zhvillohet në mënyrë sa më efektive dhe brenda një afati të arsyeshëm në respektim edhe të nenit 6 të KEDNJ, nenit 42 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe nenit 4 të K. Pr. Civile. Në analizë të normave procedurale të cilat flasin për kompetencën tokësore, norma këto të parashikuara shprehimisht në Kreun III, Kompetenca, të K. Pr. Civile, rezulton se ligjvënësi për çdo mosmarrëveshje të mundshme civile, apo mosmarrëveshje të tjera të parashikuara në ligje të veçanta, ka përcaktuar së paku një gjykatë kompetente për gjykimin e tyre. Për këtë arsye, është e rëndësishme që kandidati të kuptojë saktë kriteret e përcaktimit të kompetencës në mënyrë që të marrë vendimet e duhura procedurale. Kjo temë do të jetë e ndarë në 3 nëntema kryesore:

1) Juridiksioni gjyqësor civil dhe kompetencat (2 orë)

- 2) Juridiksioni gjykatës për paditë me elementë të huaj (2 orë)
- 3) Ndërmjetësimi dhe arbitrazhi (2 orë)

Përmbajtja

2.1. Juridiksioni gjyqësor civil dhe kompetencat (2 orë)

- Procedura e konstatimit të moskompetencës
- Detyrimet e gjykatës në rast të pretendimeve lidhur me kompetencën

Objektivi mësimor: Kandidati diferencon saktë kriteret e përcaktimit të kompetencës dhe merr vendimet e duhura procedurale lidhur me juridiksionin dhe kompetencën.

Pyetjet studimore:

1. Cili është kuptimi dhe përmbajtja e kompetencës?
2. Cilat janë dallimet dhe të përbashkëtat midis kompetencës dhe juridiksionit?
3. Cilët janë kriteret e ndarjes së kompetencës midis gjykatave?
4. Si realizohet kundërshtimi i kompetencës?
5. Cili është kuptimi dhe zbatimit i parimit “*Perpetuatio jurisdiction*”, parashikuar në Kodin e Procedurës Civile me ligjin Nr. 38/2017?

2.2. Juridiksioni gjykatës për paditë me elementë të huaj (2 orë)

- Kriteret lidhës në paditë me elementë të huaj
- Juridiksioni ndërkombëtar në çështjet me elementë të huaj

Objektivi mësimor: Kandidati përcakton saktë kriteret lidhës në rastet e padive me elementë të huaj dhe merr vendimet e duhura procedurale lidhur me mbajtjen apo nxjerrjen e çështjes jashtë juridiksionit.

Pyetjet studimore:

1. Cili është kuptimi i juridiksionit ndërkombëtar?
2. Cilat konsiderohen padi me elementë të huaj?
3. Cila është rëndësia e akteve ndërkombëtare që rregullojnë juridiksionin dhe zbatimin e tyre?
4. Cili është kuptimi i lis Pendens-a ndërkombëtare në juridiksionin gjyqësor shqiptar si risi në ligjin procedural shqiptar, parashikuar rishtazi në Kodin e Procedurës Civile?
5. A mundet gjykatat shqiptare të vendosin masa sigurimi në favor të një juridiksioni tjetër në RSH?

2.3. Ndërmjetësimi dhe arbitrazhi (2 orë)

- Ndërmjetësimi dhe efektet e tij në procesin civil
- Arbitrazhi dhe efektet e tij në procesin civil

Objektivi mësimor: Kandidati përcakton saktë kompetencat e tij në raport me ndërmjetësimin dhe arbitrazhin dhe merr vendimet e duhura për vazhdimësinë e procesit gjyqësor.

Pyetjet studimore:

1. Cilat janë detyrimet e gjykatës lidhur me referimin e çështjes në ndërmjetësim?
2. Si duhet të veprojë gjykata në rast të paraqitjes së padive ndërkohë që nuk ka përfunduar procesi i ndërmjetësimit?

3. Në cilat raste do të jetë kompetente gjykata pavarësisht se palët kanë nënshkruar një marrëveshje arbitrazhi?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
100 minuta	Juridiksioni gjyqësor civil dhe kompetencat		
50 minuta	Procedura e konstatimit të moskompetencës	Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secili grup i jepet një kërkesëpadi. Secili grup do të identifikojë faktet/rrethanat në bazë të të cilave do të vihet në diskutim çështja e kompetencës duke i listuar ato me shkrim si dhe veprimet procedurale që duhet të kryhen për konstatimin e moskompetencës (10 minuta). Secili grup prezanton argumentet (monitor ose flipchart) duke marrë qëndrimin e pedagogut lidhur me rrugën e duhur procedurale (15 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke hartuar vendimin përkatës të shpalljes së moskompetencës (25 minuta). Vendimi për shpalljen e moskompetencës do të bëhet pjesë e portofolit dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve	Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Drejtimi Aftësia e vendimmarrjes Të nxënit dhe vetëreflektimi

--	--	--	--

50 minuta	Detyrimet e gjykatës në rast të pretendimeve lidhur me kompetencën	Kandidatëve u jepet një kërkesëpadi e cila në objektin e saj përmban edhe kërkimin për sigurimin e padisë. Nga leximi i kërkesëpadiës shtrohet ndërkohë çështja e kompetencës lëndore. Kandidatët duhet të përcaktojnë se si do të veprojnë në këtë rast dhe do të hartojnë vendimin për shqyrtimin e çështjes (10 minuta) Përzgjidhen dy kandidatë për të prezantuar qëndrimin e tyre. Diskutim i përbashkët me kandidatët e tjerë dhe pedagogun (15 minuta) Kandidatët vihen në rolin e gjyqtarit që i ka ardhur një çështje në bazë të vendimit të moskompetencës të një gjyqtari tjetër dhe hartojnë parashtrimin në Gjykatën e Lartë (25 minuta) Vendimi për shqyrtimin e çështjes si dhe parashtrimi për Gjykatën e Lartë do të	Drejtimi Fleksibiliteti Aftësia e vendimmarrjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi mjedisin social për Aftësia e vendimmarrjes Drejtimi Të nxënit dhe vetëreflektimi
------------------	---	--	---

		bëhen pjesë e portofolit dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve	
100 minuta	Juridiksioni gjykatës për paditë me elementë të huaj		
50 minuta	Kriteret lidhës në paditë me elementë të huaj	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur saj si dhe pretendimet e palës së paditur. Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secili grup përcakton se cilët janë kriteret lidhës në rastin në shqyrtim dhe cilës gjykatë i përket juridiksioni (20 minuta). Secili grup prezanton argumentet me shkrim (monitor ose flipchart) (20 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

		Konkluzione (10 minuta)	
50 minuta	Juridiksioni ndërkombëtar në çështjet me elementë të huaj	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur saj si dhe pretendimet e palës së paditur. Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secili grup përcakton se cilët janë kriteret në bazë të të cilëve do të përcaktohet juridiksioni dhe cila do të ishte vendimmarrja e gjykatës (20 minuta). Secili grup prezanton argumentet me shkrim (monitor ose flipchart) (20 minuta) Konkluzione (10 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

100 minuta	Ndërmjetësimi dhe arbitrazhi		
------------	------------------------------	--	--

50 minuta	Ndërmjetësimi dhe efektet e tij në procesin civil	Kandidatëve u prezantohet një situatë hipotetike konflikti në gjykatë. Role play Secili prej grupeve do të improvizojë një seancë të rregullt objektivi i të cilës do të jetë referimi i palëve në ndërmjetësim (30 minuta, 15 minuta secili grup) Diskutim i përbashkët mbi ecurinë e seancave dhe pyetjet e drejtuara nga gjykata (10 minuta) Në vijim kandidatët duhet të përcaktojnë se cila do të ishte vendimmarrja procedurale që do të realizonin në rast të referimit të çështjes për ndërmjetësim.	Drejtimi Fleksibiliteti Ndërgjegjësimi Drejtimi Aftësia e vendimmarrjes
50 minuta	Arbitrazhi dhe efektet e tij në procesin civil	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur saj si dhe pretendimet e palës së paditur. Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secili grup përcakton se cilët janë kriteret në bazë të të cilëve do të përcaktohet juridiksioni dhe cila do të ishte vendimmarrja e gjykatës (20 minuta). Secili grup prezanton argumentet me shkrim (monitor ose flipchart) (20 minuta) Konkluzione (10 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

TEMA 3: PADIA, AKTET PROCEDURALE DHE VEPRIMET PARAPRAKE

Tema e tretë në përbërje të pjesës së parë të gjykimit civil “Përgatitja për gjykim” është padia, aktet procedurale dhe veprimet paraprake, e cila do të jetë e ndarë në 4 nëntema kryesore:

- 1) Padia, kuptimi i së drejtës së padisë, kërkesëpadia, deklarata e mbrojtjes, prapësimi dhe kundërpadia (6 orë)
- 2) Aktet dhe afatet procedurale (4 orë)
- 3) Veprimet paraprake/përgatitore (6 orë)
- 4) Parashkrimi shues (3 orë)

Nëntema 1: Padia, kuptimi i së drejtës së padisë, kërkesëpadia, deklarata e mbrojtjes, prapësimi dhe kundërpadia (6 orë)

Përshkrimi

Padia përbën aktin që vë në lëvizje gjykatën, ndaj dhe është e rëndësishme që kandidati të kuptojë dhe zbatojë drejt kriteret materiale dhe procedurale të paraqitjes së padive. Për këtë arsye në këtë pjesë do të trajtohen temat që kanë lidhje me veprimet e para procedurale pas paraqitjes së padisë dhe konkretisht detyrimi i gjykatës për të verifikuar nëse padia përmban të gjithë elementët e kërkuar nga ligji procedural dhe ai material, veprimet për njoftimin e kërkesëpadisë për efekt të paraqitjes së deklaratës së mbrojtjes, prapësimet, deklarata e mbrojtjes, kundërpadia.

1.1. Padia, kuptimi i së drejtës së padisë, kërkesëpadia (3 orë)

- Lidhja midis padisë në kuptimin material dhe padisë në kuptimin procedural
- Qartësia e kërkesë-padisë dhe plotësimi i elementëve formalë si kusht për ndërmarrjen e veprimeve të tjera procedurale
- Dallimi midis shkakut të padisë dhe bazës juridike

Objektivi mësimor: Kandidati identifikon problematikat që mund të paraqesë padia dhe integron aspektet materiale me ato procedurale duke respektuar fazat e gjykimit dhe ndërmerr veprimet e duhura me qëllim vazhdimësinë e rregullt të procesit.

Pyetjet studimore:

1. Cili është dallimi midis padisë në kuptimin material dhe asaj në kuptimin procedural?
2. Cili është dallimi midis shkakut të padisë dhe bazës juridike të saj?
3. A është i zbatueshëm parimi iura curia novit në sistemin ligjor shqiptar?
4. Cilat janë risitë që solli ligji Nr.37/2018 në lidhje me padinë?
5. Cilët janë elementët që duhet të verifikojë gjyqtari në paraqitjen e një padie?
6. Si ndikon vendimmarrja e gjyqtarit në këtë fazë për vazhdimësinë e rregullt të fazave të tjera?
7. Cilët janë veprimet që duhet të kryejë gjyqtari në rast se konstaton se padia nuk i plotëson të gjithë elementët?
8. Si do të procedohet në rastet kur nuk janë plotësuar të gjitha të metat e konstatuara?
9. Si ndikon vendimmarrja e gjyqtarit në raport me të drejtën e aksesit në gjykatë?

1.2. Deklarata e mbrojtjes, prapësimi dhe kundërpadia (3 orë)

- Kuptimi i veprimeve procedurale që duhet të kryejë gjyqtari pas paraqitjes së padisë, apo plotësimit të metave të saj.
- Menaxhimi i procesit në rast mosrealizimi të njoftimeve.

- Zbatimi i të njëjtave kritere në rastin e paraqitjes së kundërpadisë sikurse në rastin e paraqitjes së padisë

Objektivi mësimor: Kandidati kryen me efektivitet veprimet procedurale me qëllim garantimin e të drejtave të palëve dhe bën dallimin midis prapësimeve dhe kundërpadisë.

Pyetjet studimore:

1. Cilat janë veprimet që duhet të kryejë gjyqtari pas paraqitjes së padisë e cila vlerësohet pa të meta, apo të metat e të cilës janë plotësuar?
2. Si do të veprohet në rastet kur pala i drejtohet gjykatës me padi, por mjeti procedural që parashikon ligji është ankimi? A duhet të procedohet me njoftimin e kërkesëpadisë dhe dhënien e të drejtës për paraqitjen e deklaratës së mbrojtjes?
3. Si duhet të kuptohet përcaktimi “*jo më vonë se 30 ditë nga njoftimi i kërkesëpadisë*”? A mund të caktojë gjykata një afat më të shkurtër se 30 ditë, nëse po mbi cilat kritere? Çfarë ndodh nëse i padituri e prapëson afatin e caktuar si afat të papërshtatshëm?
4. Si do të veprohet në rastet kur nuk realizohet njoftimi i akteve për efekt të paraqitjes së deklaratës së mbrojtjes?
5. Si do të mbrohet në procesin civil i padituri që nuk ka paraqitur deklaratë mbrojtje?
6. Si do të veprohet në rastet e paraqitjes së kundërpadisë?
7. Cilat janë veprimet që duhet të kryhen në rast se kundërpadia nuk plotëson elementët formalë?
8. Si do të veprohet në rastet kur vlerësohet se pretendimet në përmbajtje të kundërpadisë mund të realizohen me anë të prapësimeve?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
150 minuta	Padia, kuptimi i së drejtës së padisë, kërkesëpadia		
50 minuta	Lidhja midis padisë në kuptimin material dhe padisë në kuptimin procedural	Kandidatët do të ndahen në 2 grupe dhe secilit grup do t'i vihet në dispozicion një padi, një prej të cilave së bashku me aktet provuese, dhe secili grup duhet të evidentojë nëse padia përmbush kërkesat ligjore dhe nëse jo përcakton se cilat janë të metat duke i shënuar në sticky notes (15 minuta). Grupet do të shkëmbejnë paditë midis tyre dhe do të realizojnë të njëjtin ushtrim si më sipër me padinë e dytë (15 minuta)	Bashkëpunimi në grup Analiza e fakteve Fleksibiliteti (kalon nga leximi i një padie në një tjetër brenda një periudhe të shkurtër, pa humbur përqendrimin)

		Secili grup do të vendosë sticky notes në flipcharter sipas kolonave: padia 1, padia 2 dhe do të evidentohen të përbashkëtat dhe ndryshimet.	
		Secili prej grupeve do të shpjegojë qëndrimin e tij (p.sh. nëse një grup ka konstatuar një të metë që grupi tjetër nuk e ka konstatuar, ky i fundit do të shpjegojë nëse nuk e ka vlerësuar si të metë, apo nuk e ka konstatuar) 20 minuta.	Të dëgjuarit Aftësia e bindjes (argumentimi i qëndrimit)

50 minuta	Qartësia e kërkesë-padisë dhe plotësimi i elementëve formalë si kusht për ndërmarrjen e veprimeve të tjera procedurale	Kandidatëve u jepen padi të ndryshme dhe ata duhet të evidentojnë me shkrim të metat si dhe të hartojnë vendimin përkatës për konstatimin e të metave (20 minuta) Pas ushtrimit të mësipërm, pedagogu do të përzgjedhë një kandidat për të prezantuar gjetjet e tij dhe pjesa tjetër e kandidatëve do të referojnë nëse e kanë konstatuar apo jo si të metë. Kandidati mund të drejtojë pyetje kandidatëve të tjerë dhe anasjelltas (10 minuta). Kandidatët ndahen në 2 grupe dhe në lidhje me një nga paditë e mësipërme njëri grup do të procedojë me konstatimin e të metave, ndërsa grupi tjetër do të	Drejtimi (aftësohet të menaxhojë volumnin e punës) Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Të dëgjuarit (tregon kuptueshmërinë e sjelljes dhe reagimeve të të tjerëve) Drejtimi (parashikueshmëria e pasojave të një vendimmarrje të caktuar procedurale)
------------------	--	---	---

		procedojë me njoftimin e akteve palës së paditur. Secili grup do të përshkruajë situatat procedurale të mundshme që vijnë si pasojë e ekzistencës së të metave si dhe vendimmarrjet përkatëse për zgjidhjen e tyre (15 minuta). Diskutim i përbashkët mbi praktikën më të mirë dhe arsyet (5 minuta) Vendimi për konstatimin e të metave do të bëhet pjesë e portofolit dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve	Aftësia e të nxënit dhe vetëreflektimi
50 minuta	Dallimi midis shkakut të padisë dhe bazës juridike	Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secilit grup i jepet nga një padi në përmbajtjen e të cilës ka paqartësi/mospërputhje midis shkakut të padisë dhe bazës juridike. Secili prej grupeve duhet të identifikojë se ku qëndron mospërputhja (10 minuta) Secili prej grupeve shpjegon arsyet se përse ka konstatuar mospërputhje (10 minuta) Role play Bazuar në njërën prej padive të mësipërme do të supozohet se ka vijuar gjykimi dhe jemi në seancë	Bashkëpunimi në grup Aftësia dhe gjykimi analitik Aftësia e bindjes Kandidati është në gjendje të marrë informacion në seancë Të dëgjuarit

		përgatitore. Grupi do të improvizojë një seancë objektivi i të cilës do të jetë sqarimi i mospërputhjeve midis shkaktit dhe bazës juridike (20 minuta) Diskutim i përbashkët mbi ecurinë e seancës dhe pyetjet e drejtuara nga gjykata (10 minuta)	Fleksibiliteti (përshtat pyetjet në varësi të përgjigjeve të palës) Sjellja etike gjatë seancës
--	--	--	---

150 minuta	Deklarata e mbrojtjes, prapësimi dhe kundërpadia		
-------------------	---	--	--

50 minuta	Kuptimi i veprimeve procedurale që duhet të kryejë gjyqtari pas paraqitjes së padisë, apo plotësimit të metave të saj	Kandidatëve u jepen disa akte nga dosje gjyqësore: padia, konstatimi i të metave dhe kërkesa për plotësimin e të metave; një padi pa të meta dhe një padi me objekt kundërshtim veprimesh përmbartimore. Kandidatët do të ndahen në dy grupe dhe secili grup në flipchart do të përcaktojë në secilin prej rasteve nëse është në kushtet për të proceduar me njoftimin për paraqitjen e deklaratës së mbrojtjes (10 minuta) Secili grup shpjegon qëndrimin e tij për secilën prej padive (10 minuta) Secili prej kandidatëve harton një model vendimi për njoftimin e akteve për efekt të lëshimit të deklaratës së mbrojtjes (15 minuta) Prezantimi nga pedagogu i një modeli në monitor dhe	Bashkëpunimi në grup Aftësia dhe gjykimi analitik Aftësia e bindjes Aftësia e të nxënës dhe vetë-reflektimi
------------------	--	--	---

		krahasimi nga secili kandidat i modelit të realizuar prej tij (15 minuta) Vendimi për njoftimin e akteve do të jetë pjesë e portofolit të çdo kandidati dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve.	
50 minuta	Menaxhimi i procesit në rast mosrealizimi të njoftimeve	Kandidatëve do tu vihen në dispozicion këto akte: padia, vendimi për njoftimin e akteve si dhe letërthirja drejtuar palës së paditur sipas të cilës rezulton se kjo e fundit nuk ka marrë djeni. Kandidatët do të ndahen në dy grupe dhe do të përcaktojnë se cilat janë veprimet procedurale që vlerësojnë të ndërmarrin për zbatimin e procedurës së njoftimit të akteve (10 minuta) Pas prezantimit të qëndrimeve të secilit grup kandidatëve do tu parashtrohet një rrethanë e re procedurale: pala e paditur nuk merr djeni në asnjë prej adresave ku është dërguar letërthirja. Secili grup duhet të përcaktojë se si do të veprojë në një situatë të tillë (10 minuta) Secilit grup i lihet detyrë që të analizojë efektet e situatave të mësipërme në praktikë dhe të hartojë një model njoftimi aktesh që është më efektiv në praktikë	Bashkëpunimi Drejtimi (parashikueshmëria e pasojave të një vendimmarrje të caktuar procedurale Fleksibiliteti (di të menaxhojë situatat e ndryshme procedurale) Ndërgjegjësimi (përfshin përvojën nga situatat e mëparshme përgatitore në funksion të përmirësimit)

		(20 minuta) Prezantimi i një modeli nga pedagogu në monitor dhe krahasimi me ato që kanë realizuar grupet (10 minuta)	
50 minuta	Zbatimi i të njëjtave kritere në rastin e paraqitjes së kundërpadisë sikurse në rastin e paraqitës së padisë	Kandidatëve do tu vihen në dispozicion këto akte: kërkesëpadia, vendimi i gjykatës për njoftimin e akteve si dhe kundërpadia. Secili kandidat do të përcaktojë se cilat janë veprimet procedurale që do të kryejë pas paraqitjes së kundërpadisë (10 minuta) Do të përzgjidhet një kandidat për të prezantuar qëndrimin e tij. Diskutim i përbashkët me kandidatët e tjerë (10 minuta) Role play Kandidatët do të improvizojnë një seancë përgatitore objekti i të cilës do të jetë diskutimi lidhur me pranimin e kërkesës për paraqitjen e kundërpadisë (10 minuta) Kandidatëve që nuk janë aktivizuar do tu kërkohet të vlerësojnë veprimet e kandidatëve që improvizuan seancën dhe nëse ata do të kishin vepruar ndryshe (10	Gjykimi analitik Të dëgjuarit Kandidati është në gjendje të marrë informacion në seancë Të dëgjuarit Fleksibiliteti (përshtat pyetjet në varësi të përgjigjeve të palës) Sjellja etike gjatë seancës Kompetenca e të nxënit (integron informacionin e marrë dhe mëson shpejt)

		minuta) Secili kandidat harton vendimin e ndërmjetëm që merret në seancë lidhur me pranimin e kundërpadisë për shqyrtim dhe krahasohet më pas me modelin që do të shfaqë pedagogu në monitor (10 minuta) Vendimi i ndërmjetëm për pranimin e kundërpadisë për shqyrtim i hartuar nga kandidatët do të jetë pjesë e portofolit të çdo kandidati dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve.	Aftësia e të nxënit dhe vetë-reflektimi
--	--	--	---

Nëntema 2: Aktet dhe afatet procedurale (4 orë)

Përshkrimi

Ecuria e rregullt e procesit gjyqësor civil është e lidhur ngushtësisht me respektimin e afateve dhe bazueshmërinë e tij në akte të vlefshme procedurale. Për këtë arsye, referuar edhe faktit se veprimtaria gjyqësore është e materializuar në aktet procedurale, është e rëndësishme që kandidati të njihet me formën dhe përmbajtjen e akteve procedurale, rastet e pavlefshmërisë së akteve, mundësinë e ripërtëritjes së akteve si dhe mënyrën e llogaritjes së afateve në gjykim për kryerjen e veprimeve të caktuara, veprime këto të cilat diktojnë ecurinë e procesit gjyqësor.

Përmbajtja

1.1. Aktet procedurale dhe vlefshmëria (3 orë)

- Forma dhe përmbajtja e aktit procedural (1 orë)
- Pavlefshmëria e akteve procedurale, kuptimi dhe rëndësia e shpalljes së tyre të pavlefshme për procesin gjyqësor (2 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati harton akte procedurale të vlefshme dhe ushtron kontrollin e duhur lidhur me formën dhe vlefshmërinë e akteve duke rregulluar edhe pasojat përkatëse.

Pyetjet studimore:

1. Cili është dallimi midis pavlefshmërisë së aktit procedural dhe pavlefshmërisë së veprimit juridik?

2. A është pavlefshmëria absolute një nocion i lidhur me aktet procedurale?
3. Cili është kuptimi i pavlefshmërisë relative të aktit procedural?
4. A mundet gjykata të kontrollojë pavlefshmërinë e akteve procedurale ex officio apo duhet ta bëjë gjithnjë me kërkesë të palëve?
5. Cilat janë rastet e ripërtëritjes së akteve procedurale?
6. Cili është raporti mes nenit 458 si dhe neneve 151 dhe 152 të Kodit të Procedurës Civile?
7. Cilat janë efektet e pavlefshmërisë së aktit procedural, kur pavlefshmëria prek një pjesë të aktit si dhe efektet e pavlefshmërisë së aktit mbi aktet e mëparshme dhe ato të mëvonshme?
8. Cila është procedura ligjore për të realizuar rivendosjen në afat të ankimit, kur ky afat ankimi ka humbur për shkak të pavlefshmërisë së njoftimeve?

1.2. Afatet e akteve procedurale (1 orë)

- Rëndësia e afateve procedurale dhe njoftimeve për të siguruar një proces të rregullt ligjor

Objektivi mësimor: Kandidati cakton afate të arsyeshme për kryerjen e veprimeve procedurale dhe llogarit në mënyrën e duhur afatet e akteve procedurale gjatë gjykimit.

Pyetje studimore:

1. Cila është risia që solli ligji nr. 37/2018 në lidhje me afatin e njoftimit të vendimit?
2. A është e zbatueshme Konventa Evropiane për Llogaritjen e Afateve Kohore?
3. Cilat janë pasojat në rast të mosrespektimit të afateve procedurale?
4. A mund të rivendosen palët në afat për kryerjen e veprimeve procedurale? Nëse po, cila do të jetë rruga ligjore?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
200 minuta	Aktet dhe afatet procedurale		
50 minuta	Forma dhe përmbajtja e aktit procedural	Kandidatëve u jepen dy modele aktesh: një model njoftimi me letërthirrje dhe një model njoftimi me shpallje publike. Kandidatët ndahen në grupe dhe secili grup duhet të analizojë nëse modeli i njoftimit përmbush apo jo kërkesat ligjore dhe nëse jo cilët janë elementët që duhet të shtohen (25 minuta) Pedagogu shfaq modelin në monitor dhe grupet prezantojnë qëndrimin duke	Aftësia dhe gjykimi analitik Drejtimi (parashikueshmëria e pasojave procedurale në rast të njoftimeve të parregullta dhe marrja e masave për riparimin e tyre) Aftësia e bindjes

		argumentuar se përse modeli ka mangësi dhe përse kanë vlerë elementët që vlerëson se duhen shtuar për procesin e rregullt (25 minuta)	
--	--	--	--

50 minuta	Pavlefshmëria e akteve procedurale, kuptimi dhe rëndësia e shpalljes së tyre të pavlefshme për procesin gjyqësor, ripërtëritja e akteve	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesa për rivendosjen në afat të ankimit si dhe aktet bashkëlidhur kërkesës, përfshirë disa njoftime. Kandidatët do të vlerësojnë nëse do të vijojnë apo jo analizën vetëm mbi aktet e paraqitura (5 minuta). Vlerësimi i qëndrimit të kandidatëve Kandidatëve do tu vihet në dispozicion e gjithë dosja gjyqësore dhe të ndarë në dy grupe do të analizojnë procedurën e njoftimit në kuadër të kërkimit për rivendosjen në afat të ankimit si pasojë e pavlefshmërisë së njoftimeve (30 minuta) Prezantim i qëndrimeve (15 minuta)	Gjykimi analitik Kompetenca e të nxënësve dhe vetë-reflektimi (është në gjendje të integrojë informacionin e ri në njohuritë ekzistuese) Gjykimi analitik Struktura e mbajtjes së shënimeve dhe evidentimit të fakteve që kanë rëndësi për zgjidhjen e çështjes
------------------	--	---	---

	Rëndësia e afateve procedurale dhe njoftimeve për të siguruar një proces të rregullt ligjor	Kandidatëve iu prezantohet një model vendimi konstatimi të metash dhe kandidatët duhet të analizojnë afatin e caktuar për plotësimin e të metave në raport me të metat që kërkohen të plotësohen (20 minuta) Kandidatëve iu prezantohet një rast hipotetik ku pala e paditur kërkon shtyrjen e afatit për depozitimin e deklarates së mbrojtjes pasi ka qenë në pamundësi për respektimin e tij. Kandidatët duhet të analizojnë se cila do të ishte vendimmarrja e tyre në këtë rast (20 minuta)	Ndërgjegjësimi (kandidati është i vetëdijshëm për pasojat e vendimmarrjes së tij në praktikë) Fleksibiliteti

		Kandidatëve u shtrohet për diskutim se si do të përcaktohen në aktet procedurale afatet kur në ligj janë të përcaktuar jo më vonë se...apo jo më pak se...dhe cila është pasoja që vjen në respektimin e afatit (10 minuta).	Aftësia e bindjes
--	--	--	-------------------

Nëntema 3: Veprimet paraprake/përgatitore (6 orë)

Përshkrimi

Një nga risitë e ligjit Nr.38/2017 lidhur me ndryshimet e Kodit të Procedurës Civile janë kompetencat e gjyqtarit gjatë veprimeve paraprake, veprime këto të cilat kanë si qëllim menaxhimin sa më të mirë të kohës gjyqësore dhe përgatitjen për gjykimin në seancë gjyqësore. Për këtë arsye është e rëndësishme që kandidati jo vetëm të njohë, por edhe të zbatojë në mënyrën e duhur parashikimet ligjore dhe të shfrytëzojë në mënyrën më të mirë të mundshme mundësitë ligjore në funksion të menaxhimit të procesit dhe kohës gjyqësore. Në këtë pjesë të modulit do të trajtohen bashkërisht veprimet paraprake dhe ato përgatitore në mënyrë që kandidati të përvetësojë kuptimin e tyre dhe të arrijë të bëjë diferencën midis tyre.

3.1. Veprimet paraprake (3 orë)

- Veprimet paraprake dhe rëndësia e tyre në menaxhimin e kohës gjyqësore (1 orë)
- Sigurimi i padisë (2 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati kryen në kohë veprimet e duhura paraprake duke marrë vendimet përkatëse me qëllim menaxhimin efektiv të procesit gjyqësor dhe vendos mbi kërkesat për sigurimin e padisë duke respektuar procedurën dhe kriteret ligjore.

Pyetjet studimore:

1. Cilët janë vendimet që mund të marrë gjyqtari gjatë veprimeve paraprake?
2. Cili është dallimi midis veprimeve paraprake dhe veprimeve përgatitore?
3. A duhet të bëjë gjykata njoftimin e palëve për vendimmarrjet e saj gjatë veprimeve paraprake?
4. A mund të merren vendimet e veprimeve paraprake para komunikimit të padisë për palën e paditur?
5. Nëse gjykata vendos të shqyrtojë kërkesën për sigurimin e padisë në dhomë këshillimi, a duhet të njoftojë paraprakisht palët për datën dhe orën e shqyrtimit, apo mjafton njoftimi i vendimit që do të marrë gjykata?
6. Cilat janë kriteret për vendosjen e masës së sigurimit?
7. Cilat janë llojet kryesore të masave të sigurimit të padisë?
8. A parashikon Kodi ankim ndaj vendimit të rrëzimit të kërkesës për caktimin e masës së sigurimit?
9. Nëse gjykata rrëzon kërkesën për sigurimin e padisë, a duhet të arsyetojë me vendim të posaçëm këtë vendimmarrje?

10. A ka përjashtim nga rregulli se masa e sigurimit të padisë nuk mund të jetë e njëjtë me kërkimin në padi? Nëse po, cilat janë rastet sipas praktikës gjyqësore?
 11. Nëse kërkesa për masë paraqitet para ngritjes së padisë, a duhen treguar në kërkesë edhe elementet e padisë që kërkohet të sigurohet? Cilat janë elementet që duhet të bëhen prezent me pasojë mospranimin e kërkesës?
 12. Si qëndron vendimmarrja për pranimin/rrëzimin e kërkesës për sigurimin e padisë në raport me respektimin e parimit të paanshmërisë?
- 3.2. Veprimet përgatitore (3 orë)**
- Kriteret e caktimit të seancës përgatitore (2 orë)
 - Urdhri për kalimin e çështjes në seancë gjyqësore (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati kryen me efektivitet veprimet procedurale me qëllim garantimin e të drejtave të palëve dhe bën dallimin midis prapësimeve dhe kundërpadies.

Pyetjet studimore:

1. Si ndikon organizimi efektiv i seancës përgatitore në efencën e kohës gjyqësore?
2. Cilat janë veprimet procedurale që mund të kryhen deri në momentin e lëshimit të urdhrin për caktimin e seancës gjyqësore dhe ato që, si rregull, nuk mund të kryhen pas këtij momenti, një listë e shkurtuar e rasteve përjashtimore?
3. Nëse i padituri provon se nuk ka pasur dijeni për procesin dhe për këtë arsye nuk ka paraqitur edhe deklaratën e mbrojtjes, a mund të kërkojë “rivendosjen në afat” të deklaratës së mbrojtjes dhe të provave që ka bashkëlidhur saj?
4. Nëse do të pranohet rivendosja në afat e të paditurit, kjo vendimmarrje e kthen procesin në veprimet përgatitore, revokon urdhrin, apo plotësohen mundësitë procedurale të munguara të të paditurit? A do të ketë edhe një afat të ri edhe për paditësin për provat kundërshtuese të deklaratës?
5. Nëse i padituri ka kërkuar thirrjen e një personi të tretë që të bashkohet me të (p.sh. i padituri për pronësinë e një sendi kërkon shitësin e tij për t’u mbrojtur më pas nëse humb pronësinë e sendit në këtë proces) dhe kundër vendimit të gjykatës për rrëzimin e kërkesës është ushtruar ankimi, si do të veprohet në rast se Gjykata e Apelit ndryshon vendimin e ndërmjetëm, por ndërkohë gjykata e shkallës së parë ka proceduar me nxjerrjen e urdhrin për kalimin e çështjes në seancë gjyqësore?
6. A duhet të parashtrijë gjykata arsyet e caktimit të seancës përgatitore në rastet kur caktimi nuk është i detyrueshëm?
7. Cili është detyrimi i gjykatës në njoftimin e urdhrin për caktimin e seancës gjyqësore?
8. Si do të veprohet lidhur me njoftimin e urdhrin në rast se pala e paditur është në mungesë dhe njoftimi i mëparshëm është realizuar me shpallje publike?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
300 minuta	Veprimet paraprake/përgatitore		

50 minuta	Veprimet paraprake dhe rëndësia e tyre në menaxhimin e kohës gjyqësore	Kandidatëve u vihen në dispozicion aktet nga një dosje gjyqësore: kërkesëpadia, vendimi i konstatimit të të metave si dhe kërkesa për plotësimin e të metave. Kandidatët do të analizojnë se cili është veprimi paraparak që do të kryenin në rastin konkret duke hartuar dhe vendimin përkatës (30 minuta) Kandidatët prezantojnë qëndrimin e tyre (10 minuta) Kandidatëve u parashtrohet për zgjidhje rasti kur pasi është caktuar seanca, gjyqtari vjen në dijeni të një shkaku për të cilin seanca nuk mund të realizohet në datën e caktuar (pjesëmarrje në trajnim, vizitë mjekësore etj.). Kandidati duhet të përcaktojë se si do të veprohet për efekt të menaxhimit të kohës gjyqësore (10 minuta) Vendimi për kryerjen e veprimit paraparak do të jetë pjesë e portofolit të akteve të çdo kandidati dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve.	Fleksibiliteti, menaxhimi i kohës gjyqësore Ndërgjegjësimi për pasojat e vendimmarrjeve Aftësia e bindjes Fleksibiliteti Ndërgjegjësimi për pasojat e sjelljes së tij Aftësia e të nxënës dhe vetëreflektimi
-------------------------	--	--	---

100 minuta	Sigurimi i padisë	Kandidatëve u vihen në dispozicion paditë/kërkesat për sigurimin e padive në dosje të ndryshme gjyqësore (kërkimi i përfshirë në objektin e padisë, ndërsa në rastet e tjera sigurimi kërkohet përpara ngritjes së padisë) Kandidati në çdo rast përcakton mënyrën e shqyrtimit (në seancë/dhomë këshillimi), harton vendimin përkatës për shqyrtimin e kërkesës për sigurim padie, analizon në secilin rast nëse janë kriteret për marrjen e masës së sigurimit të padisë (40 minuta) Kandidatëve u vihen në dispozicion dy kërkesa për sigurim padie (mos-ndërprerje energjie/lidhje energjie). Kandidatët duhet të analizojnë nëse duhet të pranohen kërkesat dhe nëse cenohet Vendimi Unifikues duke renditur me shkrim argumentet kryesorë (15 minuta) Kandidatëve u vihet në dispozicion kërkesëpadia në përmbajtje të të cilës kërkohet edhe marrja e masës së sigurimit të padisë. Kandidatët do të analizojnë nëse kërkesa për sigurimin e padisë duhet pranuar apo jo dhe arsyet përse (20 minuta) Pavarësisht analizës së bërë në ushtrimin e mësipërm, të	Fleksibiliteti (kandidati kalon nga leximi i një padie në një tjetër brenda një periudhe të shkurtër, pa humbur përqendrimin) Gjykimi analitik Ndërgjegjësimi për pasojat e vendimmarrjes dhe rolin e tij Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes, shkrimi i urdhërimeve të qarta
--------------------------	---------------------------------	---	---

		gjithë kandidatët duhet të shkruajnë dispozitivin e vendimit të pranimit të kërkesës për sigurimin e padisë (10 minuta). Prezantimi i modelit në monitor dhe diskutime (15 minuta) Për njërin prej rasteve të mësipërme, kandidatëve do t'u lihet detyrë që të shkruajnë vendimin për sigurimin e padisë, i cili do të jetë pjesë e portofolit dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve.	
100 minuta	Kriteret e caktimit të seancës përgatitore	Kandidatëve iu vihen në dispozicion aktet nga dosje të ndryshme gjyqësore (kërkime të llojeve të ndryshme). Në secilin prej rasteve të mësipërme, kandidatët duhet të vlerësojnë nëse do të procedojnë ose jo me caktimin e seancës përgatitore. Secili kandidat duhet të hartojë dy modele vendimi për caktimin e seancës përgatitore: një model për caktimin e seancës që është e detyrueshme dhe një model për caktimin e seancës sipas vlerësimit të	Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes

	gjyqtarit (30 minuta) Pedagogu do të kërkojë që në mënyrë vullnetare njëri nga kandidatët të prezantojë qëndrimin e tij, por së bashku me këtë kandidat do të përzgjidhet edhe një kandidat i cili nuk shfaq vullnetin për të prezantuar qëndrimin e tij (20 minuta) Role play Për njërin nga rastet e mësipërme, kandidatët do të improvizojnë realizimin e një seance përgatitore e caktuar sipas vlerësimit të gjyqtarit (20 minuta). Kandidatët të cilët nuk morën pjesë në improvizimin e seancës, vlerësojnë veprimet e kryera gjatë seancës (20 minuta) Konkluzione (10 minuta) Vendimet për caktimin e seancës përgatitore (gjatë ushtrimit të parë) do të jenë pjesë e portofolit të akteve të çdo kandidati dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve.	Vetëdija (kandidati reflekton mbi funksionimin dhe veprimet e tij). Të dëgjuarit Drejtimi i seancës Aftësia e të nxënit dhe vetëreflektimi
--	--	--

50 minuta	Urdhri për kalimin e çështjes në seancë gjyqësore	Kandidatët ndahen në dy grupe: Njërit grup i vihet në dispozicion një kërkesë/kërkesëpadi së bashku me aktet për kryerjen e veprimeve paraprake, ndërsa grupit tjetër i vihen në dispozicion aktet në rastin ku është proceduar me realizimin e seancës përgatitore. Në secilin prej rasteve kandidatët duhet të hartojnë urdhrin për kalimin e çështjes në seancë gjyqësore (30 minuta) Prezantim i aktit të shkruar në monitor nga secili prej grupeve (10 minuta) Kandidatëve iu parashtrohet një rrethanë e re procedurale dhe konkretisht fakti që pala e paditur gjatë veprimeve paraprake/përgatitore ka qenë në mungesë dhe njoftimi është realizuar me shpallje publike Secili grup duhet të vlerësojë se si ndikon ky fakt në përmbajtjen e urdhrin për kalimin e çështjes në seancë gjyqësore/njoftimin e realizuar për komunikimin e urdhrin të parapërgatitura lidhur me çështjet që kandidatët kanë paqartësi (10 minuta) Urdhri për kalimin e çështjes në seancë gjyqësore do të jetë pjesë e portofolit të akteve të çdo	Bashkëpunimi Aftësia e vendimmarrjes Aftësia e bindjes Aftësia e të nxënës dhe vetëreflektimi
-------------------------	---	--	---

		kandidati dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve.	
--	--	--	--

Nëntema 4: Parashkrimi shues (3 orë)

Përshkrimi

Parashkrimi shues, pavarësisht faktit se është një institut i të drejtës materiale, efektet e tij të drejtpërdrejta i ka në vazhdimësinë e procesit gjyqësor. Për këtë arsye, tema lidhur me parashkrimin shues është vlerësuar të jetë pjesë përbërëse e pjesës së parë “përgatitja për gjykim”, pasi në momentin që pala e paditur ngre pretendimin lidhur me parashkrimin e padisë, gjykata duhet të jetë e kujdesshme për të evidentuar elementët që i mundësojnë të realizojë debatin gjyqësor lidhur me parashkrimin dhe efektet e tij.

4.1. Parashkrimi

- Kufijtë e zbatimit të parashkrimit dhe paditë që nuk i nënshtrohen parashkrimit (1 orë)
- Pezullimi dhe ndërprerja e parashkrimit (1 orë)
- Parashkrimi shues dhe prekluziviteti (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati diferencon saktë parashkrimin shues dhe prekluzivitetin dhe merr vendimet e duhura procedurale në rast të konstatimit të parashkrimit të padisë.

Pvetjet studimore:

1. Çfarë do të kuptojmë me shuarje të të drejtës së padisë sipas nenit 112 të Kodit Civil? Shuhet e drejta e padisë në kuptimin procedural, e drejta e padisë në kuptimin material apo shuhet vetë e drejta subjektive civile?
2. Cilat janë kushtet ose elementët thelbësorë që duhet të ekzistojnë për të vepruar instituti i parashkrimi shues të padisë ose instituti i dekadencës së të drejtave?
3. Si mund të dallojmë praktikisht nëse një afat është afat parashkrimi shues apo afat prekluziv?
4. A është e vlefshme marrëveshja e palëve për të hequr dorë nga parashkrimi shues ose për të shkurtuar ose zgjatur afatet e parashkrimit?
5. Cilat janë llojet kryesore të padive që nuk parashkruhen sipas praktikës gjyqësore?
6. A vepron parashkrimi shues edhe në rastet e kërkesave për ekzekutimin e detyrueshëm të vendimeve?
7. A i nënshtrohet parashkrimit shues padia për pavlefshmërinë absolute të një veprimi juridik dhe a është kjo padi një nga llojet e padisë së njohjes?
8. A i nënshtrohet parashkrimit prapësimi dhe kundërpadia?

9. A janë të zbatueshme për parashkrimin dispozitat ligjore të Kodit të Procedurës Civile sipas të cilave palët mund të kërkojnë rivendosjen në afat për paraqitjen e padisë?
10. Cilët janë shkaqet e pezullimit të afatit të parashkrimit?
11. Cilët janë shkaqet e ndërprerjes së afatit të parashkrimit?

Agjenda

Ora	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	
150 minuta	Parashkrimi		
50 minuta	Kufijtë e zbatimit të parashkrimit dhe paditë që nuk i nënshtrohen parashkrimit	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur saj si dhe pretendimet e palës së paditur. Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secili grup përcakton se cilët janë kriteret për të vlerësuar nëse është parashkruar apo jo padia dhe në cilin moment do të konstatohej parashkrimi i padisë (25 minuta). Secili grup prezanton argumentet me shkrim (monitor ose flipchart) (20 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

50 minuta	Pezullimi dhe ndërprerja e parashkrimit	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur saj si dhe pretendimet e palës së paditur. Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secili grup përcakton se cilët janë kriteret për të vlerësuar nëse është parashkruar apo jo padia dhe nëse gjen zbatim instituti i pezullimit/ndërprerjes së afatit të parashkrimit (25 minuta). Secili grup prezanton argumentet me shkrim (monitor ose flipchart) (20 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
50 minuta	Parashkrimi shues dhe prekluziviteti	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur saj si dhe pretendimet e palës së paditur. Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secili grup përcakton se cilët janë kriteret për të vlerësuar nëse është parashkruar apo jo padia dhe nëse gjen zbatim neni 130 i K. Civil (25 minuta). Secili grup prezanton argumentet me shkrim	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes

		(monitor ose flipchart) (20 minuta)	Të dëgjuarit
		Konkluzione (5 minuta)	

PJESA II

GJYKIMI DHE VENDIMMARRJA E GJYKATËS

Përshkrim i përgjithshëm

Në përmbajtje të pjesës së dytë të gjykimit civil do të trajtohen temat që kanë lidhje me fazën e gjykimit, fazë e cila konsiston në thelb në procesin e të provuarit të fakteve juridike që kanë rëndësi për zgjidhjen e çështjes në funksion të realizimit të vendimmarrjes së gjykatës. Për këtë arsye në këtë pjesë do të trajtohen temat që lidhen me procesin e të provuarit, llojet e provave si dhe paditë kryesore të të drejtës materiale për sa kohë faktet objekt prove lidhen ngushtësisht me ligjin material të zbatueshëm. Në këtë pjesë do të trajtohen gjithashtu edhe disa prej gjykimeve të posaçme, me qëllim që kandidati të arrijë të realizojë procedura të ndryshme gjyqësore në raport me llojin e gjykimit, rigjykimi në shkallë të parë si dhe rishikimi në zbatim të vendimmarrjes së gjykatës më të lartë, si dhe elementët thelbësorë që duhet të përmbajë vendimi i gjykatës në mënyrë që të plotësojë standardin e një vendimi të arsyetuar.

Aftësitë/kompetencat dhe objektivat

Në vijim do të parashtrohen aftësitë/kompetencat si dhe objektivat respektive të lidhura me ato që synohen të arrihen në përfundimin të pjesës së parë të gjykimit civil nga trajtimi i temave përkatëse në përmbajtje të saj.

Aftësitë/kompetencat

1. Aftësia dhe gjykimi analitik

Objektivat:

1.1. Kandidati evidenton faktet thelbësore dhe çështjet ligjore, bën dallimin midis çështjeve kryesore dhe çështjeve anësore, përqendrohet në çështjet kryesore pa humbur detajet, identifikon ligjin e zbatueshëm.

1.2. Kandidati kupton marrëdhëniet shkak-pasojë në kontekstin ligjor.

Gjykimi civil në thelb konsiston në procesin e të provuarit dhe në këtë fazë të gjykimit është e rëndësishme të kuptohet se si realizohet ky proces, cilët janë kriteret mbi pranueshmërinë e provave, kategorizimi i fakteve që mund të përbëjnë objekt prove dhe që janë të rëndësishëm për zgjidhjen e çështjes. Në këtë pjesë integrohen në mënyrë më të mirë aspekti procedural dhe ai material pasi faktet juridike përcaktohen nga ligji material dhe kandidati për padi specifike aftësohet të identifikojë faktet thelbësore.

1.3. Kandidati merr vendime ligjërisht të bazuara, të arsyetuara, duke reflektuar edhe praktikën gjyqësore.

1.4. Kandidati bën një dallim të qartë midis pretendimeve, vlerësimeve dhe gjykimeve.

I gjithë procesi gjyqësor nuk do të kishte asnjë vlerë nëse të dhënat e përfuara prej tij nuk përdoren në mënyrën dhe qëllimin e duhur. Sipas praktikës së GJEDNJ-së arsyetimi është filtri në bazë të të cilit mund të vlerësohet mënyra e ushtrimit të pushtetit.

2. Të dëgjuarit

Objektivat:

2.1. Kandidati dëgjon në mënyrë aktive pjesëmarrësit në seancë

2.2. Bën pyetje për të saktësuar perceptimet e tij.

Kandidati, përveçse njohës shumë i mirë i ligjit material, duhet të jetë dhe një dëgjues shumë i mirë pasi nëpërmjet “dëgjimit” që pasjellë kuptimin e rrethanave do të mund të zbatojë në mënyrën e duhur ligjin material. Kandidati duhet të kuptojë se cilësimi i gjykatës si “pasive” nuk përjashton detyrimin e gjykatës për të ndërhyrë në proces.

3. Fleksibiliteti

Objektivat:

3.1. Kandidati ndjek një linjë pyetjesh, pavarësisht nga dokumentacioni në dosje dhe pa iu referuar vazhdimisht dokumentacionit.

3.2. Kandidati reagon me fleksibilitet ndaj zhvillimeve të seancës.

Kërkesat procedurale që mund të realizojnë palët janë nga më të ndryshmet dhe shpeshherë të paparashikueshme. Pavarësisht kësaj, duke njohur procesin e të provuarit dhe karakteristikat e gjykimeve të bazuara në llojet kryesore të padive, kandidati do të ketë mundësi të reagojë me fleksibilitet në gjykim.

4. Vetëbesimi dhe autenticiteti

Objektivat:

4.1. Kandidati është në gjendje të drejtojë seancën, është i qartë për procedurën dhe vendimin.

5. Aftësia e vendimmarrjes

Objektivat:

5.1. Kandidati merr vendime të sakta procedurale, të zbatueshme dhe në kohën e duhur.

5.2. Kandidati merr vendimin në kohën e duhur dhe e arsyeton atë brenda afatit.

Duke njohur karakteristikat e gjykimeve të posaçme kandidati fiton sigurinë se do të jetë në gjendje të menaxhojë procese të natyrave të ndryshme dhe për secilin prej tyre të kryejë veprimet procedurale të duhura dhe të marrë vendimmarrjet në raport me natyrën e gjykimit. Aftësimi i kandidatit sipas aftësive të përcaktuara për secilën fazë procedurale të gjykimit dhe arritja e objektivave për këto faza përkthehen në rezultatin final që konsiston në një kandidat të aftë për të realizuar vendimmarrje në kohë dhe dorëzuar po në kohë arsyetimet pasi kandidati do të dijë si të menaxhojë procesin, do të dijë se çfarë ka rëndësi për gjykimin dhe do të dijë si t'i përdorë ato në vendim.

6. Aftësia e bindjes

Objektivat:

6.1. Kandidati jep vendime të qarta dhe të ekzekutueshme.

6.2. Kandidati reflekton besim në aftësitë e tij në shkrimin e vendimit.

Aftësia e gjyqtarit qëndron në parashtrimin edhe të rrethanave që mund të vënë në diskutim zgjidhjen ligjore dhe dhënien përgjigje të tyre me qëllim që palët të kuptojnë se përse një argument i caktuar nuk

është marrë në konsideratë. Një vendim përveçse i drejtë, duhet të jetë i qartë për efekt të zbatueshmërisë së tij.

Temat dhe nëntemat në përmbajtje të pjesës së dytë të gjykimit civil do të jenë si më poshtë:

1) Provat dhe procesi i të provuarit

- Procesi i të provuarit (4 orë)
- Provat (3 orë)
- Llojet e provave (6 orë)
- Provat shkresore (3 orë)

2) Gjykimet e posaçme

- Pjesëtimi i pasurisë (3 orë)
- Vërtetimi i fakteve juridike (1 orë)
- Heqja e zotësisë për të vepruar (1 orë)
- Shpallja e zhdukjes/vdekjes (1 orë)
- Gjykimet e shkurtuara (3 orë)
- Konstatimi i shkeljes së afatit të arsyeshëm (2 orë)

3) Ankimi, rigjykimi, rishikimi

- Ankimi (3 orë)
- Rigjykimi (3 orë)
- Rishikimi (3 orë)

4) Vendimet gjyqësore:

- Vendimi përfundimtar (2 orë)
- Vendimet e ndërmjetme dhe jopërfundimtare (2 orë)
- Plotësimi/sqarimi korrigjimi i vendimit (2 orë)

5) Paditë civile

- Paditë e pavlefshmërisë së veprimeve juridike (7 orë)
- Fitimi i pronësisë (7 orë)
- Padia e kërimit të sendit (6 orë)
- Padia mohuese (3 orë)
- Paditë paralajmëruese (3 orë)
- Paditë posedimore (3 orë)
- Paditë trashëgimore (9 orë)
- Paditë e detyrimeve (12 orë)

TEMA 1: PROVAT DHE PROCESI I TË PROVUARIT

Tema e parë në përbërje të pjesës së dytë “*Gjykimi dhe vendimi i gjykatës*” është provat dhe procesi i të provuarit, e cila do të jetë e ndarë në 4 nëntema kryesore si më poshtë:

- 6) Procesi i të provuarit (4 orë)
- 7) Provat (3 orë)
- 8) Llojet e provave (6 orë)
- 9) Provat shkresore (3 orë)

Nëntema 1: Procesi i të provuarit (4 orë)

Përshkrimi

Procesi civil ka për qëllim formulimin e një gjykimi që konsiston në vlerësimin nga pikëpamja e së drejtës të një fakti ose një grup faktesh, por domosdoshmërisht këto të fundit para se të vlerësohen nga

gjykata duhet të vërtetohen. Tre janë aspektet kryesore të procesit të të provuarit: 1) përcaktimi i fakteve mbi të cilat palët bazojnë pretendimet dhe kërkimet e tyre; 2) përcaktimi i provave që lejohen të paraqiten si të domosdoshme e që çmohen se kanë lidhje me çështjen; 3) përcaktimi i barrës së provës. Për këtë arsye, në këtë temë do të trajtohen pikërisht këto aspekte me qëllim që kandidati të aftësohet në drejtimin e procesit si dhe në marrjen e vendimeve të sakta procedurale.

Përmbajtja

1.1. Faktet juridike objekt prove, dallimi i fakteve materiale dhe procedurale (2 orë)

- Pretendimet, provat dhe faktet (1 orë)
- Barra e provës (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati diferencon saktë faktet materiale nga ato procedurale dhe përcakton me vendim të ndërmjetëm se cilat fakte mund të përbëjnë objekt prove në gjykim dhe se cila palë detyrohet për vërtetimin e fakteve objekt prove duke menaxhuar në këtë mënyrë procesin gjyqësor.

Pyetjet studimore:

1. Cilat janë parimet që karakterizojnë procesin e të provuarit?
2. Cili është dallimi midis disponibilitetit në aspektin material dhe atij procedural?
3. Cili është kriteri për përcaktimin e fakteve që mund të jenë objekt prove?
4. Cili është dallimi midis fakteve materiale dhe procedurale objekt gjykimi?
5. Si klasifikohen faktet objekt prove?
6. Cili është kuptimi i barrës së provës në procesin civil?
7. Paditësi ka gjithmonë detyrimin që të provojë faktet mbi bazën e të cilave ka ngritur pretendimet e tij në gjykim. A mund të themi të njëjtën gjë për të paditurin? A pasjellë mohimi i padisë barrën e provës mbi palën e paditur?
8. Cili është kuptimi i indicieve në procesin civil? A përcakton ligji kriteret për vlerësimin e indicieve?
9. Cili është standardi i të provuarit në gjykimin civil?

1.2. Roli i gjykatës në procesin e të provuarit (2 orë)

- Roli i gjykatës dhe procesi i të provuarit në gjykimin në mungesë (1 orë)
- Presumimet (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati njeh rolin e tij gjatë procesit të provuarit dhe merr vendimet e duhura procedurale lidhur me lejin ose jo të provave në proces duke dhënë edhe orientimet përkatëse në raport me detyrimin për të ruajtur balancën në proces.

Pyetjet studimore:

1. Cili është roli i gjykatës në procesin e të provuarit?
2. Cili është roli i gjykatës në zbatimin e parimit të “*Hetimit të plotë dhe të gjithanshëm*” (neni 14 i Kodit të Procedurës Civile)?
3. A mund të ndërhyjë gjykata duke përcaktuar kuadrin e provave të nevojshme, apo vlerësimi i përket vetëm vendimit përfundimtar lidhur me provueshmërinë apo jo të fakteve të pretenduara?
4. Si qëndron ky rol në raport me procesin penal (neni 332/ç i K. Pr. Penale)?
5. Si duhet të ndërhyjë gjykata gjatë procesit të të provuarit?

6. Cilat janë veçoritë e procesit të provuarit gjatë gjykimit në mungesë (përjasje krahasime\ legjislacionesh, modeli francez, Italian dhe shqiptar dhe rasti i posaçëm i nenit 200 të KPC-së)?
7. Cili është kuptimi i prezumimit dhe si vepron ai në procesin e të provuarit?
8. Si ndikon prezumimi në zhvendosjen e barrës së provës?
9. Cili është dallimi midis prezumimit të faktit dhe prezumimit ligjor të faktit?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
200 minuta	Procesi i të provuarit		
50 minuta	Pretendimet, provat dhe faktet	Kandidatëve u vihen në dispozicion disa akte: kërkesëpadia, deklarata e mbrojtjes si dhe kërkesat e paraqitura lidhur me pretendime të ndryshme. Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secili grup evidenton me shkrim se cilat janë faktet që do të jenë objekt të provuari në gjykim për secilën prej palëve, përse këto fakte do të përbëjnë objekt prove dhe si ndikojnë ato në marrjen e vendimeve apo zgjidhjen e çështjes nga gjykata (30 minuta) Secili grup cakton një përfaqësues i cili do të prezantojë se cilat janë faktet që do t'i nënshtrohen procesit të provuarit dhe do të shpjegojë se cilat ishin kriteret e përdorura nga grupi për identifikimin e fateve objekt prove (20 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi, menaxhimi i kohës gjyqësore duke përcaktuar si objekt prove faktet kyçe Aftësia e bindjes

50 minuta	Barra e provës	Kandidatët do të vazhdojnë të ndarë në grupe dhe për faktet që përcaktuan si objekt prove, do të përcaktojnë se cila nga palët e ka barrën e provës për t'i provuar ato në gjykim dhe arsyet përse (20 minuta) Secili grup cakton një përfaqësues i cili do të prezantojë se kujt i përket barra e provës për secilin prej fakteve që identifikuan si fakte objekt prove dhe cilat do të ishin pasojat nëse barra e provës nuk i ngarkohet realisht palës të cilës i përket (20 minuta) Konkluzione (10 minuta) Lidhur me ushtrimin e mësipërm, kandidatëve do t'u lihet detyrë që secili prej tyre të realizojë një material me shkrim, i cili do të jetë pjesë e portofolit të akteve të çdo kandidati dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve.	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi, menaxhimi i kohës gjyqësore duke përcaktuar si objekt prove faktet kyçe drejt barrën e provës Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të çdo kandidati
100 minuta	Roli i gjykatës në procesin e të provuarit		

50 minuta	Roli i gjykatës dhe procesi i të provuarit në gjykimin në mungesë	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia dhe aktet provuese të palës paditëse, ndërsa për palën e paditur nuk ka akte pasi ka qenë në mungesë. Secili kandidat duhet të përcaktojë nëse për faktet objekt prove do të bazohet vetëm në provat e paraqitura nga pala paditëse, për sa kohë formalisht nuk janë kundërshtuar nga pala e paditur, apo gjykata ka diskrecion të kërkojë akte të tjera (10 minuta) Kandidatët do të prezantojnë qëndrimin e tyre (10 minuta) Kandidatëve u parashtrohen në monitor disa rrethana fakti të një procesi gjyqësor ku pala e paditur nuk është paraqitur më në vijim të gjyqimit dhe lind nevoja e sqarimit të një fakti. Kandidatët duhet të përcaktojnë se cila do të jetë mënyra që do të zgjedhin për të sqaruar faktin në gjykim duke hartuar edhe aktin përkatës (30 minuta) Akti i realizuar me shkrim do të jetë pjesë e portofolit të akteve të çdo kandidati dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve.	Gjykimi analitik Drejtimi (menaxhimi i procesit) Kuptimi i rolit të gjykatës Bashkëpunimi Vetëdija për pikat e forta dhe të dobëta Fleksibiliteti Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të çdo kandidati
-------------------------	---	--	---

50 minuta	Prezumimet	Kandidatëve u paraqitet në monitor një fabul e një rasti civil ku pala paditëse pretendon se nuk ka detyrimin e provimit të faktit pasi vepron prezumimi ligjor. Kandidatët do të ndahen në dy grupe dhe njëri grup do të parashtojë argumentet në favor të palës paditëse, ndërsa grupi tjetër argumentet e palës së paditur (20 minuta) Role play Pasi secili grup ka ndërtuar mbrojtjen në lidhje me veprimin apo jo të prezumimit ligjor, kandidatët do të improvizojnë një seancë objekti i të cilës është diskutimi lidhur me faktin e prezumuar (25 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Të dëgjuarit Vetëbesimi Etika profesionale gjatë seancës
-------------------------	--------------------------	--	--

Nëntema 2: Provat (3 orë)

Përshkrimi

Në kuptim të nenit 11 të Kodit të Procedurës Civile provat janë të dhënat që merren prej burimeve dhe sipas rregullave të parashikuara në Kodin e Procedurës Civile dhe ligje të tjera, të cilat vërtetojnë ose rrëzojnë pretendimet ose prapësimet e pjesëmarrësve në proces, çka do të thotë se prova në thelb shërben për të marrë njohuri mbi marrëdhënien juridike objekt gjykimi. Për kandidatin është e rëndësishme që të zotërojë aspekte të ndryshme që lidhen me provat dhe të jetë në gjendje që t'i zbatojë ato në praktikë duke marrë vendimet përkatëse për lejimin apo jo të provave si dhe duke u dhënë zgjidhje kërkesave të ndryshme procedurale që mund të paraqesin palët.

Përmbajtja

- Kriteret e pranueshmërisë së provës në gjykim (1 orë)
- Papërdorshmëria e provës (1 orë)
- Vlera e provave atipike (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati duke njohur kriteret e pranueshmërisë së provës në gjykim përcakton me vendim të ndërmjetëm se cilat prova do të jenë të lejueshme në gjykim, duke mos lejuar provat e papërdorshme dhe merr vendime të arsyetuara bazuar në vlerën provuese të provave të administruara në gjykim.

Pyetjet studimore:

1. Cili është kuptimi i provës?
2. Si klasifikohen provat në varësi të kohës së krijimit të tyre, në varësi të fuqisë provuese si dhe në varësi të raportit midis faktit objekt prove dhe lidhjes së tij me faktin objekt gjykimi?
3. Cili është kuptimi i indicieve? Cilat janë kriteret që duhet të plotësojnë indiciet në gjykim?
4. Cilat janë kriteret e pranueshmërisë së provës në gjykim?
5. A është rëndësia, domosdoshmëria dhe nevoja për faktin objekt prove kriteri i vetëm për përcaktimin e pranueshmërisë së një prove?
6. A lejon Kodi paraqitjen e provave atipike?
7. A mundet që prova atipike të jetë vendimtare për zgjidhjen e çështjes?
8. Cili është kuptimi i provave të paligjshme?
9. Cili është dallimi midis provave atipike dhe provave të paligjshme?
10. Si do të vlerësohen provat e marra nga proceset e tjera gjyqësore? P.sh., si do të vlerësohet procesverbali që materializon dëshminë në gjykimin penal? Do të jemi përpara dëshmisë apo provës shkresore si provë atipike?
11. A mund të përdoren në procesin civil prova që janë cilësuar si të papërdorshme në proceset e tjera, p.sh. në procesin penal?
12. A vlejnë rregullat e papërdorshmërisë së provës në procesin penal për procesin civil apo administrativ?
13. A mund të jenë burim i së drejtës procedurale civile rregullat e marrjes së provës në Kodin e Procedurës Penale në ato raste kur ligji procedural civil ometon në rregullimet e posaçme?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
------	------------------	-------------------------	----------------------

150 minuta	Provat		
50 minuta	Kriteret e pranueshmërisë së provës në gjykim	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpapia, aktet provuese, deklarata e mbrojtjes dhe aktet provuese të palës së paditur. Secili kandidat duhet të hartojë vendimin e lejimit ose jo të provave duke renditur kriteret e pranueshmërisë që ka zbatuar në rastin konkret (30 minuta) Ftohet një prej kandidatëve të shkruajë në flipchart kriteret që ai ka zbatuar në rastin konkret. Kandidatët e tjerë do të ftohen të shkruajnë në flipchart nëse duan të shtojnë ndonjë kriter i cili nuk është pasqyruar duke shpjeguar arsyet përse. Kandidatët e tjerë ftohen të diskutojnë nëse janë apo jo dakord me kriteret e shtuara (20 minuta) Vendimi i hartuar më sipër do të jetë pjesë e portofolit të akteve të çdo kandidati dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve	Gjykimi analitik Drejtimi (menaxhimi i procesit duke marrë vetëm provat që plotësojnë kriteret e pranueshmërisë) Të nxënës-vetëreflektimi Vetëbesimi Të dëgjuarit Të nxënës, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të çdo kandidati

50 minuta	Papërdorshmëria e provës	Kandidatëve u prezantohet një rast në të cilin vihet në diskutim papërdorshmëria e provës. Kandidatët do të ndahen në dy grupe, ndërkohë që 3 kandidatë nuk do të marrin pjesë në punën në grup pasi do të vendosin lidhur me pranueshmërinë e provës në gjykim pas prezantimit të argumenteve. Njëri grup do të rendisë argumentet lidhur me pranueshmërinë e provës, ndërsa grupi tjetër do të rendisë argumentet lidhur me papërdorshmërinë e provës (15 minuta) Secili grup do të caktojë një përfaqësues i cili do të parashtojë argumentet përpara grupit të përbërë nga 3 kandidatët. Si përfaqësuesit ashtu edhe trupa prej 3 kandidatësh lejohen të drejtojnë pyetje (20 minuta) Trupa prej 3 kandidatësh tërhiqet për të marrë vendim dhe diskutojnë mbi kriteret ku do të bazojnë vendimmarrjen (15 minuta)	Gjykimi analitik Bashkëpunimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Struktura e mbajtjes së shënimeve Të dëgjuarit Aftësia e vendimmarrjes
-----------	--------------------------	--	--

--	--	--	--

50 minuta	Vlera e provave atipike	Kandidatëve u prezantohet një rast në të cilin vihet në diskutim se cila është vlera e provës së kërkuar, do të cilësohet atipike dhe si do të vlerësohet në aspektin e të provuarit. Kandidatët do të ndahen në dy grupe, ndërkohë që 3 kandidatë nuk do të marrin pjesë në punën në grup pasi do të vendosin lidhur me vlerën e provës në gjykim pas prezantimit të argumenteve. Njëri grup do të rendisë argumentet lidhur me pranueshmërinë e provës atipike dhe vlerën provuese të saj, ndërsa grupi tjetër do të rendisë argumentet lidhur me papranueshmërinë e provës atipike dhe faktin që gjithsesi nuk mund të ketë të njëjtën vlerë si provat tipike (15 minuta) Secili grup do të caktojë një përfaqësues i cili do të parashtojë argumentet përpara grupit të përbërë nga 3 kandidatët. Si përfaqësuesit ashtu edhe trupa prej 3 kandidatësh lejohen të drejtojnë pyetje (20 minuta) Trupa prej 3 kandidatësh	Gjykimi analitik Bashkëpunimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Struktura e mbajtjes së shënimeve
------------------	--------------------------------	--	---

		tërhiqet për të marrë vendim dhe diskutojnë mbi kriteret ku do të bazojnë vendimmarrjen (15 minuta)	Të dëgjuarit Aftësia e vendimmarrjes
--	--	--	---

Nëntema 3: Llojet e provave (6 orë)

Përshkrimi

Përpos parimeve të përgjithshme dhe karakteristikave që paraqesin procesi i të provuarit dhe provat në tërësi, kandidati duhet të njohë dhe të zbatojë në praktikë veçoritë që paraqesin kategoritë kryesore të provave të parashikuara në Kodin e Procedurës Civile, pasi kjo do t'i mundësojë menaxhimin e procesit, fleksibilitetin dhe marrjen e vendimeve të duhura procedurale lidhur me pretendimet e palëve mbi prova të caktuara.

Përmbajtja:

1.1. Dëshmia (2 orë)

Përshkrimi

Kodi i Procedurës Civile nuk jep përkufizimin e dëshmisë, por nëse i referohemi titullit do të shikojmë që prova në fakt është “*Thënit e dëshmitarëve*”. Dëshmia nuk është gjë tjetër veçse rrëfim mbi një fakt të ndodhur në të kaluarën, rrëfim mbi atë që dëshmitari ka parë apo dëgjuar. Si një prej provave tipike që parashikon Kodi i Procedurës Civile, është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë në praktikë rregullat procedurale që lidhen me dëshminë.

Përmbajtja:

- Lejimi i provës me dëshmitarë
- Pyetja e dëshmitarit

Objektivi mësimor: Kandidati merr vendimet e duhura procedurale për pranimin apo jo të dëshmisë në gjykim si dhe menaxhon procesin duke lejuar ose jo pyetjet drejtuar dëshmitarëve.

Pyetjet studimore:

1. Cili është kuptimi i dëshmisë?
2. Cilat janë ndalesat objektive të provës me dëshmitarë?
3. Cilat janë ndalesat subjektive të provës me dëshmitarë?
4. Cila është karakteristika e dëshmitarit? Si duhet të jetë ai në raport me çështjen civile që po gjykohet?
5. Si do të veprohet nëse një dëshmitar i lejuar dhe i pyetur nga gjykata, realizon në një fazë të mëpasshme kërkesën për ndërhyrje në proces?
6. Cilat janë kushtet procedurale për pranueshmërinë e dëshmisë në gjykim?
7. Cilat janë rastet e përdorshmërisë së kushtëzuar të provës me dëshmitarë (neni 233 i KPC-së)?
8. Cilat janë rastet e përdorshmërisë së pakushtëzuar të provës me dëshmitarë (faktet e paligjshme dhe falsiteti i shkresës, neni 234 i KPC-së)?
9. Cila është procedura e formësimit të provës me dëshmitarë?
10. Cilat janë detyrimet e dëshmitarit?
11. A mund të zbatohen në procedurën e marrjes së dëshmisë rregullimet procedurale penale të provës me dëshmitarë?
12. Cila është procedura e ballafaqimit të dëshmitarëve në procesin civil?
13. Cili është detyrimi i gjykatës në rast se vlerëson se jemi përpara një dëshmie të rreme?
14. Cili është momenti i duhur procedural për të realizuar kallëzimin për dëshmi të rreme?

1.2. Pohimi gjyqësor (1 orë)

Përshkrimi

Kodi i Procedurës Civile nuk jep përkufizimin e pohimit gjyqësor si provë. Pohimi në thelb është pranimi si i vërtetë i fakteve që nuk janë në favorin e palës që bën pohimin: deklaratë që bën njëra palë e procesit lidhur me vërtetësinë e fakteve që janë të disfavorshme për të, dhe të favorshme për palën tjetër. Pohimi bën që mbi palën tjetër të mos rëndojë më detyrimi për të provuar faktin e pranuar si i vërtetë. Për këtë arsye, është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë në praktikë rregullat procedurale që lidhen me pohimin gjyqësor si provë.

Përmbajtja:

- Pohimi gjyqësor i nxitur.

Objektivi mësimor: Kandidati merr vendimet e duhura procedurale për vlerësimin apo jo të një deklarate të palës si pohim gjyqësor duke vlerësuar drejtë efektet e saj në procesin gjyqësor.

Pyetjet studimore:

1. Cili është kuptimi i pohimit gjyqësor?
2. Nëse pala e paditur deklaron përpara gjykatës se është dakord me kërkesëpadinë e paraqitur nga pala paditëse dhe kërkimet e saj, do të jemi në kushtet e pohimit si provë?
3. Cili është dallimi midis pranimit të fakteve dhe pranimit të kërkesëpadisë?
4. A mund të revokohet pohimi gjyqësor?
5. A mund të revokohet pohimi nëse pala ka një perceptim të gabuar të pasojave ligjore që i atashohen faktit juridik të pohuar?
6. Cila është fuqia provuese e pohimit?
7. Cila është vlera e pohimit të faktit nga njëri prej bashkëndërgjyqësve ndaj bashkëndërgjyqësve të tjerë të cilët nuk janë paraqitur në gjykim ose nuk e kanë kundërshtuar faktin e pohuar?
8. Cila është vlera e pohimit të faktit nga njëri prej bashkëndërgjyqësve ndaj bashkëndërgjyqësve të tjerë të cilët e kanë kundërshtuar faktin e pohuar dhe kanë paraqitur provat përkatëse për të vërtetuar të kundërtën?
9. Cilat janë llojet e pohimit gjyqësor?
10. A i nënshtrohet pohimi gjyqësor kufizimeve procedurale lidhur me pranueshmërinë e provës?
11. Cila është veçoria e pohimit gjyqësor të materializuar në një akt procedural?
12. Cila është procedura e marrjes së pohimit gjyqësor të nxitur?
13. A mund të lejohet pohimi lidhur me ekzistencën e veprimit juridik ku forma shkresore kërkohet për efekt vlefshmërie?
14. A mund të vërtetohet pohimi jashtëgjyqësor me dëshmitarë, nëse ligji për faktin objekt prove nuk lejon provën me dëshmitarë?
15. Si do të cilësohet pohimi jashtëgjyqësor i bërë në një dokument drejtuar një të treti kur pranohet fakti që kërkon të provojë pala kundërshtare? Do të ketë vlerën e pohimit, apo do të cilësohet si fillim prove me shkresë?

1.3. Këqyrja (1 orë)

Përshkrimi

Kur çmohet e nevojshme nga gjykata që një person ose një send të këqyren drejtpërdrejt prej saj, kryesisht ose me kërkesën e palëve, gjykata vendos që të bëhet këqyrja në vend e tyre me ose pa ekspertë. Nëpërmjet këqyrjes realizohet marrja dijeni mbi gjendjen e sendeve/personave/vendeve me

qëllim njohjen e fakteve të cilat gjykata nuk mund t'i njohë me mjetet e tjera të provës për arsye objektive. Këqyrja përbën një prej provave më të zakonshme në praktikë dhe për këtë arsye është e nevojshme që kandidati të njohë dhe zbatojë rregullat procedurale që lidhen me këqyrjen.

Përmbajtja:

- Këqyrja gjatë seancës.

Objektivi mësimor: Kandidati merr vendimet e duhura procedurale lidhur me nevojën për realizimin e këqyrjes në procesin gjyqësor dhe harton sipas rregullave procedurale aktin që materializon këqyrjen.

Pyetjet studimore:

1. Cili është kuptimi i këqyrjes?
2. A mund të realizohet këqyrja për të verifikuar saktësinë e provave të tjera të paraqitura në gjykim, si p.sh. thëniet e dëshmitarëve?
3. Cilat janë rregullat që duhet të zbatojë gjykata në marrjen e vendimit për realizimin e këqyrjes?
4. Nëse personi, qoftë pala apo personi i tretë, refuzon realizimin e këqyrjes, a mund të procedohet me këqyrjen tej vullnetit të tij?
5. Si do të vlerësohet refuzimi për të kryer këqyrjen?
6. Për çfarë lloj të drejtash referon neni 290 i Kodit të Procedurës Civile, procedurale apo materiale?
7. Cilat janë veprimet që duhet të bëjë gjykata gjatë realizimit të këqyrjes?
8. Si duhet të veprohet në rast se personi që do të këqyret, apo sendet e të cilit do të këqyren, nuk është pjesë e procesit apo është në mungesë?
9. A mund të zbatohen garancitë që parashikon neni 199 i Kodit të Procedurës Penale në realizimin e këqyrjes në kuadër të procesit civil?
10. Cili është qëllimi i parashikimit të rregullit lidhur me kryerjen e filmimeve dhe/ose riprodhimeve fotografike të objekteve, dokumenteve dhe sendeve gjatë këqyrjes?
11. Si duhet të dokumentohet kryerja e këqyrjes?

1.4. Ekspertimi (2 orë)

Përshkrimi

Kur për konstatimin ose sqarimin e fakteve, që kanë lidhje me mosmarrëveshjen në gjykim kërkohen njohuri të posaçme në fushat e shkencës, teknikës ose të artit, gjykata mund të thërrasë një ose më shumë ekspertë (neni 224/a i K. Pr. Civile). Ekspertimi do të konsiderohet i nevojshëm kur ekziston një paqartësi dhe pasiguri objektive në lidhje me një prej elementëve të faktit, nga sqarimi i të cilit, varet vendimi i gjykatës. Ekspertimi është mjet për marrjen e provës, ndërsa prova janë të dhënat që përftohen gjatë kryerjes së ekspertimit dhe që materializohen në aktin e ekspertimit. Ekspertimi përbën një prej provave më të përdorura në praktikë dhe për këtë arsye është e nevojshme që kandidati të njohë dhe zbatojë rregullat procedurale që lidhen me ekspertimin.

Përmbajtja:

- Caktimi i detyrave të ekspertit
- Vlerësimi i aktit të ekspertimit

Objektivi mësimor: Kandidati merr vendimet e duhura procedurale lidhur me nevojën për realizimin e ekspertimit në procesin gjyqësor, lidhur me pyetjet që i caktohen ekspertit dhe vlerësimin e rezultateve të ekspertimit.

Pvetjet studimore;

1. Cila është procedura që ndiqet sipas parashikimeve aktuale për caktimin e ekspertit?
2. Cila është arsyeja e ndryshimit të dispozitave me ligjin Nr.38/2017 lidhur me mënyrën e caktimit të ekspertit dhe detyrimin për të kërkuar ekspertimin si provë nëpërmjet padisë/deklaratës së mbrojtjes?
3. Cila është arsyeja që ligji parashikon detyrimin e njoftimit të vendimit për caktimin e ekspertit?
4. Cilat janë pasojat nëse nuk realizohet njoftimi i vendimit? A ndikon mosrealizimi i njoftimit në vlefshmërinë e ekspertimit?
5. Në rastet kur seanca përgatitore është e detyrueshme për tu caktuar për shkak të kërkesës së palëve për kryerjen e ekspertimit, veprimet përgatitore do të kufizohen vetëm në caktimin e ekspertit dhe detyrave, apo gjykata do të ftojë palët të japin shpjegime për të kuptuar natyrën e mosmarrëveshjes si dhe të përcaktojnë provat që kërkojnë të shqyrtohen në seancë gjyqësore?
6. Cili është rregulli që ndiqet në hartimin e detyrave që i caktohen ekspertit?
7. A do të konsiderohet ekspertimi si mjet prove në kuptimin e ngushtë?
8. A duhet të pranojë gjykata kryerjen e ekspertimit kur pala tenton që nëpërmjet thirrjes së ekspertit të zëvendësojë mungesën e parashtrimeve faktike që ajo pretendon, të zëvendësojë mungesën e paraqitjes së provave mbi këto fakte, ose të realizojë kryerjen e një veprimtarie hetimore në kërkim të këtyre elementeve, fakteve ose rrethanave të paprovuara prej saj?
9. Si duhet të interpretohet neni 227 i Kodit të Procedurës Civile, i cili lejon ekspertin që brenda kufijve të nevojshëm për kryerjen e detyrës së tij, përcaktuar me vendim të gjykatës, “*të kërkojë nga palët të marrë të dhëna nga të tretët*”? Si do të veprohet në rast se eksperti ka kërkuar dhe marrë të dhëna nga të tretët?
10. Si do të procedohet në rastet kur pala nuk parapaguan shpenzimet për ekspertimin?
11. A mund të caktojë gjykata ekspertë për tu njohur me përmbajtjen e ligjit?
12. Çfarë duhet të mbajë parasysh gjykata në vlerësimin e mendimit të ekspertit?
13. Si qëndron neni 224/b në raport me nenin 229 të K. Pr. Civile sipas të cilit kur shihet se ekspertimi është i metë ose i paqartë, si dhe kur ka ndryshim mendimesh midis ekspertëve, gjykata, kryesisht ose me kërkesën e ndonjërës nga palët, mund të kërkojë sqarime plotësuese ose të urdhërojë kryerjen e një ekspertimi të ri, duke thirrur ekspertë të tjerë?
14. Përgjithësisht praktika është e orientuar në drejtimin se gjykata duhet të arsyetojë në mënyrë të plotë mendimin e kundërt nga eksperti. A ekziston i njëjti detyrim edhe në rastin kur gjykata vendos të pranojë përfundimet e aktit të ekspertimit?
15. Cila është vlera e ekspertimit privat?
16. Cila është vlera e ekspertimit jashtëgjyqësor, p.sh. një ekspertim i kryer në kuadër të një procesi tjetër gjyqësor?

Agienda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
300 minuta	Llojet e provave		

50 minuta	Lejimi i provës me dëshmitarë	Kandidatëve u prezantohet një rast në të cilin vihet në diskutim lejimi i provës me dëshmitarë. Kandidatët do të ndahen në dy grupe, ndërkohë që 3 kandidatë nuk do të marrin pjesë në punën në grup pasi do të vendosin lidhur me lejimin e provës me dëshmitarë në gjykim pas prezantimit të argumenteve. Njëri grup do të rendisë argumentet lidhur me lejimin e provës me dëshmitarë, ndërsa grupi tjetër do të rendisë argumentet lidhur me ndalimin e provës me dëshmitarë (15 minuta) Secili grup do të caktojë një përfaqësues i cili do të parashtojë argumentet përpara grupit të përbërë nga 3 kandidatët. Si përfaqësuesit ashtu edhe trupa prej 3 kandidatësh lejohen të drejtojnë pyetje (20 minuta) Trupa prej 3 kandidatësh tërhiqet për të marrë vendim dhe diskutojnë mbi kriteret ku do të bazojnë vendimmarrjen (15 minuta)	Gjykimi analitik Bashkëpunimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Struktura e mbajtjes së shënimeve
50 minuta	Pyetja e dëshmitarit	Kandidatët dëgjojnë regjistrimin audio të një seance të pyetjes së dëshmitarit në gjykim.	Të dëgjuarit Aftësia e vendimmarrjes

		Secili kandidat do të mbajë ndërkohë shënime lidhur me procedurën që duhet ndjekur për pyetjen e dëshmitarit, objektin e dëshmisë, nëse ka pyetje të tjera që vlerëson se duhen drejtuar dëshmitarit dhe arsyet përkatëse (30 minuta) Kandidatët do të prezantojnë qëndrimin, diskutim i përbashkët me pedagogun (20 minuta)	Drejtimi Struktura e shënimeve Të dëgjuarit Aftësia e bindjes
--	--	--	---

50 minuta	Pohimi gjyqësor	Kandidatëve u jepet një fabul ku palët do të vihen në pozitën e realizimit të pohimit gjyqësor për një fakt të caktuar. Kandidatët do të ndahen në dy grupe dhe secili grup do të përcaktojë procedurën se si do të realizohet marrja e pohimit gjyqësor (15 minuta) Role play Një grup do të improvizojë një seancë gjyqësore në të cilën do të merret pohimi gjyqësor bazuar në procedurën që ka përcaktuar grupi paraprakisht (20 minuta).	Bashkëpunimi Drejtimi i seancës Të dëgjuarit Struktura e shënimeve Drejtimi i seancës Vetëdija (pikat e dobëta dhe të forta të kandidatëve)
------------------	------------------------	--	--

		Diskutim lidhur me procedurën e ndjekur nga grupi dhe konkluzione (15 minuta)	
50 minuta	Këqyrja	Kandidatët do të dëgjojnë një seancë në të cilën është realizuar këqyrja e aparatit celular ose adresës elektronike Secili kandidat do të mbajë ndërkohë shënime lidhur me procedurën që duhet ndjekur për realizimin e këqyrjes, objektin e këqyrjes dhe të dhënat e përfuara nga këqyrja (20 minuta) Pas dëgjimit të seancës dhe mbajtjes së shënimeve, secili kandidat do të plotësojë	Struktura e mbajtjes së shënimeve Të dëgjuarit

		materialin e tij duke vlerësuar hapat procedurale (10 minuta) Prezantim dhe diskutim i përbashkët me pedagogun (20 minuta)	
100 minuta	Caktimi i detyrave të ekspertit	Kandidatëve u vihen në dispozicion padia, aktet provuese dhe deklarata e mbrojtjes, nga të cilat rezultojnë kërkimi për caktimin e ekspertit. Secili kandidat do të hartojë vendimin për kryerjen e ekspertimit dhe caktimit të ekspertit si dhe vendimin e caktimit të detyrave të ekspertit (30 minuta) Përzgjidhen dy kandidatë për të prezantuar punimin e tyre në monitor dhe pjesa tjetër e kandidatëve krahasojnë me punimet e tyre dhe referojnë nëse kanë gjëra për të shtuar apo ndryshuar (20 minuta) Vendimet për caktimin e ekspertit dhe caktimin e detyrave të tij do të jenë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve	Fleksibiliteti Vetëbesimi Drejtimi (parashikimi i hapave proceduralë) Aftësia e bindjes Aftësia e të nxënit Vetëdija (pikat e dobëta dhe të forta të kandidatëve) Aftësia e vendimmarrjes Vetëbesimi (aftësia për të vlerësuar dhe trajtuar akte procedurale si pasojë edhe të praktikës në orët e mëparshme)

	Vlerësimi i aktit të ekspertimit	Kandidatët do të vijojnë ushtrimin duke iu vënë në dispozicion akti i ekspertimit i realizuar në gjykim në rastin e mësipërm. Në këtë rast kandidatët do të ndahen në grupe prej 3 vetash (në formën e trupave gjykues) dhe do të vlerësojnë përmbajtjen e aktit dhe do të hartojnë pyetjet shitesë nëse do të ketë (30 minuta) Secili grup do të parashtrojë qëndrimin e tij lidhur me vlerësimin e aktit të ekspertimit (20 minuta)	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
--	--	--	---

Nëntema 4: Provat shkresore (3 orë)

Përshkrimi

Kodi i Procedurës Civile ka reflektuar rregullimet e Kodit Civil duke kërkuar në disa raste për efekt provueshmërie vetëm provën shkresore (si p.sh. ndalimet e provës me dëshmitarë). Vetë elementi shkresë karakterizohet nga qartësia dhe siguria dhe për këtë arsye për veprimet më të rëndësishme juridike ligji kërkon formën shkresore. Në këto kushte, kur ligji procedural ka përcaktuar shprehimisht se në disa raste për efekt provueshmërie nevojiten vetëm prova shkresore, është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë rregullat procedurale që lidhen me provat shkresore.

Përmbajtja:

- Aktet zyrtare (2 orë)
- Originaliteti i shkresës (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati diferencon aktet zyrtare dhe shkresat e thjeshta dhe merr vendimet e duhura procedurale për pranueshmërinë e tyre në gjykim.

Pyetjet studimore:

1. Cilat janë kushtet e përgjithshme për fuqinë provuese të shkresave?
2. Kujt i përket barra e provës për të vërtetuar të kundërtën e prezumimit të parashikuar në nenin 247 të K. Pr. Civile?
3. Si e kuptoni fuqinë provuese të një shkrese?
4. Çfarë kriteresh duhet të plotësojë një shkresë për tu cilësuar akt zyrtar?
5. A e përjashton fuqia e plotë provuese e aktit zyrtar mundësinë që vullneti i brendshëm të mos përputhet me atë që është materializuar në botën e jashtme?
6. A kemi kufizim në lejimin e provave lidhur me vërtetimin se deklarimi i jashtëm nuk përputhet me vullnetin e brendshëm? Apo edhe në këtë rast akti zyrtar do goditet vetëm për falsitet?
7. A do të përbëjë provë të plotë fakti i deklaruar në përmbajtje të aktit noterial se deklaruesi është në gjendje të mirë mendore, apo se deklarimi është dhënë me vullnetin e tij të lirë?
8. Nëse shkresa është përpiluar nga një person zyrtar që nuk ka qenë kompetent ose nuk është përpiluar sipas formës së caktuar, akti do të cilësohet sërish si akt zyrtar apo do të ketë cilësinë e një shkrese të thjeshtë nëse është i nënshkruar nga palët?
9. Akti zyrtar ka fuqi për gjithçka që përmendet në shkresë, pavarësisht lidhjes me objektin kryesor të shkresës, apo duhet të ekzistojë lidhja e drejtpërdrejtë?
10. Cili është kuptimi i shkresës së thjeshtë?
11. Cilët janë elementët që duhet të përmbajë shkresa e thjeshtë?
12. Fuqia e plotë provuese e shkresës private buron nga vetë shkresa në vetvete, apo nga pranimi i origjinalitetit të saj?
13. Pohimi/pranimi i nënshkrimit të shkresës përbën provë të plotë vetëm lidhur me origjinalitetin e saj, apo edhe përmbajtjen?
14. Si veprohet në rast se personi kundër të cilit paraqitet shkresa nuk e pranon nënshkrimin e saj?
15. Mohimi i nënshkrimit të shkresës nga personi kundër të cilit paraqitet shkresa duhet të bëhet gjatë procesit gjyqësor, apo mund të bëhet edhe jashtë tij?
16. Çfarë ndodh nëse pala kundër të cilës paraqitet shkresa e mohon atë dhe pala që ka kërkuar paraqitjen e shkresës nuk kërkon vërtetimin gjyqësor të origjinalitetit të shkresës?

17. A mundet pala kundër të cilës është paraqitur shkresa që të pretendojë mungesën e origjinalitetit në favor të saj?
18. Si realizohet procedura e krahasimit të shkresave?
19. Si veprohet nëse pala kundër të cilës kërkohet të vërtetohet origjinaliteti nuk pranon origjinalitetin e shkresave krahasuese?
20. Cili është dallimi midis shkresës së thjeshtë dhe aktit zyrtar?
21. Cili është qëllimi i deklarimit të falsitetit të një akti zyrtar apo shkresë të thjeshtë?
22. A është goditja për falsitet gjatë gjykimit e vetmja rrugë për të pretenduar falsitetin e provës shkresore?
23. A mund të kërkohet prova me dëshmitarë për të provuar falsitetin e shkresës?

Agienda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
150 minuta	Provat shkresore		
100 minuta	Aktet zyrtare	Prezantim i shkurtër i pedagogut lidhur me aktet zyrtare dhe kriteret e cilësimit të një akti si akt zyrtar (20 minuta) Kandidatëve do tu jepet një akt zyrtar dhe secili kandidat do të përcaktojë me shkrim se cilat fakte provohen me anë të aktit zyrtar dhe cila është fuqia provuese e tij (25 minuta) Tre kandidatë prezantojnë qëndrimin e tyre dhe analizohen qëndrimet e ndryshme (15 minuta) Kandidatëve u vihet në dispozicion një tjetër akt zyrtar i cili përmban të dhëna që nuk kanë lidhje të drejtpërdrejtë me objektin kryesor të aktit zyrtar. Secili kandidat do të përcaktojë nëse akti zyrtar përbën apo jo provë të plotë në lidhje me këtë fakt duke parashtruar argumentet	Gjykimi analitik Aftësia e bindjes

		përkatës me shkrim. Nëse akti zyrtar nuk përbën provë të plotë do të përcaktohet se cila është vlera provuese e aktit në këtë rast (25 minuta) Tre kandidatë prezantojnë qëndrimin e tyre dhe analizohen qëndrimet e ndryshme (15 minuta) Analiza me shkrim lidhur me vlerën provuese të aktit zyrtar do të bëhet pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e analizës	Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes
50 minuta	Originaliteti i shkresës Procedura e verifikimit të origjinalitetit	Kandidatëve iu prezantohet në monitor një fabul në të cilën vihet në diskutim origjinaliteti i shkresës private Kandidatët ndahen në grupe dhe secili grup përcakton veprimet që do të kryejë në rast të situatave të mëposhtme hipotetike: 1) Pala ndaj të cilës paraqitet shkresa e kundërshton origjinalitetin e saj dhe pala tjetër nuk kërkon verifikimin e origjinalitetit 2) Pala ndaj të cilës paraqitet shkresa nuk është e pranishme në gjykim, por ka kundërshtuar në një akt tjetër apo pranë personave të tjerë origjinalitetin 3) Pala disponon një akt	

	ekspertimi të kryer në procesin penal se shkresa i përket palës tjetër, ndërkohë që kjo e fundit e kundërshton originalitetin në seancë. Secili grup do të përcaktojë se çfarë veprimesh procedurale do të kryejë dhe si do të veprojë për zgjidhjen e pretendimeve të palëve (30 minuta). Secili grup prezanton qëndrimin e tij dhe shprehet lidhur me shënimet që kanë evidentuar dy grupet e tjera në dokumentin e tyre (20 minuta)	Bashkëpunimi Fleksibiliteti Ndërgjegjësimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit (marrja dhe vlerësimi i opinionit të të tjerëve)
--	---	---

TEMA 2: GJYKIMET E POSAÇME

Tema e dytë në përbërje të pjesës së dytë të gjykimi civil është gjykimet e posaçme, e cila do të jetë e ndarë në 6 nëntema kryesore si më poshtë:

- 1) Pjesëtimi i pasurisë (3 orë)
- 2) Vërtetimi i fakteve juridike (1 orë)
- 3) Heqja e zotësisë për të vepruar (1 orë)
- 4) Shpallja e zhdukjes/vdekjes (1 orë)
- 5) Gjykimet e shkurtuara (3 orë)
- 6) Konstatimi i shkeljes së afatit të arsyeshëm (2 orë)

Nëntema 1: Pjesëtimi i pasurisë (3 orë)

Përshkrimi

Gjykimi për pjesëtimin e sendeve në bashkëpronësi paraqitet si një gjykim i posaçëm i cili përmban rregulla të posaçme të cilat i shmangen në disa aspekte parimeve të përgjithshme të së drejtës procedurale civile dhe që përbëhet nga dy faza. Referuar nenit 370 të K. Pr. Civile i cili parashikon se: *“Gjykimi për pjesëtimin e sendeve në bashkëpronësi dhe në trashëgim, në fazën e parë të tij, ka për qëllim të hetojë e të përcaktojë të drejtën e bashkëpronësisë së ndërgjyqësve, pjesët takuese të tyre, si dhe sendet që do të pjesëtohen. Pasi të ketë marrë provat e nevojshme, gjykata, me vendim të ndërmjetëm, lejon pjesëtimin dhe përcakton rrethin e bashkëpjesëtarëve, sendet që do të pjesëtohen, si dhe pjesët takuese të secilit prej tyre. Kundër këtij vendimi lejohet ankim i veçantë, paraqitja e të cilit pezullon vazhdimin e mëtejshëm të gjykimit”*, rezulton se qëllimi i fazës së parë të pjesëtimit është të realizojë tre funksione kryesore, të cilat i shërbejnë në tërësi gjykimit dhe në veçanti fazës së dytë të këtij gjykimi të posaçëm dhe gjatë kësaj faze gjykata trajton tre çështje themelore: i) hetimi dhe përcaktimi i të drejtës së bashkëpronësisë së ndërgjyqësve; ii) përcaktimi i pjesëve takuese të tyre; iii) përcaktimi dhe individualizimi i sendit/sendeve që do t'i nënshtrohen pjesëtimit. Në vijim, në fazën e dytë vijohet me pjesëtimin konkret të sendit objekt gjykimi. Duke qenë një prej gjykimeve më të zbatuara në praktikë, është e rëndësishme që kandidati të njohë karakteristikat e këtij gjykimi dhe të marrë vendimet e duhura dhe në përputhje me procedurën në të dy fazat e gjykimit.

Përmbajtja

- 1.1. Faza e parë e pjesëtimit (2 orë)
- 1.2. Faza e dytë e pjesëtimit (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati realizon procesin gjyqësor dhe merr vendimin e fazës së parë të pjesëtimit duke përcaktuar saktë sendin, bashkëpronarët, pjesët takuese si dhe procedon në përputhje me procedurën në fazën e dytë të pjesëtimit duke zbatuar rregullat e ndarjes.

Pvetjet studimore:

1. Cilat janë veçoritë e vendimit të fazës së parë të gjykimit për pjesëtim pasurie?
2. A mund të shqyrtohen në gjykimin e fazës së dytë, çështje që janë përcaktuar në vendimin e fazës së parë?
3. Kur merr formë të prerë vendimi i fazës së parë të gjykimit të pjesëtimit të sendit në bashkëpronësi?
4. Si duhet të veprojë gjykata nëse ndaj vendimit të Gjykatës së Apelit lidhur me vendimin e fazës së parë të pjesëtimit është ushtruar rekurs në Gjykatën e Lartë?
5. Pretendimet lidhur me sipërfaqen de facto të pasurisë i takojnë shqyrtimit në fazën e dytë të pjesëtimit apo mund të trajtohen edhe në fazën e parë?

6. Nëse ndonjëra prej palëve heq dorë nga pjesa takuese e përcaktuar në vendimin e fazës së parë të pjesëtimit, a mund të kemi ndarje të ndryshme në fazën e dytë të pjesëtimit?
7. Cila është procedura e gjyqimit në fazën e dytë të pjesëtimit? A duhet të caktojë gjykata seancë përgatitore me qëllim caktimin e ekspertit apo do të procedojë me shqyrtimin në seancë gjyqësore pas përfundimit të fazës së parë?

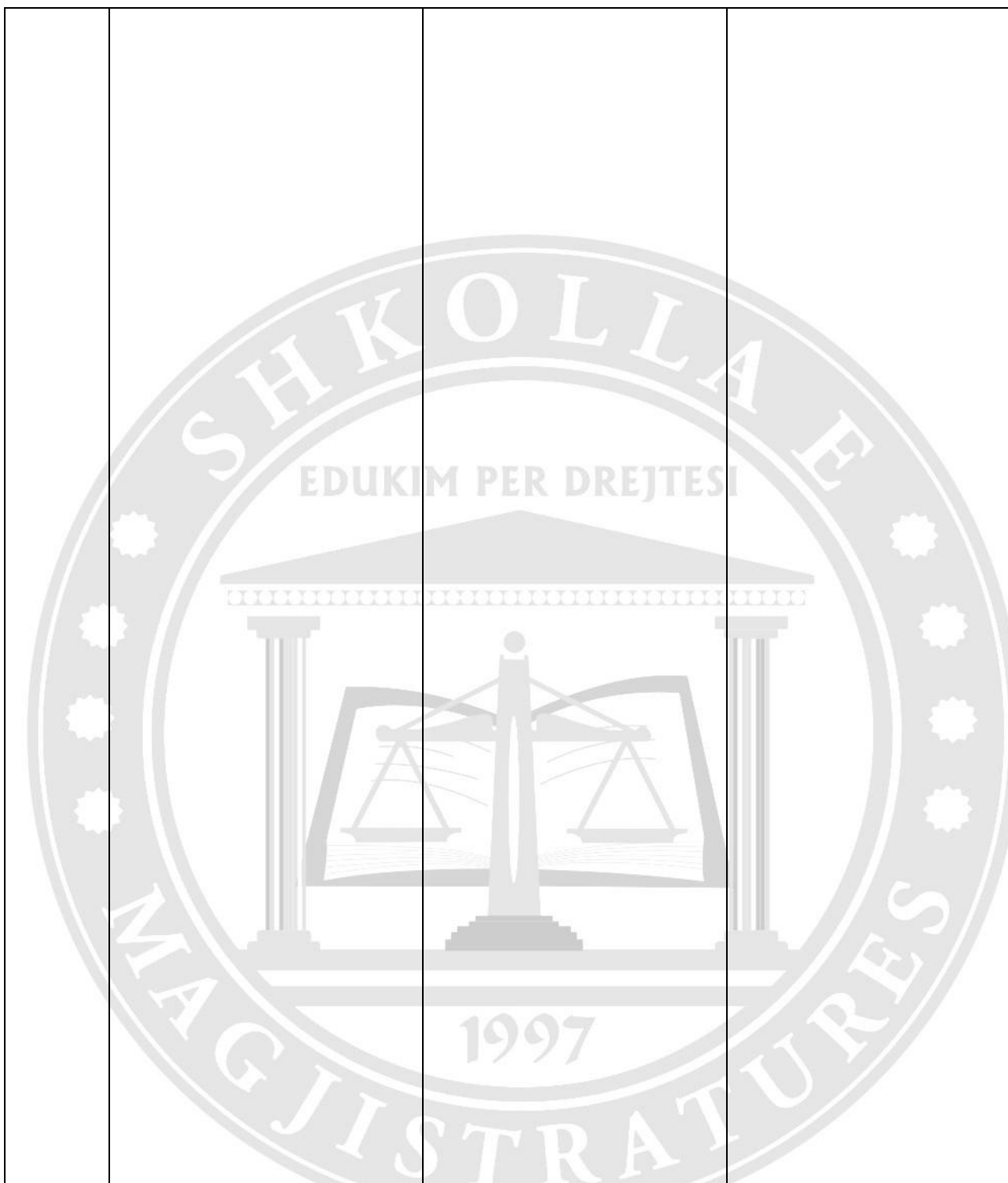
Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
150 minuta	Pjesëtimi i pasurisë		
100 minuta	Faza e parë e pjesëtimit	Kandidatëve u jepet një padi me objekt pjesëtimin e pasurisë së bashku me aktet provuese. Kandidatët ndahen në grupe dhe përcaktojnë nëse padia dhe aktet provuese janë të plota referuar natyrës së gjyqimit. Nëse vlerësojnë se nuk janë, kandidatët duhet të parashtrajnë argumentet, aktet që kërkohen, si ndikojnë ato në ecurinë e procesit si dhe mënyrën se si do të veprohet për marrjen e akteve (20 minuta) Secili grup prezanton dokumentin e shkruar në monitor dhe diskutohen qëndrimet e ndryshme (20 minuta) Kandidatëve u jepet një padi me objekt pjesëtimin e pasurisë së bashku me aktet provuese. Secili kandidat, pasi janë shpjeguar më sipër se cilët janë elementët e fazës së parë të pjesëtimit dhe u është prezantuar një model	Gjykimi analitik Ndërgjegjësimi (aplikimi i njohurive të marra më parë në orët e tjera mësimore) Fleksibiliteti Aftësia e bindjes Etika profesionale (sjellja gjatë diskutimit me kandidatët e tjerë) Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes

		vendimi, do të hartojnë një vendim të fazës së parë të pjesëtimit të pasurisë (60 minuta) Vendimi i fazës së parë të pjesëtimit i hartuar më sipër, do të jenë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve	Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të çdo kandidati
--	--	---	--

50 minuta	Faza e dytë e pjesëtimit	Lidhur me rastin e mësipërm, kandidatëve iu parashtrohen dy situata hipotetike: 1. Në situatën e parë ndaj vendimit të fazës së parë të pjesëtimit është ushtruar ankim. Pas lënies në fuqi të vendimit nga Gjykata e Apelit pala bën kërkesë për vazhdimin e gjykit në fazën e dytë duke bashkëlidhur vendimin e formës së prerë. Pala e paditur parashtron se ka ushtruar rekurs në Gjykatën e Lartë. 2. Në situatën e dytë palët nuk ushtrojnë ankim dhe kërkojnë vazhdimin e gjykit në fazën e dytë. Për realizimin e pjesëtimit nevojitet një ekspert në gjykim. Kandidatët ndahen në dy grupe. Secilit grup i jepet për zgjidhje njëri rast hipotetik dhe secili grup duhet të përcaktojë se cilët janë hapat proceduralë që do të ndërmerren dhe vendimmarrjet përkatëse (20 minuta) Secili grup prezanton qëndrimin e tij dhe merret feedback nga grupi tjetër (15 minuta) Kandidatët hartojnë dispozitivin e një vendimi të fazës së dytë të pjesëtimit (10 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Bashkëpunimi Fleksibiliteti Vetëbesimi Drejtimi (parashikimi i veprimeve procedurale) Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Aftësia e vendimmarrjes
-------------------------	--	--	---

Nëntema 2: Vërtetimi i fakteve juridike (1 orë)

Përshkrimi

Nëpërmjet “vërtetimit të faktit juridik” në rrugë gjyqësore, kërkohet të formohet prova e ekzistencës së një akti shkresor apo dokumenti, i cili nëse ka ekzistuar ka përfaqësuar një fakt, nga i cili varej

lindja, ndryshimi ose shuarja e të drejtave personale apo pasurore. Që prova e ekzistencës së një fakti të tillë të formohet gjyqësish, është e domosdoshme që të plotësohen këto kushte: **a)** akti të jetë zhdukur; **b)** akti ka humbur dhe nuk mund të bëhet përsëri; **b)** akti nuk mund të merret me ndonjë rrugë tjetër. Duke qenë se nga kjo provë varet drejtpërsëdrejti lindja, ndryshimi ose shuarja e të drejtave personale apo pasurore, ligjvënësi ka parashikuar në nenin 389 të K. Pr. Civile, që në kërkesën për vërtetimin e faktit juridik është e domosdoshme të pasqyrohet: **a)** qëllimi për të cilin kërkuesi paraqet kërkesën për vërtetimin gjyqësor të faktit; **b)** shkaqet pse nuk mund të merret akti në rrugë tjetër ose pse ky akt nuk mund të bëhet përsëri; **c)** si dhe prova me të cilën do të provohet përse nuk është e mundur që të merret akti /ose që ky akt të bëhet përsëri, si dhe të tregohet fakti që kërkohet të vërtetohet. Vërtetimi i fakteve juridike gjithashtu është një prej gjykimeve më të zbatuara në praktikë dhe për këtë arsye është e rëndësishme që kandidati të njohë karakteristikat e këtij gjykimi si dhe procedurën që duhet të ndiqet për realizimin e tij.

Përmbajtja

1.1.Vërtetimi i faktit juridik, veprimet procedurale

1.2.Dallimi midis vërtetimit dhe gjykimeve të tjera

Objektivi mësimor: Kandidati përcakton saktë natyrën e mosmarrëveshjes dhe realizon procedurën e rregullt të gjykimit të vërtetimit të faktit juridik duke marrë vendimet përkatëse procedurale.

Pyetjet studimore:

1. Cili është ndryshimi midis vërtetimit të fakteve dhe padisë për vërtetimin e ekzistencës, ose mos ekzistencës së një marrëdhënie juridike, ose të një të drejte (neni 32/a i Kodit të Procedurës Civile)?
2. Referuar praktikës aktuale si rregullohet njohja e vjetërsisë në punë dhe cila është gjykata kompetente?
3. A është e nevojshme marrja e akteve që vërtetojnë periudhën e punësimit për dëshmitarët që thirren në gjykim për të vërtetuar periudhën e punësimit të kërkuesit?
4. A mund të jetë objekt i gjykimit vërtetimi i faktit se personi A është i njëjtë me personin B?
5. A mund të gjykohej kërkesa për vërtetimin e faktit juridik si gjykim kontencioz me palë kundërshtare?
6. Si duhet të veprohet në rast se gjatë shqyrtimit të kërkesës për vërtetimin e faktit juridik, lind një konflikt midis kërkuesit dhe një personi tjetër të interesuar, për të drejtën civile që ka lidhje me vërtetimin e faktit?

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
50 minuta	Vërtetimi i fakteve juridike		

	Vërtetimi i faktit juridik, veprimet procedurale Kandidatëve u jepet një kërkesë për vërtetimin e faktit juridik të vjetërsisë në punë së bashku me aktet bashkëlidhur. Secili kandidat duhet të përcaktojë së cilat janë veprimet procedurale që duhet të kryejë me qëllim shqyrtimin e kërkesës dhe menaxhimin sa më të mirë të kohës gjyqësore (15 minuta) Ftohet një prej kandidatëve të shkruajë në flipchart veprimet që ka parashikuar të kryejë në rastin konkret. Kandidatët e tjerë do të ftohen të shkruajnë në flipchart nëse duan të shtojnë ndonjë veprim i cili nuk është pasqyruar duke shpjeguar arsyet përse. Kandidatët e tjerë ftohen të diskutojnë nëse janë apo jo dakord me veprimet e pasqyruara (20 minuta) Kandidatëve u vihet në dispozicion një kërkesë për vërtetimin e faktit juridik dhe kandidatët duhet të vlerësojnë nëse përbën apo jo një kërkesë sipas nenit 388 të K. Pr. Civile. Diskutim i përbashkët me pedagogun (15 minuta)		Ndërgjegjësimi (zbatimi i njohurive të marra nga orët e mëparshme) Vetëbesimi Drejtimi (parashikimi i veprimeve procedurale) Fleksibiliteti Të nxëniet-vetëreflektimi Vetëbesimi Të dëgjuarit Gjykimi analitik Drejtimi (kuptimi i saktë i marrëdhënies objekt gjykimi)
Dallimi midis vërtetimit dhe gjykimeve të tjera			

--	--	--	--

Nëntema 3: Heqja e zotësisë për të vepruar (1 orë)

Përshkrimi

Referuar nenit 6 të Kodit Civil, personit, kur mbush moshën tetëmbëdhjetë vjeç, i lind zotësia e plotë që me veprimet e tij të fitojë të drejta dhe të marrë përsipër detyrime civile, çka përbën edhe zotësinë për të vepruar. Megjithatë, edhe juridikisht me mbushjen e moshës 18 vjeç personi fiton zotësinë e plotë për të vepruar, në nenin 10 të K. Civil është parashikuar edhe mundësia që personit madhor, që për shkak sëmundjeje psikike ose zhvillimi të metë mendor, është tërësisht ose pjesërisht i pazotë të kujdeset për punët e tij, mund t'i hiqet ose kufizohet zotësia për të kryer veprime juridike me vendim të gjykatës, procedurë e cila parashikohet shprehimisht në nenet 382-387 të K. Pr. Civile. Në këtë aspekt është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e këtij gjykimi duke marrë vendimet e duhura procedurale.

Përmbajtja

1.1. Heqja/kufizimi i zotësisë për të vepruar, veprimet procedurale

1.2. Ndërgjyqësia

Objektivi mësimor: Kandidati përcakton saktë natyrën e mosmarrëveshjes dhe realizon procedurën e rregullt të gjykimit të heqjes/kufizimit të zotësisë për të vepruar duke marrë vendimet përkatëse procedurale.

Pyetjet studimore:

1. Cilët janë subjektet që mund të kërkojnë heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar?
2. Cilat janë veprimet procedurale që duhet të kryejë gjykata në momentin e paraqitjes së kërkesës?
3. Cilat janë pyetjet që i caktohen ekspertit në kuadër të kërkesës për heqjen apo kufizimin e zotësisë për të vepruar?
4. A mundet që ekspertimi të kryhet nga i njëjti mjek që ka ndjekur personin për të cilin kërkohet heqja/kufizimi i zotësisë për të vepruar?
5. Në çfarë cilësie do të pyetet mjeku i cili ka ndjekur personin për të cilin kërkohet heqja/kufizimi i zotësisë për të vepruar?
6. Si do të veprohet në rastet kur kërkohet kufizimi i zotësisë për të vepruar? Si do të përcaktohet rrethi i veprimeve që nuk mund të kryejë personi?
7. Cilat janë detyrimet e gjykatës lidhur me njoftimin e vendimit?
8. A kushtëzohet e drejta e ankimit ndaj vendimit me faktin e të qenit palë në proces?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
50 minuta	Heqja e zotësisë për të vepruar		
50 minuta	Heqja/kufizimi i zotësisë për të vepruar, veprimet procedurale. Ndërgjyqësia	Kandidatëve u paraqitet një kërkesë për heqjen e zotësisë për të vepruar së bashku me aktet përkatëse. Secili kandidat përcakton se cilat janë veprimet procedurale që duhet të kryejnë, nëse ka akte shtesë për të kërkuar dhe nëse ka persona të tjerë që duhet të marrin pjesë në gjykim përveç atyre të përcaktuar në përmbajtje të kërkesës (15 minuta) Përzgjidhen 3 kandidatë për të shpjeguar qëndrimin e tyre (15 minuta) Në rastin e mësipërm kandidatët vijnë ushtrimin duke hartuar vendimin e caktimit të detyrave të ekspertit në funksion të zgjidhjes së kërkesës për heqjen e zotësisë për të vepruar (15 minuta) Konkluzione (5 minuta) Qëndrimet me shkrim të kandidatëve lidhur me veprimet procedurale si dhe vendimi i caktimit të detyrave të ekspertit do të bëhen pjesë e portofolit të akteve dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe përmirësimin	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi (parashikimi i veprimeve procedurale) Ndërgjegjësimi (zbatimi i njohurive të marra më parë) Të dëgjuarit Vetëbesimi Gjykimi analitik Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të çdo kandidati

		e analizës	
--	--	------------	--

Nëntema 4: Shpallja e zhdukjes/vdekjes (1 orë)

Përshkrimi

Kërkesa për shpalljen e një personi të zhdukur ose të vdekur mund të paraqitet nga çdo person i interesuar, nga noteri, pranë të cilit personi ka redaktuar një testament me akt noterial, apo ka depozituar për ruajtje testamentin olograf ose testamentin e posaçëm, apo nga prokurori në gjykatën ku ka pasur vendbanimin e fundit personi për të cilin kërkohet shpallja si i tillë.

Në kërkesën për deklarimin e një personi si të vdekur, duhet të tregohen edhe personat që janë ose mund të jenë trashëgimtarë të tij, si dhe gjithë personat e tjerë për të cilët është e ditur që nga ky fakt fitojnë ose humbin të drejta. Në këtë aspekt është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e këtij gjykimi duke marrë vendimet e duhura procedurale.

Përmbajtja

1.1. Shpallja e zhdukjes/vdekjes, veprimet procedurale

1.2. Dallimi midis shpalljes së vdekjes dhe vërtetimit të faktit

Objektivi mësimor: Kandidati përcakton saktë natyrën e mosmarrëveshjes dhe realizon procedurën e rregullt të gjykimit të shpalljes së zhdukjes/vdekjes duke marrë vendimet përkatëse procedurale.

Pvetjet studimore:

1. Cilët janë subjektet që mund të kërkojnë shpalljen e zhdukjes/vdekjes së një personi?
2. Cilat janë veprimet procedurale që duhet të kryejë gjykata në momentin e paraqitjes së kërkesës?
3. Cilat janë veprimet që mund të kryejë vetë gjykata për marrjen e informacionit lidhur me personin që kërkohet të shpallet i zhdukur ose i vdekur?
4. Cila është pozita procedurale e trashëgimtarëve të mundshëm të personit për të cilin kërkohet shpallja e vdekjes?
5. Cilat janë veprimet që duhet të kryejë gjykata në drejtim të përcaktimit të rrethit të trashëgimtarëve në rast të kërkesës për shpalljen e vdekjes së personit?
6. Cili është disponimi i gjykatës në rast të shpalljes së vdekjes së personit?
7. Cilat janë detyrimet e gjykatës lidhur me njoftimin e vendimit?

Agjenda

Ora	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
50 minuta	Shpallja e zhdukjes/vdekjes		
50 minuta	Shpallja e zhdukjes/vdekjes, veprimet procedurale	Kandidatëve u vihet në dispozicion një kërkesë për shpalljen e zhdukjes/vdekjes së një personi së bashku me aktet përkatëse. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë se cilat janë veprimet procedurale që duhet të kryejnë pas paraqitjes së kërkesës (10 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi (10 minuta) Kandidatëve u vihet në dispozicion një kërkesë për shpalljen e vdekjes së një personi së bashku me aktet përkatëse. Secili kandidat duhet të përcaktojë se cilat janë veprimet që do të kryejnë në këtë rast dhe nëse jemi përpara shpalljes së vdekjes (15 minuta) Prezantimi i qëndrimeve (15 minuta) Kandidatëve u lihet detyrë që të hartojnë vendimin në rastin e dytë i cili do të bëhet pjesë e portofolit të akteve dhe do të vlerësohet	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi (parashikimi i veprimeve procedurale) Të dëgjuarit Vetëbesimi Gjykimi analitik Fleksibiliteti Të nxëniet, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të çdo kandidati

		nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe përmirësimin e analizës	
--	--	--	--

Nëntema 5: Gjykimet e shkurtuara (3 orë)

Përshkrimi

Parashikimi i një procedure të posaçme për gjykimin e padive të cilat kanë për objekt një shumë parash, të konsideruar “të vogël” nga legjislacioni, përfaqëson risi në praktikën e gjykatave shqiptare. Procedura e posaçme konsiderohet në këto raste, “mekanizëm për zgjidhje të shpejtë dhe të pakushtueshme të konflikteve ligjore që kanë të bëjnë me shuma të vogla parash (Doing business). Pavarësisht këtyre synimeve, thjeshtimi i procedurave nuk duhet të kuptohet si “shmangie nga elementet thelbësore të standardit të procesit të rregullt”. Garancitë për mbrojtjen e interesave të ligjshme të pjesëmarrësve në mosmarrëveshje duhet të jenë të garantuara edhe në këto procese. E thënë ndryshe, palëve në proces duhet t’u sigurohen mjete dhe afate të mjaftueshme për të mbrojtur interesat e tyre të ligjshme. Në këtë aspekt është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e këtij gjykimi duke marrë vendimet e duhura procedurale.

Përmbajtja

1.1.Gjykimi i shkurtuar, veprimet procedurale

1.2.Specifikat e marrjes së provës “dëshmitar”

1.3.Kriteret mbi të cilat duhet të vlerësohet shmangia e rregullit të “gjyimit mbi akte” duke kaluar në seancë me praninë e palëve pjesëmarrëse në proces

Objektivi mësimor: Kandidati realizon procedurën e rregullt të gjyimit të shkurtuar duke marrë vendimet përkatëse procedurale.

Pyetjet studimore:

1. Si duhet kuptuar koncepti “gjykim i shkurtuar”?
2. Cilët janë elementët e veçantë të procedurës që e konsiderojnë këtë procedurë gjykimi “të shkurtuar”?
3. Mbi cilat kritere gjykata mund të vlerësojë nevojën për gjykim me praninë e palëve?
4. Thirrja e ekspertit bëhet vetëm me kërkesë të palëve, apo edhe kryesisht nëse gjykata e vlerëson të nevojshme?

5. Si duhet kuptuar shprehja e nenit 162 “a”/3 të K. Pr. Civile? Në lidhje me gjykimet e padive të mësipërme, zbatohen vetëm rregullat e parashikuara në paragrafin e dytë, të nenit 172, neneve 236/a, 285/a, 310, 315, 460 dhe 510 të këtij Kodi?

Agjenda

Ora	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
150 minuta	Gjykimi i Shkurtuar		
50 minuta	Gjykimi i shkurtuar, veprimet procedurale	Kandidatëve u vihet në dispozicion një kërkesëpadi në të cilën pala paditëse ka kërkuar realizimin e gjyimit të shkurtuar. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë se cilat janë veprimet procedurale që duhet të kryejnë pas paraqitjes së kërkesëpadisë duke i ndarë në disa situata hipotetike: 1) pala e paditur nuk merr dijeni; 2) pala e paditur merr dijeni dhe nuk paraqit deklaratë mbrojtje; 3) pala e paditur merr dijeni dhe kërkon të procedohet me gjykim të shkurtuar; 4) pala e paditur merr dijeni dhe shprehet se nuk është dakord me gjykimin e shkurtuar të kërkuar nga pala paditëse (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Fleksibiliteti Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

Specifikat e marrjes së provës “dëshmitar”	Ushtrimi i mësipërm vijon duke u prezantuar kandidatëve një rrethanë të re procedurale. Palët kanë paraqitur deklaratat me shkrim të dëshmitarëve përpara noterit, por gjykata vlerëson se deklarimi ka paqartësi apo ka mospërputhje në deklaratimet e dëshmitarëve të ndryshëm. Kandidatët duhet të përcaktojnë se çfarë veprimesh do të ndërmarrin nëse do të ishin në pozitën e gjyqtarit (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Fleksibiliteti Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Drejtimi Ndërgjegjësimi mjedisin social Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
Kriteret mbi të cilat duhet të vlerësohet shmangja e rregullit të “gjykimit mbikëqerues” duke kaluar në seancë me praninë e palëve pjesëmarrëse në proces	Ushtrimi i mësipërm vijon duke u prezantuar kandidatëve një rrethanë të re procedurale për secilin grup: 1) në rastin në gjykim është i nevojshëm kryerja e ekspertimit; 2) gjykata duhet të vlerësojë nëse është më e thjeshtë realizimi i seancës gjyqësore verbale duke thirrur rregullisht palët, apo realizimi i videokonferencës (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun	për

		lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (10 minuta)	
--	--	--	--

Nëntema 5: Konstatimi i shkeljes së afatit të arsyeshëm (2 orë)

Përshkrimi

Në kompetencë të gjykatave, sipas shkallëve të gjykimit, hyjnë edhe shqyrtimi i kërkesave për shpërblimin e drejtë të personit që ka pësuar një dëm pasuror ose jopasuror, për shkak të kohëzgjatjes së paarsyeshme të çështjes, sipas përkufizimit të nenit 6/1 të Konventës Evropiane “*Për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore*”. Ndryshimet e Kodit të Procedurës Civile “*Gjykimi i kërkesave për konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm, përshpejtimin e procedurave dhe shpërblimin e dëmit*” (nenet 399/1 – 399/8) u miratuan pas vendimit të GJEDNJ-së Luli etj. kundër Shqipërisë, datë 01.04.2014). Për këtë arsye, duke pasur parasysh rëndësinë e gjykimit brenda një afati të arsyeshëm, është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e këtij gjykimi duke marrë vendimet e duhura procedurale.

Përmbajtja

1.1. Gjykimi i kërkesës për konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm dhe përshpejtimin e procedurave

1.2. Gjykimi i kërkesëpadisë për shpërblim dëmi

Objektivi mësimor: Kandidati realizon procedurën e rregullt të gjykimit lidhur me konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm dhe shpërblimin e dëmit duke marrë vendimet përkatëse procedurale.

Pyetjet studimore:

1. Cilat janë palët që marrin pjesë në proces?
2. A janë këto dy gjykime (gjykimi i kërkesës për konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm dhe përshpejtimin e procedurave dhe gjykimi i kërkesëpadisë për shpërblim dëmi) të pavarur nga njëri-tjetri apo janë të kushtëzuar?
3. Çfarë mund të vendosë gjykata në përfundim të gjykimit të kërkesës për konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm dhe përshpejtimin e procedurave?
4. Cilat janë kriteret që duhet të përmbushen për të pasur një gjykim për konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm dhe përshpejtimin e procedurave?
5. Si vlerësohet kompleksiteti i çështjes?

Agjenda

[illegible]

		dhe kërkesëpadinë për shpërblimin e dëmit (si dy akte procedurale të veçanta) Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë se cilat janë veprimet që do të kryenin në secilin prej rasteve dhe si do të procedonin me gjykimin (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (10 minuta)	Drejtimi Ndërgjegjësimi mjedisin social për Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi mjedisin social për
--	--	--	--

TEMA 3: ANKIMI, RIGJYKIMI, RISHIKIMI

Tema e tretë në përbërje të pjesës së dytë “*Gjykimi dhe vendimi i gjykatës*” është ankimi, rigjykimi dhe rishikimi, e cila do të jetë e ndarë në 3 nëntema kryesore si më poshtë:

- 1) Ankimi (3 orë)
- 2) Rigjykimi (3 orë)
- 3) Rishikimi (3 orë)

Nëntema 1: Ankimi (3 orë)

Përshkrimi

Ankimi është akti me të cilin palët ose pjesëmarrësit e tjerë në proces parashetrojnë kundërshtimet e tyre ndaj vendimit të gjykatës dhe veprimeve të përmbaaruesit gjyqësor, për të mbrojtur të drejtat dhe interesat e tyre. Kushdo ka të drejtë të ankohet kundër një vendimi gjyqësor në një gjykatë më të lartë, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në ligj. Një nga risitë sipas ndryshimeve me ligjin Nr.38/2017 është edhe shqyrtimi i kushteve të pranueshmërisë së ankimit të paraqitur nga palët, shqyrtim i cili bëhet nga gjykata që ka dhënë vendimin. Për këtë arsye, në kushtet kur kandidatit i duhet të veprojë në praktikë edhe si gjyqtar ankimi, është e rëndësishme që ai të njohë dhe zbatojë kriteret që duhet të plotësojë ankimi në mënyrë që të marrë vendime të bazuara lidhur me pranueshmërinë ose jo të ankimit.

Përmbajtja

1.1. Pranueshmëria e ankimit (2 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati merr vendimin e duhur lidhur me pranueshmërinë e ankimit të paraqitur ndaj vendimit të gjykatës së shkallës së parë.

Pyetjet studimore:

1. A ka diferencë për llogaritjen e afatit ndërmjet palës në mungesë dhe palës së pranishme në shpalljen e vendimit të gjykatës?
2. Çfarë ndodh nëse pala ka qenë e pranishme në gjykim por, vendimi i arsyetuar i komunikohet pas kalimit të afatit prekluziv njëvjeçar? A vepron prekluziviteti në këtë rast?
3. Si mund të provohet “*pavlefshmëria e njoftimeve*”? Cili do të jetë mjeti procedural?
4. A duhet të vlerësojë gjykata në të cilën depozitohet ankimi “pranimin” apo vetëm “mospranimin e ankimit”? Nëse vlerëson edhe pranimin, cili do të jetë disponimi i gjykatës?
5. A mund të ushtrojë ankim ndaj vendimit një person që nuk ka qenë pjesë e gjykimit, por që duhet të ishte pjesë e gjykimit, duke pretenduar si shkak ankimi ndërgjyqësinë e gabuar?
6. Mungesa e prokurës së avokatit që nënshkruan ankimin konsiderohet “e metë” për t’u plotësuar apo shkak për mospranimin e menjëhershëm të ankimit?
7. Nëse janë disa palë gjyqfytuese dhe ankimi i kundërdrejtohet vetëm interesave të njërit prej tyre, a kanë të tjerët të drejtën të paraqesin kundërankim?

1.2. Rivendosja në afatin e ankimit (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati realizon procesin gjyqësor në përputhje me rregullat procedurale dhe merr vendimin e duhur lidhur me kërkesën për rivendosjen në afatin e ankimit.

Pyetjet studimore:

1. Cila është procedura që ndiqet në rastin e kërkesës për rivendosjen në afatin e ankimit?
2. Cili është kuptimi i “palës tjetër”? Cilat do të jenë palët pjesëmarrëse në proces?
3. Cilat do të konsiderohen shkaqe të arsyeshme për rivendosjen në afatin e ankimit?
4. A është shkak i arsyeshëm mungesa e njoftimeve apo pavlefshmëria e tyre?
5. A duhet të shoqërohet kërkesa për rivendosjen në afatin e ankimit me vetë ankimin?
6. Si do të veprohet në rast se kërkesa nuk shoqërohet së bashku me ankimin?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
150 minuta	Ankimi		

100 minuta	Pranueshmëria e ankimit	Kandidatëve iu vihet në dispozicion vendimi i gjykatës së shkallës së parë së bashku me ankimin ndaj këtij vendimi dhe aktet bashkëlidhur tij. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë se cilat janë veprimet procedurale që do të kryenin pas paraqitjes së ankimit si në rastin kur ankimi pranohet ashtu edhe në rastin kur ankimi nuk pranohet dhe cilat janë aktet procedurale që do të hartonin (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Në vijim të ushtrimit të mësipërm, secili kandidat harton vendimin lidhur me pranueshmërinë e ankimit (50 minuta) Konkluzione (10 minuta) Vendimi lidhur me pranueshmërinë e ankimit do të bëhet pjesë e portofolit të akteve dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe përmirësimin e analizës	Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Gjykimi analitik Vendimmarrja Aftësia e të nxënit dhe vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta
--------------------------	---------------------------------------	--	--

50 minuta	Rivendosja në afatin e ankimit	Kandidatëve iu vihet në dispozicion një kërkesë për rivendosjen në afatin e ankimit për shkak të pavlefshmërisë së njoftimeve, bashkëlidhur të cilës edhe disa njoftime. Kandidatët të ndarë në grupe përcaktojnë se; -cilat do të ishin veprimet procedurale që do të kryenin pas paraqitjes së kërkesës për rivendosjen në afat të ankimit; -cilat do të ishin palët që do të mernin pjesë në gjykim, -cilat do të ishin aktet që do të kërkonin me qëllim shqyrtimin e kërkesës; -cila do të ishte praktika gjyqësore në të cilën do të referonin, duke i shoqëruar këto veprime me aktet përkatëse procedurale (30 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Aktet procedurale të hartuara do të bëhen pjesë e portofolit të akteve dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe përmirësimin e analizës.	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Vetëbesimi Aftësia e të nxënit dhe vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta
-----------	--------------------------------	---	---

Nëntema 2: Rigjykimi (3 orë)

Përshkrimi

Nëse gjatë procesit gjyqësor nuk janë respektuar rregullat procedurale, Kodi ka parashikuar mundësinë që Gjykata e Apelit të prishë vendimin dhe të dërgojë çështjen për rigjykim pranë gjykatës së shkallës së parë. Në këtë aspekt, duke qenë se gjatë rigjykimit kujdesi për respektimin e rregullave procedurale duhet të jetë akoma më i lartë, është e rëndësishme që kandidati të njohë karakteristikat e procesit gjatë rigjykimit të një çështje në mënyrë që ta menaxhojë procesin në mënyrën më të mirë të mundshme dhe të realizojë vendimmarrje të bazuara.

Përmbajtja

1.1.Veprimet gjatë rigjykimit (1 orë)

1.2.Kufijtë e shqyrtimit të çështjes në rigjykim (1 orë)

1.3.Diskrecioni i gjykatës gjatë rigjykimit (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati njeh dhe zbaton rregullat procedurale gjatë rigjykimit të çështjes duke marrë vendimet e nevojshme gjatë procesit.

Pyetjet studimore:

1. Cilat janë shkaqet e dërgimit të çështjes për rigjykim?
2. A duhet të kufizohet rigjykimi vetëm në shkaqet e prishjes së vendimit?
3. Në cilat raste gjykata mund të mos kryejë veprime të caktuara të urdhëruara nga gjykata më e lartë?
A mjafton në këtë rast vetëm një vendimmarrje e realizuar me gojë gjatë seancës, apo gjykata duhet ta arsyetojë qëndrimin e saj në një vendim të veçantë dhe përse?
4. A mund të bëhen në rigjykim pretendime të ndryshme nga ato që janë shqyrtuar në Gjykatën e Apelit?
5. A fillon nga e para shqyrtimi i çështjes gjatë rigjykimit?
6. A mund të realizohet ndryshimi i objektit të padisë apo shkakut ligjor, ndryshimi i ndërgjyqësisë gjatë rigjykimit?
7. A mund të vendosë gjykata përsëritjen plotësisht të shqyrtimit gjyqësor, edhe për çështjet të cilat në gjykim apo vendim nuk janë cenuar nga gjykata më e lartë?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
150 minuta	Rigjykimi		

50 minuta	Veprimet gjatë rigjykimit Kandidatëve u vihen në dispozicion aktet e një dosje gjyqësore si dhe vendimi i Gjykatës së Apelit për kthimin e çështjes për rigjykim. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë se cilat janë veprimet procedurale që do të kryenin pas kthimit të çështjes për rigjykim shoqëruar këto veprime me aktet përkatëse procedurale (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta) Kufijtë e shqyrtimit të çështjes në rigjykim	Kandidatët vijojnë ushtrimin duke përcaktuar se veprimet do të kryejnë për shqyrtimin e çështjes në themel dhe përmbushjen e detyrave të lëna nga Gjykata e Apelit (25 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi
-------------------------	--	--	---

	Diskrecioni i gjykatës gjatë rigjykimit	Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta) Kandidatëve u paraqitet një situatë hipotetike në të cilën vihet në diskutim diskrecioni i gjykatës gjatë rigjykimit. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë se cilat janë veprimet procedurale që do të kryenin pas kthimit të çështjes për rigjykim shoqëruar këto veprime me aktet përkatëse procedurale (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (10 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
--	--	--	---

Nëntema 3: Rishikimi (3 orë)

Përshkrimi

Kërkesa për rishikim është një mjet i jashtëzakonshëm, me anë të të cilit kërkohet rishikimi i një vendimi të formës së prerë të gjykatës, që ka autoritetin e gjësë së gjykuar, dhe si i tillë pala e interesuar mund të kërkojë rishikimin e një vendimi gjyqësor vetëm për një numër të kufizuar shkaqesh, të parashikuara shprehimisht nga dispozitat procedurale përkatëse. Ndryshe nga mjetet e zakonshme, ankimet e jashtëzakonshme kundërshtojnë vendimet e formës së prerë duke synuar ndreqjen e gabimeve të mundshme të tyre që nuk janë rrjedhojë e “gabimeve të gjykatës gjatë gjykimit”, por me rrethana të pamundshme për t’u njohur nga gjykata në gjykimin e zakonshëm. Në këtë aspekt është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e rishikimit si mjet i jashtëzakonshëm me qëllim zbatimin e duhur në praktikë dhe marrjen e vendimeve të duhura procedurale të lidhura si me pranueshmërinë e kërkesës për rishikim ashtu edhe me gjykimin në kuadër të rishikimit.

Përmbajtja

1.1. Procedura dhe pranueshmëria e kërkesës për rishikim

1.2. Gjykimi në kuadër të rishikimit

Objektivi mësimor: Kandidati merr vendimin e duhur lidhur me pranueshmërinë e kërkesës për rishikim dhe zbaton rregullat procedurale lidhur me gjykimin pas pranimit të kërkesës për rishikim.

Pyetjet studimore:

1. Cilët janë subjektet që legjitimohen të kërkojnë rishikimin e vendimit? Vetëm palët apo edhe personat e tretë?
2. A krijon mungesa e kufizimit të afatit (në formë prekluziviteti) probleme me parimin e sigurisë juridike në pikëpamje të jurisprudencës së GJEDNJ-së?
3. A mund të përdoren në kuptim të provës së re provat që formësohen gjatë procesit gjyqësor, p.sh.: “thëniet e dëshmitarit”?
4. A mund të përdoret si “provë e re” një akt ekspertimi “privat” i marrë me kërkesë të palës nga një person i licencuar në fushën përkatëse?
5. A përbën “rrethanë të re” mungesa e dijenisë për një akt nënligjor që ka qenë në fuqi në kohën e zgjidhjes së mosmarrëveshjes nga ana e gjykatës?
6. A mund të përdoret vendimi i pushimit të çështjes penale nga prokurori, për pengesa të vazhdimit të përgjegjësisë penale, në rast se “deklaron” aktin të falsifikuar?
7. A është çdo vendim i GJEDNJ-së që konstaton cenim të standardeve të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut shkak për të prishur vendimin gjyqësor nëpërmjet kërkesës për rishikim?
8. Si duhet kuptuar shprehja “*gjykata më e lartë që ka shqyrtuar çështjen në themel*”?
9. A konsiderohet “gjykim në themel” vendimi i pushimit të gjykimit, vendimi i “mospranimit të ankimit”, apo vendimi i mospranimit të rekursit”?
10. Cila është gjykata kompetente për shqyrtimin e kërkesës për rishikim në rastet kur gjykata më e lartë ka vendosur “lënien në fuqi” të vendimit?
11. A është i ndarë procesi i gjykimit në dy faza, verifikimi paraprak i kushteve dhe më pas shqyrtimi në themel i kërkesës për rishikim?
12. A duhet të zbatohen rregullat e përgjithshme të gjykimit (veprimet paraprake, deklarata e mbrojtjes, seanca përgatitore) dhe si zbatohen këto nga gjykatat e shkallëve të ndryshme?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
150 minuta	Rishikimi		
100 minuta	Procedura dhe pranueshmëria e kërkesës për rishikim	Kandidatëve iu vihet në dispozicion një kërkesë për rishikimin e vendimit gjyqësor së bashku me vendimin që kërkohet të rishikohet. Kandidati duhet të përcaktojë nëse do të vijojë me shqyrtimin e kërkesës dhe nëse jo përse (10 minuta) Kandidatët ndahen në dy grupe në varësi të qëndrimit (vazhdimin apo jo të gjyqimit) dhe nga secili grup përzgjidhet një kandidat për të parashtruar qëndrimin dhe arsyet. Kandidatët e tjerë në grup mund të marrin fjalën për të parashtruar ndonjë argument tjetër argumente të tjerë (15 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin dhe në rastin e mësipërm, duke supozuar vazhdimin e gjyqimit pavarësisht pengesave procedurale, kandidatët duhet të përcaktojnë nëse do të pranonin apo jo kërkesën për rishikim si dhe arsyet përkatëse (10 minuta). Kandidatët ndahen në dy grupe në varësi të qëndrimit (pranimin ose jo të kërkesës) dhe nga secili grup përzgjidhet një kandidat për të parashtruar qëndrimin dhe arsyet. Kandidatët e tjerë në grup mund të marrin fjalën	Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Etika profesionale (mënyra e ndërhyrjes në prezantim) Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Etika profesionale (mënyra e ndërhyrjes në prezantim)

**50
minuta**

**Gjykimi në kuadër të
rishikimit**

për të parashtruar argumente të tjerë **(15 minuta)**

Kandidatëve iu vihet në dispozicion një kërkesë tjetër për rishikimin e vendimit gjyqësor së bashku me vendimin që kërkohet të rishikohet dhe aktet përkatëse.

Bashkëpunimi
Gjykimi analitik
Struktura e shënimeve

Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë bazueshmërinë e kërkesës për rishikim duke parashtruar argumentet kryesorë me shkrim. Nëse grupi vlerëson se kërkesa është e bazuar do të formulohet edhe dispozitivi i vendimit të pranimit të kërkesës **(25 minuta)**

Aftësia e vendimmarrjes
Aftësia e bindjes

Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon vendimmarrjen dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve **(25 minuta)**

Bashkëpunimi
Drejtimi

Aftësia e bindjes
Të dëgjuarit

Në rastin e mësipërm kandidatët vijojnë ushtrimin duke përcaktuar se cilat janë veprimet procedurale që do të kryejnë pas marrjes së vendimit për pranimin e kërkesës për rishikim **(20 minuta)**

Ndërgjegjësimi

Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon vendimmarrjen dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me

		qëndrimet e grupeve (20 minuta)	
		Konkluzione. Kandidatët ftohen të shkruajnë në flipchart çfarë mësuan dhe vlerësuan të rëndësishme në gjykimin e kërkesës për rishikim (10 minuta)	

TEMA 4: VENDIMET GJYQËSORE

Tema e katërt në përbërje të pjesës së dytë “*Gjykimi dhe vendimi i gjykatës*” është vendimet gjyqësore, e cila do të jetë e ndarë në 3 nëntema kryesore si më poshtë:

- 1) Vendimi përfundimtar (2 orë)
- 2) Vendimet e ndërmjetme dhe jopërfundimtare (2 orë)
- 3) Plotësimi/sqarimi korrigjimi i vendimit (2 orë)

Nëntema 1: Vendimi përfundimtar (2 orë)

Përshkrimi

Vendimi i gjykatës është pjesa më e rëndësishme e procesit gjyqësor. Misioni i gjykatës është zgjidhja e mosmarrëveshjes dhe mënyra si shprehet gjykata për këtë zgjidhje është pikërisht vendimi i saj. Vendimet e gjykatës, para së gjithash vendimi përfundimtar i saj, kanë rëndësi vendimtare për kredibilitetin publik të gjykatës. Një vendim i mirë arsyetuar, me analizë logjike, lidhje integrale të pjesëve përbërëse ndikon, qoftë edhe për palën që nuk është dakord me mënyrën e zgjidhjes së mosmarrëveshjes, në reputacionin e gjykatës. Qëllimi kryesor i vendimit është pikërisht të bindë palët që gjykata ka zgjidhur mosmarrëveshjen duke sqaruar me kujdes vërtetësinë/pavërtetësinë e fakteve të pretenduara nga palët dhe zbatimin me rigorozitet të pasojave që ligji parashikon për faktet e pranuar. Është me interes që gjykata të përcjellë mesazhet, nëpërmjet vendimeve të saj, që i gjykon çështjet mbi arsyetimin logjik të zhveshur nga emocionet që mund të ndikojnë në raport me individin që është palë në proces. Vetëm në këtë mënyrë slogani “ligji është i barabartë për të gjithë” do të përcjellë mesazhet pozitive që kërkon të përcjellë sistemi gjyqësor. Për këtë arsye, është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë rregullat bazë që lidhen më përmbajtjen dhe arsyetimin e vendimit.

Përmbajtja

1.1. Marrja e vendimit (1 orë)

- **Procedura e votimit në gjykimet që realizohen me 3 gjyqtarë**

Objektivi mësimor: Kandidati zbaton një procedurë të rregullt votimi lidhur me vendimmarrjen në rastet e gjykimeve që realizohen me trup gjykues të përbërë nga 3 gjyqtarë.

Pyetjet studimore:

1. Cila është procedura e votimit në rastet e gjykimit më trup gjykues të përbërë nga 3 gjyqtarë?
2. Si vlerësohet se cilat çështje duhet të shtrohen për diskutim gjatë procedurës së votimit?
3. Cili është kuptimi i parashikimit “gjyqtari më i ri në moshë”? Koncepti më i ri i referohet moshës apo vjetërsisë në punë?
4. A duhet të procedojë me votimin e çështjeve të tjera gjyqtari i cili ka votuar pro një çështje e cila pengon diskutimin e çështjeve të tjera, si p.sh. parashkrimi i padisë?
5. Si do të veprohet në rastet kur secili prej anëtareve të trupit gjykues ka një qëndrim të ndryshëm lidhur me një çështje të caktuar?

1.2. Arsyetimi i vendimit (1 orë)

- Disponimi i gjykatës

Objektivi mësimor: Kandidati shkruan vendime të arsyetuara, të qarta dhe të zbatueshme në praktikë.

Pyetjet studimore:

1. Cilat janë funksionet bazë të arsyetimit të vendimeve gjyqësore?
2. Cilët janë elementët formalë (grafikë) të vendimit?
3. Cilët janë elementët materialë të vendimit?
4. Cilët janë dy momentet kryesore logjike në të cilat bazohet vendimi?
5. Cila është rëndësia e saktësisë dhe kronologjisë së fakteve në raport me vlefshmërinë e vendimit?
6. Përse është e rëndësishme renditja në mënyrë kronologjike e fakteve?
7. Si ndryshon arsyetimi në rastet kur provat janë në përputhje me njëra-tjetrën dhe rastet kur të dhënat e marra nga provat janë kontradiktore?
8. Cilat janë kriteret që duhet të plotësojnë argumentet e palëve në mënyrë që të merren në konsideratë nga gjykata në arsyetimin e vendimit?
9. A plotësohet standardi i arsyetimit duke cituar vetëm dispozitën ligjore, apo duhet të arsyetohet çdo kalim argumentues, nga fakti provues (prova) tek elementi ligjor që duhet provuar?
10. A është e saktë shprehja e vendosur në dispozitiv: shpenzimet u ngarkohen palëve në përputhje me pjesën e pranuar dhe të rrëzuar të padisë? Si do të përcaktohet shuma konkrete e shpenzimit në fazën e ekzekutimit të vendimit?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
100 minuta	Vendimi përfundimtar		

50 minuta	Marrja e Vendimit, Procedura e votimit në gjykimet që realizohen me 3 gjyqtarë	Kandidatëve u parashtrohen disa rrethana fakti lidhur me një çështje civile dhe kandidatët në rolin e gjyqtarëve do të kenë qëndrime të ndryshme për zgjidhjen e saj. Kandidatët të ndarë në grupe me 3 anëtarë do të improvizojnë diskutimin dhe votimin midis gjyqtarëve pas tërheqjes për shpalljen e vendimit, në rastin kur të tre anëtarët kanë qëndrime të ndryshme (35 minuta) Diskutim me pedagogun lidhur me praktikën më të mirë dhe praktikën (15 minuta)	Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Aftësia e vendimmarrjes
50 minuta	Arsyetimi vendimit/disponimi gjykatës	Kandidatët shkruajnë në sticky notes kriteret/elementët që i vlerësojnë të rëndësishëm për arsyetimin e një vendimi gjyqësor (një sticky notes do të përmbajë vetëm një element) (10 minuta) Ftohet një prej kandidatëve që të vendosë të gjithë sticky notes të shkruar prej tij në flipchart dhe më pas me radhë kandidatët e tjerë. Nëse kriteri është i njëjtë sticky notes do të vendosen mbi njëra tjetrën (10 minuta) Kandidatëve u jepet një vendim i arsyetuar dhe secili prej tyre duhet të përpilojë dispozitivin e vendimit (10 minuta) Ftohet një prej kandidatëve të prezantojë dispozitivin e hartuar prej tij në monitor dhe më pas kandidatët e tjerë do të parashtrojnë nëse disponimi i tyre ka qenë i njëjtë dhe nëse	Vetëdija (pikat e forta dhe të dobëta të kandidatit) Gjykimi analitik Struktura e shënimeve Bashkëpunimi Ndërgjegjësimi (përqendrimi tek thelbi dhe jo mënyra e të shprehurit) Aftësia e vendimmarrjes Gjykimi analitik Aftësia e bindjes

	mungojnë apo jo elementë që duhej të ishin pjesë e dispozitivit (15 minuta)	
--	---	--

Konkluzione **(5 minuta)**

Nëntema 2: Vendimet e ndërmjetme dhe jopërfundimtare (2 orë)

Përshkrimi

Pavarësisht rëndësisë më të madhe të vendimit përfundimtar, vendimi që zgjidh mosmarrëveshjen, edhe llojet e tjera të vendimeve gjyqësore kanë rëndësinë e tyre në mirëfunksionimin e sistemit gjyqësor dhe mesazhet se “*drejtësia funksionon*”. Një peshë jo e vogël në mirëfunksionimin e gjykatës lidhet pikërisht me “vendimet e ndërmjetme”. Vendimi përfundimtar nuk mund të zgjidhë drejt mosmarrëveshjen nëse hetimi gjyqësor nuk është i plotë, nuk u ka ofruar palëve në proces mundësi reale për të mbrojtur çështjen e tyre. Rregullimin e një procesi gjyqësor sipas standardeve të “procesit të rregullt”, mund ta realizojë pikërisht njohja e mirë e standardeve të këtij procesi, i cili realizohet para së gjithash nëpërmjet vendimeve të ndërmjetme. Rëndësia e vendimeve të ndërmjetme ka edhe vlerën e sfidës së përhershme të gjykatës me palët lidhur me respektimin e parimeve të pavarësisë dhe paanësisë. Vendimet e ndërmjetme e bartin në vazhdimësi rrezikun e paragjykitimit negativ të palës, që nuk i pranohen kërkesat e ndërmjetme, për paanshmërinë e gjykatës në proces. Kjo sfidë e bën edhe më të rëndësishme nevojën e arsytimit të qartë dhe bindës edhe të vendimeve të ndërmjetme si dhe të vendimeve jopërfundimtare të cilat nuk e zgjidhin çështjen në themel.

Përmbajtja

1.1. Vendimet e ndërmjetme (1 orë)

- **Vendimet e ndërmjetme, pezullimi i gjykimit**

Objektivi mësimor: Kandidati menaxhon procesin duke marrë vendimet e ndërmjetme me qëllim zgjidhjen e kërkesave të palëve.

Pyetjet studimore:

1. Cilat janë synimet kryesore të vendimmarrjes së gjykatës?
2. Cilat janë parimet që duhet të respektohen dhe garantohen me anë të vendimeve të ndërmjetme?
3. Cilat janë kriteret mbi të cilat duhet të mbështetet gjykata në vlerësimin e vendimeve të ndërmjetme?
4. A është e detyruar gjykata që për çdo pretendim të palëve të shprehet me vendim të ndërmjetëm?
5. A mund të shërbejë marrja e vendimeve të ndërmjetme si shkak për përjashtimin e gjyqtarit?
6. A mund të pezullohet gjykimi kur për ligjin e zbatueshëm ka një procedurë njëse ose kundërshtim ligji në Gjykatën Kushtetuese?
7. Çfarë ndodh në rastet kur pala që vdes gjatë gjykimit është pala e paditur dhe nuk procedohet me lëshimin e dëshmisë së trashëgimisë?

1.2. Vendimet jopërfundimtare (1 orë)

- **Vendimi i pushimit të gjykimit**

Objektivi mësimor: Kandidati merr vendim të arsytuar lidhur me rastet e pushimit të gjykimit duke respektuar parashikimet ligjore.

Pyetjet studimore:

1. Si duhet të interpretohet shprehja “kur vlerëson se qëndrimi i të paditurit ka shkak të ligjshëm”, e parashikuar në nenin 179 të K. Pr. Civile?
2. Përse vlerësoni se ligji e ka lidhur pushimin e gjykimit me pranimin e të paditurit në rast se ky i fundit ka paraqitur deklaratë mbrojtje?

3. Si duhet të veprohet në rastet kur kërkesa për pushimin e gjykimit paraqitet nga përfaqësuesi i palës paditëse? Cilat janë aspektet që duhet të verifikojë gjykata?
4. Cilat janë efektet juridike të pushimit të gjykimit?
5. A përbën vendimi i pushimit “gjë të gjykuar”? A mund të themi të njëjtën gjë edhe kur vendimi i pushimit merret për shkak se padia nuk mund të ngrihej?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
100 minuta	Vendimet e ndërmjetme dhe vendimet jopërfundimtare		
50 minuta	Vendimet e ndërmjetme Pezullimi i gjykimit	Kandidatëve u vihet në dispozicion një kërkesë për pezullimin e gjykimit si dhe aktet bashkëlidhur saj. Secili kandidat duhet të vlerësojë bazueshmërinë e kërkesës duke hartuar edhe vendimin përkatës (40 minuta) Ftohet një prej kandidatëve të prezantojë në monitor qëndrimin e tij. Diskutim me pedagogun (10 minuta) Vendimi do të jetë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve.	Gjykimi analitik Vendimmarrja Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit kandidat
50 minuta	Vendimet jopërfundimtare Vendimi i pushimit të gjykimit	Kandidatëve u paraqitet kërkesëpadia, deklarata e mbrojtjes si dhe kërkesa e palës paditëse për heqjen dorë nga gjykimi e depozituar gjatë veprimeve paraprake. Secili kandidat duhet të përcaktojë se cilat do të ishin veprimet procedurale që do të kryente me paraqitjen e një kërkesë të tillë duke renditur edhe aktet procedurale që do të hartonte, çfarë elementësh do të verifikonte me qëllim shqyrtimin e kërkesës si dhe vendimmarrja përkatëse (10	Gjykimi analitik Struktura e shënimeve Aftësia e vendimmarrjes

		minuta) Ftohet një prej kandidatëve të prezantojë në monitor qëndrimin e tij. Kandidatët e tjerë do të parashtrojnë nëse qëndrimi i tyre ka qenë i njëjtë dhe nëse ka elementë që duhet të shtohen (10 minuta) Secili kandidat do të hartojë vendimin lidhur me kërkesën për heqjen dorë nga gjykimi (30 minuta) Vendimi do të jetë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve.	Aftësia e bindjes Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit kandidat
--	--	---	---

Nëntema 3: Plotësimi/sqarimi/korrigjimi i vendimit (2 orë)

Përshkrimi

Pas shpalljes së vendimit, gjykata nuk mund ta anulojë ose ta ndryshojë atë. Kodi i Procedurës Civile përcakton në mënyrë të qartë veprimet procedurale të cilat mund të kryejë gjykata në lidhje me përmbajtjen e vendimit gjyqësor të cilat konsistojnë në: a) **ndreqjen e gabimeve**, e cila ka të bëjë me korrigjimin e gabimeve të vendimeve gjyqësore, të cilat mund të jenë gabime të karakterit material apo harresë dhe lidhen me gabime thjesht në përpilimin e vendimit gjyqësor (neni 312 i K. Pr. Civile); b) **plotësimin e vendimit**, i cili kryhet në rast se gjykata nuk është shprehur mbi të gjitha kërkesat për të cilat pala ka paraqitur prova (neni 313 i K. Pr. Civile); si dhe c) **sqarimin** dhe interpretimin e vendimit i cili bëhet kur ky i fundit është i errët, i paqartë dhe kërkohet nga palët, (neni 314 i K. Pr. Civile). Në këtë aspekt është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë si duhet rastet në të cilat mund të procedohet përkatësisht me ndreqjen e gabimeve, plotësimin dhe sqarimin/interpretimin e vendimit duke marrë vendimet përkatëse.

Përmbajtja

1.1. Korrigjimi i vendimit (1 orë)

1.2. Sqarimi/interpretimi i vendimit (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati merr vendimin e duhur lidhur me kërkesat për korrigjim dhe interpretim vendimi dhe përpilon vendimin përkatës.

Pyetjet studimore:

1. A mund të pasjellë korrigjimi i gabimeve materiale ndryshimin e vendimmarrjes së gjykatës?
2. A mund të kërkohet interpretimi i një vendimi me anë të të cilit është vendosur rrëzimi i padisë?
3. Si do të përcaktohet gjykata kompetente në kushtet e ndryshimit të kompetencës lëndore për shkak të ligjit?
4. A mund të bëhet rimbursimi i shpenzimeve gjyqësore nëpërmjet “plotësimit të vendimit” apo duhet të realizohet me gjykim të veçantë?
5. A mund të kërkohet sqarimi i një vendimi gjyqësor “të prishur” nga një gjykatë më e lartë?
6. A mund të udhëzojë gjykata në kuadër të kërkesës për sqarimin/interpretimin e vendimit se si duhet të veprojnë palët në ekzekutimin e vendimit?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
100 minuta	Korrigjimi i vendimit Sqarimi/interpretimi i vendimit		

50 minuta	Korrigjimi i vendimit	Kandidatëve u paraqitet një kërkesë për korrigjimin e vendimit së bashku me aktet përkatëse. Kandidatët ndahen në grupe dhe secili grup do të përcaktojë se çfarë veprimesh procedurale do të kryejë pas paraqitjes së kërkesës, cilat janë aktet që do të kërkojë dhe si do të veprojë për zgjidhjen e kërkesës (20 minuta). Grupet do të shkëmbejnë zgjidhjet midis tyre dhe secili grup mund të bëjë shënimet e tij në dokumentin e grupit tjetër (10 minuta) Secili grup prezanton qëndrimin e tij dhe shprehet lidhur me shënimet që kanë evidentuar dy grupet e tjera në dokumentin e tyre (20 minuta)	Bashkëpunimi Fleksibiliteti Ndërgjegjësimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit (marrja dhe vlerësimi i opinionit të tjerëve) Etika profesionale (mënyra e të shprehurit mbi mendimin e kolegëve)
50 minuta	Sqarimi/interpretimi i vendimit	Kandidatëve u paraqitet një kërkesë për sqarimin/interpretimin e vendimit së bashku me aktet përkatëse. Secili grup do të përcaktojë se çfarë veprimesh procedurale do të kryejë pas paraqitjes së kërkesës, cilat janë aktet që do të kërkojë dhe si do të veprojë për zgjidhjen e kërkesës (20 minuta). Secili grup prezanton qëndrimin e tij dhe pas prezantimit kandidatët e grupit ftohen të japin vlerësimin e tyre (20 minuta)	Bashkëpunimi Fleksibiliteti Aftësia e bindjes Të dëgjuarit (marrja dhe vlerësimi i opinionit të tjerëve) Etika profesionale (mënyra e të shprehurit mbi)

		Konkluzione (10 minuta)	mendimin e kolegëve)
			Vetëdija (pikat e forta dhe të dobëta të kandidatëve)

TEMA 5: PADITË CIVILE

Tema e pestë në përbërje të pjesës së dytë të gjyqimit civil është paditë civile, e cila do të jetë e ndarë në 8 nëntema kryesore si më poshtë:

- 1) Paditë e pavlefshmërisë së veprimeve juridike (7 orë)
- 2) Fitimi i pronësisë (7 orë)
- 3) Padia e kërimit të sendit (6 orë)
- 4) Padia mohuese (3 orë)
- 5) Paditë paralajmëruese (3 orë)
- 6) Paditë posedimore (3 orë)
- 7) Paditë trashëgimore (9 orë)
- 8) Paditë e detyrimeve (12 orë)

Nëntema 1: Paditë e pavlefshmërisë së veprimeve juridike (7 orë)

Veprimet juridike të pavlefshme si rezultat i shkeljes së kushteve të ligjshmërisë ose si rezultat i vesimit të vullnetit të palëve pjesëmarrëse, klasifikohen në veprime juridike absolutisht të pavlefshme dhe veprime juridike relativisht të pavlefshme. Në varësi të llojit të pavlefshmërisë, në praktikën gjyqësore veprimet juridike deklarohen/shpallen ose konstatohen të pavlefshme dhe me anë të vendimeve gjyqësore zgjidhen edhe pasojat e pavlefshmërisë së konstatuar apo të shpallur. Në këtë kuadër është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e padive lidhur me pavlefshmërinë e veprimeve juridike në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Përmbajtja

- 1.1. Kriteret dhe kushtet e ngritjes së padisë për pavlefshmërinë absolute (2 orë)
- 1.2. Kriteret dhe kushtet e ngritjes së padisë për pavlefshmërinë relative (2 orë)
- 1.3. Zgjidhja e pasojave të pavlefshmërive dhe vendimmarrja e gjykatës (3 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati diferencon saktë llojet e pavlefshmërive dhe pasojat e tyre në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Pvetjet studimore:

1. Cilat janë veçoritë e padisë në kuptimin material si mjeti kryesor për mbrojtjen dhe rivendosjen gjyqësish të së drejtave subjektive të shkelura për shkak të ekzistencës së shkaqeve të pavlefshmërisë në një marrëdhënie juridike?
2. Cilat janë dallimet thelbësore midis veprimeve juridike relativisht të pavlefshme dhe atyre absolutisht të pavlefshme?
3. Cili është mjeti i duhur ligjor për të mbrojtur të drejtat e cenuara nga këto lloj pavlefshmëri?
4. Cili është raporti midis padisë për konstatimin e pavlefshmërisë absolute dhe padisë për vërtetimin e mosqenies së marrëdhënies juridike? Cilat janë palët që mund të ngrenë këtë të fundit?
5. Si interpretohet neni 106 i Kodit Civil lidhur me zgjidhjen e pasojave?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
350 minuta	Paditë e pavlefshmërisë së veprimeve juridike		
100 minuta	Kriteret dhe kushtet e ngritjes së padisë për pavlefshmërinë absolute	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpapia dhe aktet bashkëlidhur. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë aspektet ligjore dhe faktike që kanë rëndësi për zgjidhjen e çështjes (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke u vënë në pozitën e gjyqtarit të çështjes dhe parashtrojnë me shkrim qëndrimin e tyre lidhur me zgjidhjen e çështjes (60 minuta).	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Gjykimi analitik Drejtimi Vendimmarrja Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit

100 minuta	Kriteret dhe kushtet e ngritjes së padisë për pavarshmërinë relative	Analiza me shkrim do të jetë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës. Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpapia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë aspektet ligjore dhe faktike që kanë rëndësi për zgjidhjen e çështjes (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta)	kandidat Bashkëpunimi Gjykim i analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
		Kandidatët vijojnë ushtrimin duke u vënë në pozitën e gjyqtarit të çështjes dhe parashtrojnë me shkrim qëndrimin e tyre lidhur me zgjidhjen e çështjes (60 minuta) Analiza me shkrim do të	Gjykim i analitik Drejtimi Vendimmarrja Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit

		jetë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës	kandidat
150 minuta	Zgjidhja e pasojave të pavlefshmërisë	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpapia dhe aktet bashkëlidhur. Secili kandidat duhet të përcaktojë se cila do të ishte vendimmarrja e tij lidhur me zgjidhjen e pasojave në rast se ato nuk kërkohen shprehimisht nga pala (15 minuta) Ftohet një prej kandidatëve të prezantojë qëndrimin e tij dhe kandidatët e tjerë ndahen sipas qëndrimeve duke parashtruar argumentet (15 minuta) Kandidatët vijojnë me ushtrimin e mësipërm duke përcaktuar se çfarë veprimesh do të kryenin gjatë gjyqimit nëse do të konstatonin se pala nuk është shprehur lidhur me rregullimin e pasojave (15 minuta) Ftohet një prej kandidatëve të prezantojë qëndrimin e tij dhe kandidatët e tjerë ndahen sipas qëndrimeve duke parashtruar argumentet (15 minuta) Kandidatët vijojnë me ushtrimin e mësipërm duke	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Drejtimi Fleksibiliteti Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Drejtimi Aftësia e vendimmarrjes Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Aftësia e vendimmarrjes

	përcaktuar se çfarë veprimesh do të kryenin gjatë gjyqimit nëse do të konstatonin se pala nuk pranon që gjykimi të zgjidhë edhe pasojat që vijnë nga konstatimi i pavlefshmërisë (15 minuta) Ftohet një prej kandidatëve të prezantojë qëndrimin e tij dhe kandidatët e tjerë ndahen sipas qëndrimeve duke parashtruar argumentet (15 minuta) Kandidatëve u prezantohet një rast (hipotetik apo mbi bazë aktesh) dhe u lihet detyrë të hartojnë vendimin për zgjidhjen e çështjes (60 minuta) Vendimi do të jetë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës.	Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit kandidat
--	--	---

Nëntema 2: Fitimi i pronësisë (7 orë)

Përshkrimi

E drejta e pronësisë është një nga të drejtat themelore, të garantuara në dispozitat kushtetuese dhe në aktet ndërkombëtare të pranuar nga shteti shqiptar. Karakteri dhe përmbajtja e së drejtës së pronësisë në kuptimin juridiko-civil është sanksionuar në nenin 149 të Kodit Civil, sipas të cilit “*Pronësia është e drejta për të gëzuar dhe disponuar lirisht sendet, brenda kufijve të caktuar nga ligji*”. Duke qenë një prej të drejtave themelore, është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë në praktikë në proceset gjyqësore karakteristikat e mënyrave të ndryshme të fitimit të pronësisë me qëllim menaxhimin e procesit dhe marrjen e vendimeve të bazuara.

Përmbajtja

- 1.1. Fitimi i pronësisë në mënyrë të prejardhur. Analiza e nenit 164 të Kodit Civil (1 orë)
- 1.2. Fitimi me anë të parashkrimit fitues me titull. Analiza e nenit 168 të Kodit Civil (2 orë)
- 1.3. Fitimi me anë të parashkrimit fitues pa titull. Analizë e nenit 169 të Kodit Civil (1 orë)

1.4. Regjistrimi i sendeve të paluajtshme në regjistrat publikë, për shkak të kësaj mënyre fitimi pronësie. Analizë e nenit 170 të Kodit Civil (1 orë)

1.5. Kriteret e pezullimit dhe të ndërprerjes së parashkrimit në këtë mënyrë fitimi pronësie. Analiza e nenit 171 të Kodit Civil (1 orë)

1.6. Padia e parashkrimit fitues pa titull mbi sendet në pronësi të shtetit (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati njeh dhe zbaton mënyrat e fitimit të pronësisë në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Pyetjet studimore:

1. Cilat janë dy sistemet që përcaktojnë çastin e kalimit të pronësisë? Cilin sistem përqafon Kodi ynë Civil?
2. Çfarë natyre ka formulimi i nenit 164 i Kodit Civil, detyruese (imperative) apo rregulluese (lejuese)?
3. Cili është kuptimi sipas Kodit Civil të fitimit të sendeve nga jo pronari?
4. Cilat janë kriteret që parashikon neni 166 i Kodit Civil për të qenë e vlefshme kjo mënyrë fitimi pronësie? Mungesa e njërit prej këtyre kriterëve a e bën gjykatën që të rrëzojë padinë për këtë mënyrë fitimi pronësie?
5. Cili është kuptimi i mirëbesimit dhe si zbatohet ai në praktikë?
6. Cilat janë të përbashkëtat dhe dallimet midis nenit 166 dhe 168 të Kodit Civil?
7. Cili është momenti i fitimit të pronësisë në rastin e parashkrimit fitues? A mund të merret në konsideratë ipso jure parashkrimi fitues, pa u kërkuar nga pala?
8. A mund të konsiderohet si shkak për ndërprerje të parashkimit, nxjerrja e akteve ligjore dhe nënligjore nga ana e organeve shtetërore për fitimin e pronësisë mbi një pronë të paluajtshme sipas një rregullimi të caktuar

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
350 minuta	Fitimi i pronësisë		
50 minuta	Fitimi i pronësisë në mënyrë të prejardhur. Analiza e nenit 164 të Kodit Civil	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia dhe aktet bashkëlidhur. Kandidatët të ndarë në grupe përcaktojnë natyrën e mosmarrëveshjes, faktet që kanë rëndësi për zgjidhjen e çështjes dhe provat që duhet të merren në gjykim (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

		tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin në deklaratën e mbrojtjes. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta)	
100 minuta	Fitimi me anë të parashkrimit fitues me titull, Analiza e nenit 168 të Kodit Civil	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, faktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor duke shpjeguar arsyet (25 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

		Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta)	
		Kandidatët vijojnë ushtrimin duke u vënë në pozitën e gjyqtarit të çështjes dhe duhet të përcaktojnë se cilat veprime do të ndërmerre gjykata në padinë objekt gjykimi, cilat do të ishin provat dhe nëse plotësohen kushtet për fitimin e pronësisë (20 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi
		Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (10 minuta)	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
50 minuta	Fitimi me anë të parashkrimit fitues pa titull. Analizë e nenit 169 të Kodit Civil	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, faktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor (15 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (15 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

		Kandidatët vijnë në ushtrimin duke u vënë në pozitën e gjyqtarit të çështjes dhe duhet të përcaktojnë se cilat veprime do të ndërmerren gjykata në padinë objekt gjykimi, cilat do të ishin provat dhe nëse plotësohen kushtet për fitimin e pronësisë (10 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (10 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
50 minuta	Regjistrimi i sendeve të paluajtshme në regjistrat publikë, për shkak të kësaj mënyre fitimi pronësie. Analizë e nenit 170 të Kodit Civil	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, faktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, ndërgjyqësinë si dhe faktin nëse fitimi me parashkrim mund të parashtrohet apo jo në formën e prapësimit (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

		Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, ndërgjyqësinë si dhe faktin nëse ka apo jo ndërprerje të parashkrimit (20 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi
50 minuta	Kriteret e pezullimit dhe të ndërprerjes së parashkrimit në këtë mënyrë fitimi pronësie. Analiza e nenit 171 të Kodit Civil	Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta)	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
		Konkluzione (5 minuta)	
50 minuta	Padia e parashkrimit fitues pa titull mbi sendet në pronësi të shtetit	Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, ndërgjyqësinë si dhe faktin nëse vepron apo jo parashkrimi, aktet që duhet të merren dhe mënyrën e marrjes së tyre (25 minuta)	
		Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta)	

Nëntema 3: Padia e kërkit të sendit (6 orë)

Përshkrimi

Padia e rivendikimit i njihet pronarit kur atij i hiqet çdo tagër mbi sendin, duke i hequr atij posedimin mbi sendin (cenim i plotë i pronësisë). Me anë të kësaj padie pronari kërkon që ti kthehet sendi nga çdo posedues ose mbajtës i tij. Padia e rivendikimit është gjerësisht e zbatuar në praktikë dhe për këtë arsye, është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e padisë mohuese në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Përmbajtja

- 1.1. Kushtet që duhet të plotësojë padia e rivendikimit (2 orë)
- 1.2. Kategoria e sendeve objekt padie (1 orë)
- 1.3. Legjitimimi aktiv dhe pasiv në padinë e rivendikimit (2 orë)
- 1.4. Të ardhurat e poseduesit në mirëbesim dhe keqbesim (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati njeh dhe zbaton karakteristikat e padisë së rivendikimit në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Pyetjet studimore:

1. Padia e rivendikimit klasifikohet si padi reale apo personale?
2. Cilat janë kushtet që duhet të plotësohen në ngritjen e padisë së rivendikimit?
3. Cilat janë kategoritë juridike të sendeve objekt rivendikimi?
4. Cili është rrethi i subjekteve juridike që legjitimohen aktivisht në padinë e rivendikimit?
5. Cilat janë rastet përjashtimore kur padia e rivendikimit ngrihet nga jo pronari?
6. Cili është kriteri ligjor që paditësi duhet të provojë në momentin e ngritjes së kësaj padie?
7. Cilat janë kriteret ligjore që duhet të plotësojë pala në procesin gjyqësor që legjitimohet pasivisht në këtë padi?
8. A mund të ngrihet padia e rivendikimit nga njëri prej bashkëpronarëve kur sendi është në bashkëpronësi?
9. Cila është prova që duhet të sjellë paditësi në padinë e rivendikimit para gjykatës? Barra e provës së paditësit?
10. Cilat janë prapësimet e të paditurit në padinë e rivendikimit?
11. Cili është objekti dhe shkaku ligjor në padinë e rivendikimit?
12. Cilat janë të përbashkëtat dhe dallimet midis padisë së rivendikimit dhe asaj posedimore?
13. Cila është rruga e kërimit gjyqësor për realizimin e të drejtave nga ana e poseduesit me keqbesim dhe atij me mirëbesim?
14. A ka të drejtë poseduesi me mirëbesim të kërkojë pagimin e shpenzimeve të nevojshme nga pronari (paditësi) nga momenti që ka rënë në dijeni që është posedues me keqbesim?
15. Cilat janë karakteristikat juridike të shpenzimeve të nevojshme, të dobishme dhe atyre të luksit? Cila është vendimmarrja e gjykatës në raport me to?
16. E drejta e heqjes sipas nenit 301 është një e drejtë me karakter real apo detyrimi?
17. Gjykata kur vendos për kërkimet reciproke që kanë të bëjnë me të drejtën e heqjes por edhe me atë të mbajtjes, duhet të vendosë edhe për pagimin e vleftës së shpenzimeve?
18. Kur flasim për mos parashkrim të së drejtës së padisë (rivendikimi) kuptojmë edhe mos parashkrimin e kërimit për të drejtën e heqjes?
19. A është e varur nga fakti i përfundimit të gjykimi të padisë së rivendikimit e drejta e mbajtjes?
20. A ndjekin si rregull titullarin e ri të së drejtës së pronësisë detyrimet që rrjedhin nga pronësia, përfshi këtu shpenzimet e nevojshme, të dobishme apo ato të luksit?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
300 minuta	Padia e kërkimit të sendit		
100 minuta	Kushtet që duhet të plotësojë padia e rivendikimit	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur. Kandidatët të ndarë në dy grupe do të përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, provat që do të lejohen, aktet që duhet të merren dhe mënyrën e marrjes së tyre (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin në deklaratën e mbrojtjes. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke u vënë në dispozicion deklarata e mbrojtjes e paraqitur nga pala në rastin konkret. Kandidatët, pas plotësimit të akteve të rastit, do të hartojnë vendimin lidhur me zgjidhjen e çështjes (60 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Gjykimi analitik Drejtimi Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit kandidat

		Vendimi do të jetë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës	
50 minuta	Kategoria e sendeve objektive	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor referuar natyrës së sendeve (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
100 minuta	Legjitimimi aktiv dhe pasiv në padinë e rivendikimit	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia dhe aktet bashkëlidhur. Kandidatët të ndarë në dy grupe do të analizojnë legjitimitetin, aktet përkatëse ku janë bazuar si dhe do të japin qëndrimin e tyre mbi arsyet e verifikimit të legjitimitetit në fazën fillestare të gjykimit (20	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes

50 minuta	Të ardhurat e poseduesit në mirëbesim dhe keqbesim	minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (15 minuta) Kandidatët vijnë ushtrimin duke u vënë në dispozicion deklarata e mbrojtjes e paraqitur nga pala në rastin konkret. Secili kandidat do të përcaktojë me shkrim faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, veprimet që do të ndërmerre gjykata në padinë objekt gjykimi si dhe llojin e vendimmarrjes (45 minuta) Përzgjidhen dy kandidatë për të shfaqur materialin në monitor. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet (20 minuta) Analiza me shkrim do të jetë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpapia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor referuar natyrës së sendeve dhe fryteve (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një	Të dëgjuarit Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit kandidat Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
-------------------------	--	--	---

përfaqësues shpjegon
qëndrimin. Diskutim i
përbashkët me pedagogun
lidhur me qëndrimet e
grupeve (20 minuta)

Konkluzione (5 minuta)

Nëntema 4: Padia mohuese (3 orë)

Përshkrimi

E drejta e pronësisë gëzon një mbrojtje ligjore nga cenimet e paligjshme që mund ti bëhen asaj prej personave të tjerë. Padia mohuese i njihet pronarit në rast të cenimit të pjesshëm të të drejtës së pronësisë, d.m.th. kur pronari pengohet në posedimin dhe gëzimin e sendit të tij, por pa iu hequr posedimi mbi sendin. Pronari ka të drejtë të kërkojë nga cilido që e cenon në pronësinë e tij, por pa u zhveshur nga posedimi, të pushojë cenimin dhe të mos përsërisë këtë në të ardhmen, dhe, kur është rasti të shpërblejë dëmet që mund t'i ketë shkaktuar. Paditë mohuese janë gjerësisht të zbatuara në praktikë dhe për këtë arsye, është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e padisë mohuese në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Përmbajtja

- 1.1. Kushtet që duhet të plotësojë padia mohuese (1 orë)
- 1.2. Legjitimiteti aktiv dhe pasiv (1 orë)
- 1.3. Vendimmarrja e gjykatës (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati njeh dhe zbaton karakteristikat e padisë mohuese në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Pvetjet studimore:

1. Cili është qëllimi i padisë mohuese?
2. Çfarë karakteri duhet të kenë veprimet e palës së paditur?
3. Cilat veprime nuk quhen të paligjshme nga ana e të paditurit dhe nuk konsiderohen si cenim pronësie të paditësit?
4. Si kategorizohen cenimet e të drejtës së pronësisë në kuadër të padisë mohuese?
5. A do të jemi në kushtet e padisë mohuese në rastet kur veprimet e palës tjetër nuk e kanë cenuar materialisht të drejtën e pronësisë, por cenojnë të drejtat?
6. Cili është elementi që duhet të karakterizojë veprimet cenuese të palës së paditur në mënyrë që të jemi në kushtet e padisë mohuese?
7. A kërkohet vërtetimi i elementit faj në veprimet e të paditurit kundrejt të drejtës së pronësisë së paditësit?
8. A mund të ngrihet padia mohuese edhe në formën e një kundërpadie në një gjykim të iniciuar?

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
150 minuta	Padia mohuese		

50 minuta	Kushtet që duhet të plotësojë padia mohuese	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor referuar objektit të padisë si dhe vendimmarrjen lidhur me pranueshmërinë e padisë (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi
50 minuta	Legjitimiteti aktiv dhe pasiv	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor lidhur me vlerësimin e legjitimitetit si dhe vendimmarrjen lidhur me pranueshmërinë e padisë në aspektin e legjitimitetit (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

			Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi
50 minuta	Vendimmarrja e gjykatës	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Secili kandidat përcakton argumentet kryesorë të vendimit dhe harton dispozitivin e tij (30 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Analiza me shkrim dhe dispozitivi i hartuar më sipër do të jetë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve	Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit kandidat

Nëntema 5: Paditë paralajmëruese (3 orë)

Përshkrimi

Në paditë paralajmëruese bëjnë pjesë dy padi bazë: 1) padia e kallëzimit të një punimi (vepre) të ri/re, e cila është padia që i takon pronarit, personit që gëzon një të dejtë reale të tjetrit ose poseduesit të sendit për të kallëzuar në gjykatë ndërtimin e një vepre të re nga e cila kanë një motiv për të patur frikë për shkaktimin e një dëmi mbi sendin që posedojnë; 2) padia e një dëmi të mundshëm, e cila është padia që i takon pronarit, personit që gëzon një të dejtë reale të tjetrit ose poseduesit të sendit për të denoncuar në gjykatë dëmin e madh dhe eminent që mund t'i shkaktohet sendit që paditësi ka në

posedim. Paditë paralajmëruese janë gjerësisht të zbatuara në praktikë dhe për këtë arsye, është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e padisë mohuese në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Përmbajtja

1.1. Padia e kallëzimit të një punimi të ri (2 orë)

- Tiparet dalluese, legjitimi aktiv dhe pasiv (1 orë)
- Emergjenca e shqyrtimit, disponimi i gjykatës (1 orë)

1.2. Padia e kallëzimit të një dëmi të mundshëm (1 orë)

- Tiparet dalluese, legjitimi aktiv dhe pasiv
- Emergjenca e shqyrtimit, disponimi i gjykatës

Objektivi mësimor: Kandidati njeh dhe zbaton karakteristikat e padive paralajmëruese në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Pvetjet studimore:

1. Cila është natyra juridike e padisë së kallëzimit të punimit të ri dhe dëmit të mundshëm?
2. Cilët janë elementët e padisë së kallëzimit të punimit të ri dhe dëmit të mundshëm? Analizë e nenit 303 të Kodit Civil.
3. Cilat janë rastet e ngritjes së padisë së një punimi të ri dhe të një dëmi të mundshëm?
4. Cili është shkaku ligjor i padisë dhe objekti i kërkimit në padinë e kallëzimit të punimit të ri dhe dëmit të mundshëm?
5. Cili është rrethi i subjekteve që legjitimohen në ngritjen e padisë së kallëzimit të një punimi të ri?
6. Çfarë karakteristikash duhet të kenë veprimet e palës së paditur në këtë gjykim?
7. Cila është përmbajtja e dispozitivit të vendimit gjyqësor?

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
150 minuta	Padia paralajmëruese		
100 minuta	Padia e kallëzimit të një punimi të ri		
50 minuta	Tiparet dalluese, legjitimi aktiv dhe pasiv	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët duhet të përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor referuar objektit të padisë si dhe legjitimitetin	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi

		(25 minuta) Ftohet një kandidat të shfaqë materialin e tij në monitor dhe shpjegon qëndrimin. Kandidatët e tjerë ftohen të parashtrojnë qëndrimet e ndryshme apo plotësime. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Të nxënit
50 minuta	Emergjenca e shqyrtimit, disponimi i gjykatës	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet vlerësimi i kërkesës për marrjen e masës provizore duke formuluar edhe vendimmarrjen përkatëse (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatëve u prezantohet një rast në të cilin mosmarrja e masës apo vlerësimi me vonesë i saj ka sjellë dëme në praktikë (10 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
50 minuta	Padia e kallëzimit të një dëmi të mundshëm	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur si dhe	Ndërgjegjësimi mjedisin social Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes

	deklarata e mbrojtjes. Kandidatët duhet të përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor referuar objektit të padisë (25 minuta) Ftohet një kandidat të shfaqë materialin e tij në monitor dhe shpjegon qëndrimin. Kandidatët e tjerë ftohen të parashtrojnë qëndrimet e ndryshme apo plotësime. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi
--	---	--

Nëntema 6: Paditë posedimore (3 orë)

Përshkrimi

Në paditë posedimore bëjnë pjesë: 1) padia posedimore për pushimin e cenimit të posedimit, e cila është padia që i takon pronarit ose poseduesit jo pronar ose mbajtësit (nëndorësit) që cenohet në posedimin e sendit (neni 312 i Kodit Civil); 2) padia posedimore për rivendosjen në posedim, e cila është padia që i takon pronarit ose poseduesit jo pronar ose mbajtësit (nëndorësit) që është zhveshur nga posedimi i sendit (neni 313 i Kodit Civil). Paditë posedimore janë gjerësisht të zbatuara në praktikë dhe për këtë arsye, është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e padisë mohuese në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Përmbajtja

1.1. Posedimi i pronarit dhe jopronarit (1 orë)

1.2. Llojet e posedimit (1 orë)

1.3. Pasojat që rrjedhin nga posedimi dhe mbrojtja e posedimit (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati njeh dhe zbaton karakteristikat e padive posedimore në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Pyetjet studimore:

1. Cila është natyra juridike e posedimit? Analiza e nenit 304 të Kodit Civil.
2. Cilat janë pasojat juridike që rrjedhin nga posedimi?
3. Cilat janë mënyrat e fitimit dhe humbjes së posedimit?
4. Cilët janë llojet e posedimit?
5. Cili është dallimi midis posedimit dhe mbajtjes?
6. Cilat janë karakteristikat e padisë së pushimit të cenimit të posedimit dhe e rivendosjes në posedim? Analizë e neneve 304 deri në 310 të Kodit Civil.

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
150 minuta	Padia posedimore		
50 minuta	Posedimi i pronarit dhe jopronarit	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët duhet të përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor referuar objektit të padisë, llojin e posedimit,	Gjykimi analitik Drejtimi

50 minuta	Llojet e posedimit	mundësinë e ngritjes së padisë nga qiramarrësi ndaj të tretëve si dhe mundësinë e mbrojtjes ndaj qiradhënësit (25 minuta) Ftohet një kandidat të shfaqë materialin e tij në monitor dhe shpjegon qëndrimin. Kandidatët e tjerë ftohen të parashtrojnë qëndrimet e ndryshme apo plotësime. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (5 minuta) Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët duhet të përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor referuar objektit të padisë, llojin e posedimit, si dhe të hartojnë dispozitivin e vendimit (25 minuta) Ftohet një kandidat të shfaqë materialin e tij në monitor dhe shpjegon qëndrimin. Kandidatët e tjerë ftohen të parashtrojnë qëndrimet e ndryshme apo plotësime. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Të nxënit Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e vendimmarrjes Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
-------------------------	----------------------------------	--	---

50 minuta	Pasojat që rrjedhin nga posedimi dhe mbrojtja e posedimit	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpapia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, vlerësimi i kërkesës për marrjen e masës së sigurimit të padisë duke formuluar edhe vendimmarrjen përkatëse (35 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (15 minuta) Analiza dhe dispozitivët e vendimeve të hartuar më sipër do të jenë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit kandidat
-------------------------	---	---	--

--	--	--	--

Nëntema 7: Paditë trashëgimore (9 orë)

Përshkrimi

Trashëgimia është kalimi me ligj apo me testament i pasurisë (trashëgim) së personit të vdekur (trashëgimlënës), një ose më shumë personave (trashëgimtarë). Në bazë të dispozitave në fuqi, njihen dy mënyra të kalimit të pasurisë së personit të vdekur tek trashëgimtarët: kalimi i pasurisë me anë të ligjit dhe kalimi i pasurisë me anë të testamentit. Trashëgimia me ligj ka vend kur trashëgimlënësi nuk ka bërë testament, ose kur testamenti është tërësisht apo pjesërisht i pavlefshëm, ose kur trashëgimlënësi ka lënë testament vetëm për një pjesë të pasurisë së tij. Vullneti i trashëgimlënësit, i shprehur në formën dhe mënyrën e caktuar nga ligji, është i detyrueshëm për zbatim pas vdekjes së tij dhe ky vullnet shprehet në një akt që quhet testament. Testamenti, referuar parashikimeve të Kodit Civil, është një veprim juridik i njëanshëm i kryer nga vetë trashëgimlënësi, përmes të cilit trashëgimlënësi me vullnetin e tij të lirë përcakton destinacionin që do të ketë pasuria që ai ka pasur në gjallërinë e tij, në kohën pas vdekjes. Në kushtet kur trashëgimia është gjerësisht e zbatuar në praktikë, është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e padive trashëgimore në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Përmbajtja

1.1. Llojet e trashëgimisë (1 orë)

1.2. Dëshmia e trashëgimisë (1 orë)

1.3. Rezerva ligjore (2 orë)

- Paditë për cenimin e rezervës ligjore për të miturit që thirren në trashëgim (1 orë)
- Paditë për cenimin e rezervës ligjore për personat e paaftë që thirren në trashëgim (1 orë)

1.4. Padia e kërimit të trashëgimit (4 orë)

- Kriteret dhe kushtet e ngritjes së padisë (1 orë)
- Zgjidhja e pasojave që vijnë nga testamentet/disponimet testamentare absolutisht të pavlefshme (2 orë)
- Vendimmarrja e gjykatës dhe zgjidhja e pasojave (1 orë)

1.5. Padia e pjesëtimit të trashëgimit (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati njeh dhe zbaton karakteristikat e padive trashëgimore në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Pvetjet studimore:

1. ilat të drejta kalojnë me trashëgimi?
2. A është i saktë termi “*çelja e dëshmisë së trashëgimisë*”?
3. Çfarë kuptohet me pasuri trashëgimore?
4. A e ka për detyrë trashëgimtari që të kryejë veprime mbi pasurinë e lënë në trashëgim apo bëhet titullar i tyre *ipso iure*?
5. Posedimi i ushtruar nga trashëgimlënësi deri në momentin e vdekjes, a do të merret parasysh për efekt të parashkrimit fitues edhe për trashëgimtarin pas çeljes së trashëgimit?

6. Padia që nuk është ngritur nga trashëgimlënësi në gjallërinë e tij, a mund të ngrihet nga trashëgimtari, pas çeljes së trashëgimit?
7. Trashëgimtari që ka fituar trashëgimin dhe nuk ka hyrë ende në posedim de facto të pasurisë trashëgimore, pra nuk e ka marrë në dorëzim atë ende dhe nuk ka filluar të gëzojë drejtpërsëdrejti pasurinë e trashëguar, a ka të drejtë të ngrejë padinë posedimore ndaj cenesit të pasurisë trashëgimore?
Cilat janë subjektet që legjitimohen për të kërkuar marrjen e masave për sigurimin e pasurisë trashëgimore?
8. Cili do të ishte dispozitivi i vendimit të gjykatës në rast se pranohet kërkesën në lidhje me to?
9. Për çfarë nevojitet dëshmia e trashëgimisë në qarkullimin juridik civil?
10. Çfarë aktesh provuese duhet të merren parasysh në lëshimin e dëshmisë së trashëgimisë?
11. Çfarë akti vullneti përfaqëson dëshmia e trashëgimisë në kuptim të Kodit Civil dhe ligjit “Për noterinë”?
12. A mund të kundërshtohet dëshmia e trashëgimisë në rrugë gjyqësore?
13. A përbën dëshmia e trashëgimisë titull për fitimin e pronësisë apo është vetë marrëdhënia e trashëgimisë që të bënë pronar të pasurisë trashëgimore?
14. Cilat janë kriteret që duhen plotësuar në mënyrë që dëshmia e trashëgimisë e lëshuar nga noteri të kundërshtohet në Gjykatën Administrative?
15. A është kompetente Gjykata Administrative për të ndryshuar cilësinë si trashëgimtar dhe pjesët takuese të përcaktuara nga noteri në dëshminë e trashëgimisë?
16. Çfarë natyre dhe karakteristika praktike ka padia e kërimit të trashëgimit?

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
450 minuta	Padia trashëgimore		
50 minuta	Llojet e trashëgimisë	Kandidatëve u vihen në dispozicion një testament noterial dhe një dëshmi trashëgimie ligjore. Kandidatët duhet të përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, llojin e trashëgimisë si dhe aktin me anë të të cilit fitohet cilësia si trashëgimtar (25 minuta) Ftohet një kandidat të shfaqë materialin e tij në monitor dhe shpjegon qëndrimin. Kandidatët e tjerë ftohen të parashtrojnë qëndrimet e	Gjykimi analitik Drejtimit Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Të nxënës

50 minuta		ndryshme apo plotësime. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta)	
		Konkluzione (5 minuta)	
	Dëshmia e trashëgimisë	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor referuar objektit të padisë, mundësinë e goditjes gjyqësisht të dëshmisë, ndërgjyqësinë si dhe vendimmarrjen e gjykatës (25 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e vendimmarrjes
50 minuta		Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta)	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
	Paditë për cenimin e rezervës ligjore për të miturit që thirren në trashëgim	Konkluzione (5 minuta)	Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes
50 minuta		Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët do të parashtrojnë me shkrim faktet kyçe, argumentet	Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit

50 minuta	Paditë për cenimin e rezervës ligjore për personat e paaftë që thirren në trashëgim	ligjore dhe zgjidhjen e çështjes duke formuluar dispozitivin (35 minuta) Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet (15 minuta) Analiza me shkrim do të jenë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës	kandidat Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes
100 minuta	Kriteret dhe kushtet e ngritjes së padisë të kerkimit të trashëgimit Zgjidhja e pasojave që vijnë nga testamentet/disponimet testamentare absolutisht të pavlefshme	Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpapia, aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor referuar objektit të padisë, faktin nëse kemi apo jo cenim të rezervës ligjore dhe vendimmarrjen e gjykatës duke formuluar dispozitivin (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (5 minuta) Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpapia,	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi

50 minuta	Padia e pjesëtimit të trashëgimit	aktet bashkëlidhur si dhe deklarata e mbrojtjes. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor referuar objektit të padisë, faktin nëse padia e ngritur në rastin në gjykim është padia e duhur dhe arsyet përse (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta) Kandidatëve u vihen në dispozicion kërkesëpadia dhe aktet bashkëlidhur. Secili kandidat analizon me shkrim kërkimin për konstatimin e pavlefshmërisë duke evidentuar elementët thelbësorë të nevojshëm për gjykimin (25 minuta) Përzgjidhet një kandidat për të parashtruar qëndrimin e tij (10 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke u vënë në dispozicion deklarata e mbrojtjes e paraqitur nga pala në rastin konkret. Kandidatët vijojnë me	Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi Të nxënit, vetëreflektimi Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit kandidat Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e vendimmarrjes Aftësia e bindjes
------------------	---	---	--

		plotësimin e analizës me shkrim duke përcaktuar faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, veprimet procedurale për gjykimin e çështjes dhe opinionin lidhur me zgjidhjen e pasojave (50 minuta) Diskutim i përbashkët me pedagogun, konkluzione (15 minuta) Analiza me shkrim do të jetë pjesë e portofolit të secilit kandidat dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës. Kandidatëve u vihen në dispozicion një testament noterial dhe një dëshmi trashëgimie ligjore. Kandidatët duhet të përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, natyrën e kërimit në raport me rrethanat e faktit si dhe vendimmarrjen (25 minuta) Ftohet një kandidat të shfaqë materialin e tij në monitor dhe shpjegon qëndrimin. Kandidatët e tjerë ftohen të parashtrojnë qëndrimet e ndryshme apo plotësime. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20	Të dëgjuarit
--	--	---	--------------

		minuta) Konkluzione (5 minuta)	
--	--	--	--

Nëntema 8: Paditë e detyrimeve (12 orë)

Detyrimi nuk është gjë tjetër veçse një marrëdhënie juridike, me anën e së cilës një person (debitori), detyrohet të japë diçka, të kryejë apo të mos kryejë një veprim të caktuar në dobi të një personi tjetër, (kreditore), i cili ka gjithashtu të drejtë të kërkojë t'i jepet diçka ose të kryhet apo të mos kryhet një veprim i caktuar në favor të tij (neni 419 i K. Civil). Këto detyrime, referuar nenit 420 të K. Civil, mund të lindin nga kontrata ose nga ligji. Me qëllim që marrëdhëniet të karakterizohen nga stabiliteti dhe siguria juridike ligji ka parashikuar mundësinë e palëve për t'iu drejtuar gjykatës me qëllim përmbushjen në natyrë të detyrimit, ose shpërblimin e dëmit në rast të mospërmbushjes së detyrimeve. Në këtë kuadër është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e padive të detyrimeve në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Përmbajtja

1.1. Padia për përmbushjen në natyrë të detyrimit (6 orë)

- Përmbushja e detyrimeve dhe rëndësia e parimit të korrektesës dhe ndershmërisë në një marrëveshje të drejtë për palët
- Pamundësia e përmbushjes së detyrimeve
- Padia për zgjidhjen e kontratës dhe shpërblimin e dëmit

1.2. Padia për shpërblimin e dëmit kontraktor/jashtëkontraktor nga mospërmbushja e detyrimeve (6 orë)

- Llojet e dëmeve
- Përgjegjësia civile
- Mënyra llogaritjes së dëmit

Objektivi mësimor: Kandidati njeh dhe zbaton karakteristikat e padive të detyrimeve në proceset gjyqësore duke marrë vendimet e duhura procedurale gjatë procesit.

Pyetjet studimore:

1. Cilat janë nga tiparet/karakteristikat e përmbushjes së detyrimeve?

2. Çfarë kuptoni me rast fator, dëm të rastit dhe forcë madhore? Ku dallojnë nga njëra-tjetra?
3. A është gjendja e fatkeqësisë natyrore në kushtet e një pandemie globale një forcë madhore? Si ndikon ajo në përmbushjen apo mospërmbushjen e detyrimeve kontraktore?
4. Në cilat raste debitori konsiderohet në vonesë?
5. Çfarë duhet të analizojë gjykata në rastet e padive me objekt përmbushjen e detyrimit?
6. Cilat janë kushtet e përgjegjësisë civile?
7. Cili është kuptimi i dëmit dhe kuptimi i fajit. A ka raste të përgjegjësisë pa faj në të drejtën civile?
8. Cili është dallimi midis dëmit kontraktor me dëmin jashtëkontraktor?
9. Cili është dallimi i padisë që ngrihet për shkaktimin e dëmit me paditë që rrjedhin nga kontrata?
10. Cila është organograma e shpërblimit të dëmit?
11. Cilat janë llojet e dëmit jashtëkontraktor?
12. Cilat janë paditë për shpërblimin e dëmit?
13. Cila është formula e shpërblimit të dëmit?
14. Cila është koha që duhet të merret parasysh nga gjykata për llogaritjen e dëmit: çasti i ngritjes së padisë, çasti i marrjes së vendimit formë të prerë apo çasti i ekzekutimit të vendimit gjyqësor?
15. A mund të kërkohet me padi të veçantë shpërblimi i dëmit për periudhën nga vendimi i gjykatës për ekzekutimin e titullit ekzekutiv deri në çastin e ekzekutimit?
16. A ka dëm moral dhe cenim personaliteti kur jepen informacione për veprimtari jo korrekte apo të paligjshme të kundërshtarëve politikë?
17. A ka rëndësi nëse debati dhe deklarata bëhet në sesionin parlamentar apo në selinë e partisë përkatëse apo në një intervistë të bërë në një emision televiziv?
18. Si duhet kuptuar prishja e entitetit dhe raporteve familjare, ulja e cilësisë së jetës dhe krijimi i shqetësimeve të individëve nga ndërhyrjet në jetën private. Si duhet kuptuar shprehja: *“Tronditja objektivisht e jetës së përditshme duhet të dëmshpërblehet”*?

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
600 minuta	Padia e detyrimeve		
100 minuta	Përmbushja e detyrimeve dhe rëndësia e parimit të korrektesës dhe ndershmërisë në një marrëveshje të drejtë për palët	Kandidatëve u vihet në dispozicion kërkesëpadi në të cilën pala paditëse ka kërkuar përmbushjen e detyrimeve kontraktore, si dhe kopje me kushtet e kontratës. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet	Bashkëpunimi Gjykimi analitik

100 minuta	Interpretimi i kontratës në rast mospërbushje Pamundësia e përmbushjes së detyrimeve Forca madhore	hetimi gjyqësor dhe provat përkatëse (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke hartuar më shkrim opinionin e tij lidhur me zgjidhjen e çështjes (60 minuta) Opinionin do të bëhet pjesë e portofolit të kandidatit dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve Kandidatëve u vihet në dispozicion kërkesëpadi në të cilën pala paditëse ka kërkuar përmbushjen e detyrimeve kontraktore, si dhe kopje me kushtet e kontratës. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, veprimet që do të ndërmerren gjykata në padinë objekt gjykimi (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Të nxënit Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes
-------------------	--	--	--

100 minuta	Padia për zgjidhjen e kontratës dhe shpërblimin e dëmit	përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke parashtruar argumentet kryesorë të vendimmarrjes si dhe formulimin e dispozitivit përkatës (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon arsyet edhe formulimin e vendimmarrjes. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (10 minuta) Kandidatëve u vihen në dispozicion aktet e një dosje gjyqësore Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, veprimet që do të ndërmerre gjykata në padinë objekt gjykimi (20 minuta)	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi
100 minuta	Llojet e dëmeve	Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke parashtruar argumentet kryesorë të vendimmarrjes si dhe formulimin e dispozitivit	Të nxënit Gjykimi analitik

100 minuta	Dallimi i dëmit kontraktor nga dëmi jashtëkontraktor Shpërblimi i dëmit pasuror, material	përkatës (40 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon arsyet dhe formulimin e vendimmarrjes. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta)	Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
100 minuta	Përgjegjësia civile	Analiza me shkrim dhe dispozitivi do të bëhen pjesë e portofolit të kandidatit dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës Kandidatëve u vihen në dispozicion aktet e një dosje gjyqësore Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, veprimet që do të ndërmerrete gjykata në padinë objekt gjykimi (25 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi
100 minuta		Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke parashtruar argumentet kryesorë të vendimmarrjes si dhe formulimin e dispozitivit	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Të nxënit

	përkatës (30 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon arsyet dhe formulimin e vendimmarrjes. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta) Kandidatëve u vihen në dispozicion aktet e një dosje gjyqësore Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, veprimet që do të ndërmerrete gjykata në padinë objekt gjykimi (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke hartuar analizën për zgjidhjen e rastit (60 minuta) Analiza me shkrim dhe dispozitivi do të bëhen pjesë e portofolit të kandidatit dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi
--	--	---

		realizimin e analizës Kandidatëve u vihen në dispozicion aktet e një dosje gjyqësore Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, veprimet që do të ndërmerrete gjykata në padinë objekt gjykimi (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke parashtruar argumentet kryesorë të vendimmarrjes si dhe formulimin e dispozitivit përkatës (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon arsyet dhe formulimin e vendimmarrjes. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (10 minuta)	
--	--	---	--

PJESA III
EKZEKUTIMI

Përshkrim i përgjithshëm

Në përmbajtje të pjesës së tretë të modulit, “*Ekzekutimi*”, do të trajtohen temat që kanë lidhje me fazën e ekzekutimit, fazë e cila është po aq e rëndësishme sa edhe gjykimi. Për këtë arsye në këtë pjesë do të trajtohen temat që lidhen me fazën e ekzekutimit si dhe temat e të drejtës civile që lidhen me mjetet e garantimit të ekzekutimit të detyrimeve.

Aftësitë/kompetencat dhe objektivat

Në vijim do të parashtrohen aftësitë/kompetencat si dhe objektivat respektive të lidhura me ato që synohen të arrihen në përfundimin të pjesës së tretë të gjykimit civil nga trajtimi i temave përkatëse në përmbajtje të saj.

Aftësitë/kompetencat

1. Aftësia dhe gjykimi analitik

Objektivat:

1.1. Kandidati evidenton faktet thelbësore dhe çështjet ligjore, bën dallimin midis çështjeve kryesore dhe çështjeve anësore, përqendrohet në çështjet kryesore pa humbur detajet, identifikon ligjin e zbatueshëm.

1.2. Kandidati kupton marrëdhëniet shkak-pasojë në kontekstin ligjor

Ekzekutimi cilësohet si pjesë e vetë gjykimit dhe referuar rëndësisë që ai paraqet në kuadër të procesit të rregullt ligjor është e nevojshme që kandidati të evidentojë saktë marrëdhëniet shkak-pasojë në mënyrë që të vendosë një balancë midis ekzekutimit në kohë të të drejtave dhe ekzekutimit të tyre sipas procedurës ligjore duke mos lejuar pretendimet që konsistojnë thjesht në zvarritjen e procesit të ekzekutimit.

1.3. Kandidati merr vendime ligjërisht të bazuara, të arsyetuara, duke reflektuar edhe praktikën gjyqësore.

1.4. Kandidati bën një dallim të qartë midis pretendimeve, vlerësimeve dhe gjyimeve

I gjithë procesi gjyqësor nuk do të kishte asnjë vlerë nëse të dhënat e përfuara prej tij nuk përdoren në mënyrën dhe qëllimin e duhur. Sipas praktikës së GJEDNJ-së arsyetimi është filtri në bazë të të cilit mund të vlerësohet mënyra e ushtrimit të pushtetit.

2. Aftësia e vendimmarrjes

Objektivat:

2.1. Kandidati merr vendime të sakta procedurale, të zbatueshme dhe në kohën e duhur.

2.2. Kandidati merr vendimin në kohën e duhur dhe e arsyeton atë brenda afatit.

Duke njohur karakteristikat e gjyimeve në fazën e ekzekutimit kandidati fiton sigurinë se do të jetë në gjendje të menaxhojë procese të natyrave të ndryshme dhe për secilin prej tyre të kryejë veprimet procedurale të duhura dhe të marrë vendimmarrjet në raport me natyrën e gjykimit. Aftësimi i kandidatit sipas aftësive të përcaktuara për secilën fazë procedurale të gjykimit dhe arritja e objektivave për këto faza përkthehen në rezultatin final që konsiston në një kandidat të aftë për të realizuar vendimmarrje në kohë dhe dorëzuar po në kohë arsyetimet pasi kandidati do të dijë si të menaxhojë procesin, do të dijë se çfarë ka rëndësi për gjykimin dhe do të dijë si t'i përdorë ato në vendim.

3. Aftësia e bindjes

Objektivat:

3.1. Kandidati jep vendime të qarta dhe të ekzekutueshme.

3.2. Kandidati reflekton besim në aftësitë e tij në shkrimin e vendimit.

Aftësia e gjyqtarit qëndron në parashtrimin edhe të rrethanave që mund të vënë në diskutim zgjidhjen ligjore dhe dhënien përgjigje të tyre me qëllim që palët të kuptojnë se përse një argument i caktuar nuk është marrë në konsideratë. Një vendim përveçse i drejtë, duhet të jetë i qartë për efekt të zbatueshmërisë së tij.

4. Ndërgjegjësimi për mjedisin personal

Objektivat:

4.1. Kandidati lidh çështjen me ndikimin social

Faza e ekzekutimit të vendimeve gjyqësore si një prej fazave më të rëndësishme të procesit gjyqësor është faza në të cilën evidentohet me qartë lidhja midis një vendimmarrje dhe pasojave që ajo sjell në mjedisin social dhe kjo gjë duhet të mbahet parasysh nga kandidati kur shqyrton çështje që lidhen me fazën e ekzekutimit.

Temat dhe nëntemat në përmbajtje të pjesës së tretë të gjykimit civil do të jenë si më poshtë:

1) Ekzekutimi i detyrueshëm

- Titulli ekzekutiv (2 orë)
- Llojet e ekzekutimit (3 orë)
- Paditë në fazën e ekzekutimit (6 orë)

2) Mjetet e sigurimit të përmbushjes së detyrimeve

- Hipoteka (4 orë)
- Dorëzania (4 orë)
- Kapari (1 orë)
- Kushti penal (1 orë)

TEMA 1: EKZEKUTIMI I DETYRUESHËM

Tema e parë në përbërje të pjesës së tretë “*Ekzekutimi*” është ekzekutimi i detyrueshëm. Vendimi i parë i GJEDNJ-së kundër Shqipërisë (çështja Qufaj kundër Shqipërisë) është i lidhur pikërisht me dobësinë e mekanizmave të shtetit shqiptar për të garantuar ekzekutimin e detyrueshëm të akteve që legjislacioni i konsideron të tilla (me detyrime të ekzekutueshme). Në këtë vendim qartësohet edhe rëndësia e ekzekutimit të detyrueshëm si pjesë e rëndësishme e të drejtave themelore të njeriut, ndër të cilat e drejta për një proces të rregullt ligjor (gjyqësor) konsiderohet ndër vlerat më të rëndësishme. Legjislacioni shqiptar ka pësuar ndryshime të rëndësishme në reflektim të nevojave për t’iu përgjigjur me mjete eficiente përmbushjes së detyrimeve që përmbajnë titujt ekzekutivë, të njohur si të tillë nga ligji. Ndër reformat më të rëndësishme ka qenë edhe përfshirja e sektorit privat, nëpërmjet figurës së përmbartuesit privat, në fazën e ekzekutimit të titujve ekzekutivë. Por, ndikimi pozitiv që solli ky ndryshim në aktivizimin më të madh të procesit të ekzekutimit të detyrueshëm u shoqërua edhe me rritjen e mosmarrëveshjeve gjyqësore në fushën e ekzekutimit të detyrueshëm. Përmbartuesit privatë natyrshëm kanë interesa më të mëdha për ekzekutimin e shpejtë të titujve ekzekutivë por, nga ana tjetër ky aktivizim shoqërohet edhe me rreziqe më të mëdha për mosrespektimin e të drejtave dhe interesave të ligjshme të debitorëve. Për këto arsye, është e rëndësishme që kandidati të njohë institutet e fazës së ekzekutimit në mënyrë që me anë të vendimmarrjeve të tij të vendosë një balancë midis ekzekutimit në kohë të të drejtave dhe ekzekutimit të tyre sipas procedurës ligjore duke mos lejuar

pretendimet që konsistojnë thjesht në zvarritjen e procesit të ekzekutimit. Tema e ekzekutimit të detyrueshëm do të jetë e ndarë në 3 nëntema kryesore si më poshtë:

- 3) Titulli ekzekutiv (2 orë)
- 4) Llojet e ekzekutimit (3 orë)
- 5) Paditë në fazën e ekzekutimit (6 orë)

Nëntema 1: Titulli ekzekutiv (2 orë)

Përshkrimi

Titulli ekzekutiv përmban në thelb marrëdhënien juridike të dokumentuar në formën e kërkuar nga ligji, të cilës ky i fundit i ka njohur aftësinë për t'u ekzekutuar në mënyrë të detyrueshme sipas kërkesës së subjektit për lëshimin e urdhrit të ekzekutimit. Që të lëshohet urdhri i ekzekutimit, së pari, duhet që akti që paraqitet nga subjekti kërkuar dhe për të cilin kërkohet lëshimi i urdhrit të ekzekutimit të jetë nga ato akte që ligji i konsideron tituj ekzekutiv. Në fazën e ekzekutimit është e rëndësishme që kandidati të njohë llojet e ndryshme të titujve ekzekutivë, gjykimin për lëshimin e urdhrit të ekzekutimit si dhe kompetencën e gjykatës në këtë fazë pasi urdhri i ekzekutimit është akti procedural që njeh cilësinë e një akti si titull ekzekutiv dhe bazën për të iniciuar më pas ekzekutimin e detyrueshëm.

Përmbajtja

- 1.1. Urdhri i ekzekutimit (1 orë)
- 1.2. Titujt ekzekutivë sipas ligjeve të veçanta (1 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati diferencon saktë faktet llojet e ndryshme të titujve ekzekutivë dhe merr vendimet e duhura për lëshimin/refuzimin e urdhrit të ekzekutimit.

Pyetjet studimore:

1. Titulli ekzekutiv përfaqëson një detyrim për t'u përmbushur apo një akt për të kërkuar ekzekutimin? A ka ndarje apo bashkim në këto dy koncepte?
2. Çfarë cilësish duhet të plotësojë një akt noterial që përmban një detyrim në të holla për t'u konsideruar si titull ekzekutiv? A është e mjaftueshme vetëm referenca e titullit të aktit (kontratë apo akt noterial) apo duhet të vlerësohet përmbajtja e tij?
3. A duhet të plotësojnë aktet për dhënien e kredisë bankare të njëjtat kushte si aktet noteriale që përmbajnë një detyrim në të holla për të qenë titull ekzekutiv? A i plotëson kushtet e titullit ekzekutiv një kontratë bankare që nuk është në formë noteriale?
4. Cilët janë dokumentet që mund të paraqesë kreditori për të mbështetur kërkesën e ligjit që ka “furnizuar mallin a shërbimin dhe ky është marrë në dorëzim nga debitori” në mënyrë që të plotësojë detyrimin ligjor për të filluar ekzekutimin e detyrueshëm me “titull ekzekutiv”?
5. Cili është koncepti i “tregtarit” për të konsideruar detyrimin që lind nga marrëdhënia e mësipërme tregtare në formën e titullit ekzekutiv?
6. Cili është koncepti i urdhrit të ekzekutimit? Çfarë nivel kontrolli ushtron gjykata në procedurën e verifikimit për ekzistencën ose jo të detyrimit?
7. Si duhet të veprojë gjykata nëse kërkesa për lëshimin e urdhrit të ekzekutimit nuk është e plotë dhe gjykata shqyrton në dhomë këshillimi pa praninë e palëve - kthim i detyrueshëm i akteve apo mundësi plotësimi?

8. A ka të drejtë gjykata në këtë procedurë që të vendosë kryesisht (në kushtet që gjykimi është “graciaz”) “mungesën e kompetencës tokësore” nëse konstaton se gjykata kompetente, për shkak të vendndodhjes dhe pasurisë së debitorit është një gjykatë tjetër?
9. A ka të drejtë gjykata në këtë procedurë që të vendosë kryesisht (në kushtet që gjykimi është “graciaz”) “mungesën e kompetencës lëndore” nëse konstaton se gjykata kompetente është gjykata administrative?

Agjenda

Ora	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
100 minuta	Titulli ekzekutiv		
50 minuta	Urdhri i ekzekutimit	Kandidatëve u vihet në dispozicion kërkesa për lëshimin e urdhrit të ekzekutimit së bashku me aktet përkatëse. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë se cilat janë veprimet procedurale që do të kryenin pas paraqitjes së kërkesës si dhe aspektet që duhet të vlerësohen për zgjidhjen e çështjes (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (30 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

50 minuta	Titujt ekzekutivë sipas ligjeve të veçanta	Kandidatëve u vihet në dispozicion kërkesa për lëshimin e urdhrit të ekzekutimit së bashku me aktet përkatëse. Në këtë rast urdhri i ekzekutimit kërkohet të lëshohet për një akt i cili përcaktohet si titull sipas një ligji të veçantë. Kandidatët të ndarë në dy grupe realizojnë punën kërkimore lidhur me ligjin sipas të cilit pretendohet se akti përbën titull ekzekutiv. Pas realizimit të kërimit kandidatët duhet të analizojnë dispozitat e ligjit për të përcaktuar se cilat janë kriteret e cilësimit të aktit si titull ekzekutiv dhe më pas duhet të realizojnë vlerësimin nëse akti që u është vënë në dispozicion përbën apo jo titull (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (25 minuta) Lidhur me rastin e mësipërm, kandidatëve u lihet detyrë që të hartojnë vendimin e gjykatës, i cili do të bëhet pjesë e portofolit të kandidatit.	Puna kërkimore Drejtimi Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Shkrimi i vendimeve Të nxënit
-----------	--	---	--

Nëntema 2: Llojet e ekzekutimit (3 orë)

Përshkrimi

Për llojet të ndryshme detyrimesh në përmbajtje të titullit ekzekutiv ligji ka parashikuar procedura të veçanta ekzekutimi. Për këtë arsye është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e ekzekutimit në varësi të llojit të detyrimeve në mënyrë që të marrë vendimeve të bazuara lidhur me pretendimet e palëve gjatë procedurës së ekzekutimit.

Përmbajtja

- 1.1. Ekzekutimi i detyrimeve në të holla (1 orë)
- 1.2. Rregullat e ankandit dhe pasojat e shkeljes së tyre (2 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati diferencon saktë llojet e ndryshme detyrimeve në përmbajtje të titujve ekzekutivë dhe merr vendimet e duhura lidhur me pretendimet e palëve gjatë procedurës së ekzekutimit.

Pvetjet studimore:

1. Cilat janë detyrimet e debitorit dhe përmbaruesit në procedurat e shitjes së pasurive të debitorit me qëllim sigurimin e të hollave të nevojshme për përmbushjen e detyrimit të titullit ekzekutiv?
2. Cilat janë shkaqet kryesore të mosmarrëveshjeve të shumta në gjykatë lidhur me caktimin e “çmimit fillestar të ankandit”?
3. Cilat janë pasojat e shitjes në ankand në rast të mosrespektimit nga përmbaruesi të rregullave ligjore për organizimin e ankandit (lidhur me njoftimet, pagimin e garancisë së pjesëmarrësve)? Po nëse pas përfundimit të shitjes në ankand gjykata më e lartë konsideron të padrejtë çmimin fillestar të ankandit?
4. Çfarë kriteresh duhet të plotësohen në mënyrë që përmbaruesi të kërkojë nga një i tretë, i pretenduar si debitor i debitorit, përmbushjen e detyrimit të debitorit?
5. Cilat janë veprimet në dispozicion të përmbaruesit për të realizuar ekzekutimin e detyrimeve për dorëzimin e një sendi apo kryerjen e një veprimi të caktuar nga debitori?
6. A është e mundur të sekuestrohet pasuria e institucioneve buxhetore debitore për përmbushjen e detyrimeve në të holla? A ka lloje të këtyre pasurive që lejohet sekuestrimi dhe pasuri që ndalohet të sekuestrohen? A është e njëvlershme çdo lloj llogarie bankare e këtyre institucioneve për ta përdorur për përmbushjen e detyrimit në të holla?
7. A janë të detyruara bankat që mbajnë llogaritë e debitorëve të zbatojnë urdhrat e përmbaruesve për sekuestrimin e shumave në llogari? Dalloni sekuestrimin e llogarisë nga sekuestrimi i shumave në llogari, po nëse shumat në llogari vijnë më pas, a ka kufizime në zbatimin e urdhrave të përmbaruesit në këto raste? Si ndikon “radha e preferimit”? Po lloji i llogarisë bankare?
8. A mund të vihet në ekzekutim i njëjti titull ekzekutiv nëse është realizuar njëherë ekzekutimi i tij, apo kreditori në këtë rast duhet të realizojë një gjykim nga e para?

Agjenda

Ora	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
150 minuta	Llojet e ekzekutimit		

50 minuta	Ekzekutimi i detyrimeve në të holla	Kandidatëve u vihet në dispozicion një praktikë përmbartimore lidhur me ekzekutimin e një detyrimi në të holla. Kandidatët të ndarë në dy grupe analizojnë veprimet e kryera nga përmbartuesi dhe vlerësojnë përputhshmërinë e tyre me dispozitat ligjore duke evidentuar faktet që kanë rëndësi për zgjidhjen e çështjes në themel (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
100 minuta	Rregullat e ankandit	Kandidatëve u vihet në dispozicion një praktikë përmbartimore ku përfshihen dhe veprimet e kryera për shitjen e pasurisë në ankand Kandidatët të ndarë në dy grupe analizojnë veprimet e kryera nga përmbartuesi dhe vlerësojnë përputhshmërinë e tyre me dispozitat ligjore duke evidentuar faktet që kanë rëndësi për zgjidhjen e çështjes në themel (30 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga	Bashkëpunimi Gjykimi analitik

		grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta)	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
50 minuta	Pasojat e shkeljes së rregullave të ankandit	Kandidatëve u paraqitet një situatë hipotetike ku ankandi ka përfunduar dhe pala pretendon shkeljen e rregullave. Kandidatët do të duhet të vlerësojnë se si ndikon shkelja e rregullave në pavlefshmërinë e ankandit dhe pasojat që sjell (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (30 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

Nëntema 3: Paditë në fazën e ekzekutimit (6 orë)

Përshkrimi

Në fazën e ekzekutimit legjislatori ka parashikuar gjithashtu edhe mjetet e mbrojtjes në favor të palëve që janë pjesë e procesit të ekzekutimit apo personave të tretë, të cilët edhe pse nuk janë palë, cenohen nga veprimet e kryera gjatë procedurës së ekzekutimit të detyrueshëm. Për këtë arsye është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë karakteristikat e secilit prej mjeteve të mbrojtjes në mënyrë që të marrë vendimeve të bazuara lidhur me pretendimet e palëve gjatë procedurës së ekzekutimit.

Përmbajtja

1.1.Padia e pavlefshmërisë së titullit ekzekutiv (2 orë)

1.2.Kundërshtimi i veprimeve përmbarimore (2 orë)

1.3.Padia për kërkimin e sendit nga personi i tretë (2 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati diferencon saktë llojet e ndryshme të padive dhe merr vendimet e duhura lidhur me pretendimet e palëve gjatë procedurës së ekzekutimit në përputhje me mjetin procedural që kanë zgjedhur palët për t'iu drejtuar gjykatës.

Pvetjet studimore:

1. Cilat janë mjetet e mbrojtjes së debitorit në fazën e ekzekutimit të detyrueshëm?
2. Cila është procedura e shqyrtimit të padisë së pavlefshmërisë së titullit ekzekutiv?
3. Si duhet interpretuar afati 30 ditor në ngritjen e padisë?
4. Cilat janë palët që duhet të marrin pjesë në gjykimin me objekt pavlefshmërinë e titullit ekzekutiv?
5. A duhet të kufizohet gjykimi në shkakun e pavlefshmërisë së pretenduar nga pala, apo gjykata mund deklarojë aktin të pavlefshëm në cilësinë e titullit ekzekutiv edhe për shkaqe të tjera (p.sh. pala pretendon se detyrimi nuk ekziston apo ekziston në një masë më të vogël, ndërsa gjykata vlerëson se akti i cili është vënë në ekzekutim nuk përbën titull ekzekutiv)?
6. Cila është procedura e shqyrtimit të kundërshtimit të veprimeve përmbarimore?
7. Si duhet të veprojë gjykata nëse pala i drejtohet gjykatës me padi dhe jo me ankim?
8. Nëse pala i drejtohet gjykatës me padi për kundërshtimin e veprimeve përmbarimore, a duhet të procedojë gjykata me njoftimin e kërkesëpadisë për efekt të lëshimit të deklaratës së mbrojtjes?
9. Cilat janë palët që marrin pjesë në gjykimin lidhur me kundërshtimin e veprimeve përmbarimore?
10. Nga dallon padia për pavlefshmërinë e titullit ekzekutiv nga kundërshtimi i veprimeve përmbarimore?
11. Si duhet të veprojë gjykata në rastet kur pala kërkon edhe pavlefshmërinë e titullit edhe kundërshtimin e veprimeve përmbarimore?
12. Cilat janë kriteret për marrjen e masës së pezullimit të titullit ekzekutiv? A mund t'i referohemi të njëjtave kritere sikurse sigurimi i padisë?
13. A mund të kundërshtohen me të njëjtat nivele kundërshtimi të gjithë titujt ekzekutivë? A është padia e "pavlefshmërisë së titullit" një padi themeli? Cili ka barrën e provës në rastin e kontestimeve për masën e detyrimit monetar?
14. Si mund të mbrohet një i tretë, pretendues për pronar i sendit që po shitet në ankand? Cilat janë pasojat nëse kjo ndërhyrje bëhet pasi është përfunduar shitja dhe pasuria i ka kaluar blerësit fitues të ankandit? A ka ndryshime nëse sendet janë të luajtshme apo të paluajtshme?

Agjenda

Ora	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
-----	------------------	-------------------------	----------------------

300 minuta	Paditë në fazën e ekzekutimit		
100 minuta	Padia e pavlefshmërisë së titullit ekzekutiv	Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secilit grup i vihet në dispozicion nga një padi për pavlefshmërinë e titullit ekzekutiv, në të cilën është kërkuar edhe kundërshtimi i veprimeve përmbare. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë se cilat janë veprimet procedurale që do të kryenin pas paraqitjes së padisë, shoqëruar me aktet përkatëse procedurale (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët rindahen në grupe (ndarje e ndryshme nga e para) dhe u vihet në dispozicion një padi për pavlefshmërinë e titullit ekzekutiv, në të cilën është kërkuar edhe kundërshtimi i masës së detyrimit. Kandidatët do të vijojnë ultrimin duke hartuar vendimin lidhur me zgjidhjen e rastit (60 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Gjykimi analitik Vendimmarrja Vetëreflektimi, vetëdija

		Aktet procedurale si dhe vendimi do të bëhen pjesë e portofolit të kandidatit dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës	Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit kandidat
100 minuta	Kundërshtimi i veprimeve përmbaremore	Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secilit grup i vihet në dispozicion nga një padi për kundërshtimin e veprimeve përmbaremore së bashku me aktet përkatëse. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë se cilat janë veprimet procedurale që do të kryenin pas paraqitjes së padisë, shoqëruar me aktet përkatëse procedurale (30 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët rindahen në grupe (ndarje e ndryshme nga e para) dhe u vihet në dispozicion arsyetimi i një vendimi gjyqësor lidhur me kundërshtimin e veprimeve përmbaremore. Secili kandidat duhet të formulojë dispozitivin e vendimit në raport me pjesën arsyetuese të vendimit (15	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Aftësia e vendimmarrjes Struktura e shënimeve Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

		minuta) Ftohet një prej kandidatëve të prezantojë dispozitivin e hartuar prej tij në monitor dhe më pas kandidatët e tjerë do të parashtrojnë nëse dispozitivi i tyre ka qenë i njëjtë dhe nëse mungojnë apo jo elementë që duhej të ishin pjesë e dispozitivit (15 minuta) Pas ushtrimit të mësipërm, kandidatëve u paraqiten rrethanat konkrete të çështjes dhe pasojat që ka shkaktuar në praktikë formulimi i gjykatës (20 minuta) Aktet procedurale si dhe dispozitivi i vendimit do të bëhen pjesë e portofolit të kandidatit dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës	Ndërgjegjësimi për mjedisin social dhe pasojat e vendimmarrjes Vetëreflektimi, vetëdija Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit kandidat
100 minuta	Padia për kërkimin e sendit nga personi i tretë	Kandidatët ndahen në dy grupe dhe secilit grup i vihet në dispozicion nga një padi për kërkimin e sendit. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë se cilat janë veprimet procedurale që do të kryenin pas paraqitjes së padisë, shoqëruar me aktet përkatëse procedurale (30 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

	përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët rindahen në grupe (ndarje e ndryshme nga e para) dhe u parashtrohet rrethana e kërimit të pezullimit të ekzekutimit Secili kandidat do të analizojë bazueshmërinë e kërkesës duke renditur argumentet si dhe do të formulojë dispozitivin e vendimit (30 minuta) Do të përzgjidhet një kandidat për të parashtruar qëndrimin e tij. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Aktet procedurale si dhe dispozitivi i vendimit do të bëhen pjesë e portofolit të kandidatit dhe do të vlerësohen nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës	Aftësia e vendimmarrjes Struktura e shënimeve Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Vetëreflektimi, vetëdija Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit kandidat
--	---	--

TEMA 2: MJETET E SIGURIMIT TË PËRMBUSHJES SË DETYRIMEVE

Tema e dytë në përbërje të pjesës së tretë “*Ekzekutimi*” janë mjetet e sigurimit të ekzekutimit të detyrimeve. Për vetë funksionin që ato kryejnë, mjetet e sigurimit të ekzekutimit të detyrimeve, si temë e të drejtës civile, do të trajtohen të lidhura me fazën e ekzekutimit të titujve ekzekutivë në aspektin procedural. Tema do të jetë e ndarë në 3 nëntema kryesore si më poshtë:

- 1) Hipoteka (4 orë)
- 2) Dorëzania (4 orë)
- 3) Kapari (1 orë)
- 4) Kushti penal (1 orë)

Nëntema 1: Hipoteka (4 orë)

Përshkrimi

Hipoteka është një e drejtë reale që vihet mbi pasurinë e debitorit ose të një të treti, në dobi të kreditorit, për të siguruar përmbushjen e një detyrimi. Në bazë të hipotekës pasuria e paluajtshme e debitorit ose e një personi tjetër pengohet për sigurimin e ekzekutimit të detyrimit në mënyrë që, në rast mosekzekutimi, kreditorit i njihet e drejta të kërkojë shitjen e pasurisë së hipotekuar dhe nga vlefja e saj të paguhet si i privilegjuar. Hipoteka aktualisht rezulton të jetë një prej mjeteve më të zbatueshme në praktikë, ndaj është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë në proceset gjyqësore karakteristikat e saj në funksion të marrjes së vendimeve të bazuara.

Përmbajtja

- 1.1. Vlefshmëria e hipotekës (2 orë)
- 1.2. Ekzekutimi i hipotekës (2 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati zbaton karakteristikat e hipotekës si mjet për sigurimin e ekzekutimit të detyrimeve dhe merr vendime të bazuara në procesin gjyqësor.

Pvetjet studimore:

1. Cilat janë karakteristikat e hipotekës?
2. Në rast se debitori nuk përmbush detyrimin, a pasjellë kjo kalimin tek kreditori të pronësisë së sendit të vënë në hipotekë?
3. Përse hipoteka cilësohet si një prej mjeteve më të sigurta në përmbushjen e detyrimeve?
4. A duhet të kufizohemi në titullin e kontratës për të përcaktuar nëse jemi apo jo përpara dorëzanisë?
5. Nëse pasuria mbi të cilën është vënë hipoteka është në bashkëpronësi dhe kontrata është nënshkruar vetëm nga njëri prej bashkëpronarëve, kontrata e hipotekës do të jetë tërësisht apo pjesërisht e pavlefshme?
6. A mund të jetë kontrata e hipotekës e lidhur me kusht apo me afat?
7. Nëse në kontratë garantuesi cilësohet si dorëzanës, ndërkohë që kontrata shprehet për vënien e sendit në hipotekë, do të jemi përpara dorëzanisë apo hipotekës?
8. Nëse gjykata vendos zgjidhjen e marrëdhënies midis palëve dhe përcakton detyrimin e mbetur papaguar të palës debitore, a do të konsiderohet e zgjidhur edhe hipoteka apo do të vazhdojë të garantojë shlyerjen e detyrimit të përcaktuar nga gjykata?
9. Çfarë pasjellë mungesa e shfaqjes së vullnetit të pronarit të sendit të hipotekuar?

10. Cilat janë pasojat e vendosjes në hipotekë të të drejtës së uzufruktit të një sendi?
11. A mund të vendoset hipotekë mbi një ndërtim provizor? Cilat janë detyrimet e përfituesit të hipotekës në një rast të tillë?
12. A mund të kryejë hipotekuesi veprime mbi pasurinë gjatë kohëzgjatjes së hipotekës? Nëse po, çfarë veprimesh mund të kryejë dhe cilat janë pasojat?
13. A mund të procedohet me pjesëtimin e sendeve mbi të cilat është vënë hipotekë?
14. Çfarë ndodh kur veprimi juridik në bazë të të cilit është bërë fshirja e hipotekës shpallet ose konstatohet i pavlefshëm?

Ora	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
200 Minuta	Hipoteka		
100 minuta	Vlefshmëria e hipotekës	Kandidatëve u vihet në dispozicion aktet e dosjes gjyqësore lidhur me hipotekën si mjet përmbushje detyrimi. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, provat përkatëse, argumentet lidhur me vlefshmërinë (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke u vënë në dispozicion deklarata e mbrojtjes e paraqitur nga pala në rastin konkret. Secili kandidat do të analizojë me shkrim zgjidhjen e rastit (40 minuta) Diskutim i përbashkët me pedagogun dhe konkluzione (20 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Të nxënit Gjykimi analitik Vendimmarrja Të dëgjuarit Ndërgjegjësimi Vetëreflektimi, vetëdija Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit

		Analiza me shkrim do të bëhet pjesë e portofolit të kandidatit dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës	kandidat
100 minuta	Ekzekutimi i hipotekës	Kandidatëve u vihet në dispozicion aktet e dosjes gjyqësore lidhur me hipotekën si mjet përmbushje detyrimi. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, veprimet që do të ndërmerren gjykata në padinë objekt gjykimi (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët vijnë ushtrimin duke parashtruar argumentet kryesorë të vendimmarrjes si dhe formulimin e dispozitivit përkatës (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon arsyet	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Aftësia e vendimmarrjes Struktura e shënimeve Aftësia e bindjes Të dëgjuarit

		dhe formulimin e vendimmarrjes. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (30 minuta)	
--	--	--	--

Nëntema 2: Dorëzania (4 orë)

Përshkrimi

Dorëzania është një mjet personal për sigurimin e detyrimit prandaj, me anë të saj dorëzanësi i detyrohet kreditorit se ka për të paguar detyrimin nëse debitori nuk ka për ta ekzekutuar atë. Kontrata lidhet midis kreditorit dhe dorëzanit dhe për pasojë nuk është i nevojshëm pëlqimi i debitorit, ai është person i tretë në kontratë. Dorëzania rezulton të jetë gjithashtu një prej mjeteve më të zbatueshme në praktikë, ndaj është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë në proceset gjyqësore karakteristikat e saj në funksion të marrjes së vendimeve të bazuara.

Përmbajtja

1.3. Vlefshmëria e dorëzanisë (2 orë)

1.4. Ekzekutimi i dorëzanisë (2 orë)

Objektivi mësimor: Kandidati zbaton karakteristikat e dorëzanisë si mjet për sigurimin e ekzekutimit të detyrimeve dhe merr vendime të bazuara në procesin gjyqësor.

Pyetjet studimore:

1. Cilat janë karakteristikat e dorëzanisë?
2. Cilat janë dallimet midis dorëzanisë dhe hipotekës?
3. A është i nevojshëm pëlqimi i debitorit kryesor për lidhjen e kontratës së dorëzanisë?
4. Në çfarë raporti qëndron dorëzanësi me debitorin?
5. Përse themi që dorëzania ka karakter subjektiv?
6. Cilat janë interesat e palëve të përfshira në një marrëdhënie dorëzanie?
7. Cili është dallimi midis dorëzanisë dhe një rekomandimi të thjeshtë?
8. Cili është dallimi midis dorëzanisë dhe marrjes përsipër të detyrimit?
9. Nëse dorëzanësi garanton përmbushjen e detyrimit me anë të vendosjes së hipotekës mbi pasurinë e tij, përpara cilit mjet për sigurimin e detyrimit do të jemi?
10. A barazohet cilësia e dorëzanësit me debitorin? Nëse po, në cilën fazë barazohen këto cilësi?
11. Si qëndrojnë debitori kryesor dhe dorëzanësi për sa i përket detyrimit në aspektin e tij numerik, sasior, pasuror apo material?
12. Cilat janë efektet e dorëzanisë midis kreditorit dhe dorëzanësit, midis dorëzanësit dhe debitorit, si dhe midis shumë dorëzanësve?

13. A ka ndonjë përjashtim për dorëzanësin nga parimi i solidaritetit me debitorin kryesor? Nëse po, si dhe në cilat raste zbatohet ai?
14. Cili është qëllimi i parashikimit të afatit 6 mujor i parashikuar në nenin 600 të Kodit Civil?
15. Si interpretohet afati 6 mujor për shuarjen e dorëzanisë, afat parashkrimi apo afat prekluziv?
16. Nga cili moment fillon të përlogaritet ky afat në rast se pala i drejtohet gjykatës me kërkesë për lëshimin e urdhrit të ekzekutimit?
17. A ka të drejtë dorëzanësi të heqë dorë nga kontrata? Cilat janë kriteret sipas Direktivës së Këshillit të 20 dhjetorit 1995, Nr. 85/577/KEE?
18. Si ndërthuret heqja dorë me mirëbesimin e dorëzanësit? P.sh. si do të veprohet në rastet e veprimeve me natyrë fiktive apo të simuluar, veprimeve të kryera nga debitori në mashttrim të ligjit, veprimeve që synojnë të fshehin gjendjen e falimentimit të debitorit etj.?
19. Si duhet të realizohet kërkimi për përmbushjen e detyrimit nga dorëzanësi? Cili është qëndrimi aktual i praktikës gjyqësore në këtë aspekt?
20. A barazohet kërkesa për lëshimin e urdhrit të ekzekutimit me padinë në kuptim të nenit 600 të Kodit Civil?
21. A përbën kontrata e dorëzanisë titull ekzekutiv?
22. Nëse palët ndryshojnë kushtet e kontratës fillestare (p.sh. nënshkruajnë një shtojcë të kontratës së kredisë), do të vazhdojë të jetë e vlefshme dorëzania?

Ora	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
200 Minuta	Dorëzania		
100 minuta	Vlefshmëria e dorëzanisë	Kandidatëve u vihet në dispozicion aktet e dosjes gjyqësore lidhur me dorëzanimin si mjet përmbushje detyrimi. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, provat përkatëse, argumentet lidhur me vlefshmërinë (20 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon qëndrimin. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta)	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Të nxënës

		Kandidatët vijojnë ushtrimin duke u vënë në dispozicion deklarata e mbrojtjes e paraqitur nga pala në rastin konkret. Secili kandidat do të analizojë me shkrim zgjidhjen e rastit (40 minuta) Diskutim i përbashkët me pedagogun dhe konkluzione (20 minuta) Analiza me shkrim do të bëhet pjesë e portofolit të kandidatit dhe do të vlerësohet nga pedagogu me qëllim përmirësimin në shkrimin e akteve dhe realizimin e analizës	Gjykimi analitik Vendimmarrja Vetëreflektimi, vetëdija Evidentimi i pikave të forta dhe të dobëta të secilit kandidat
100 minuta	Ekzekutimi i dorëzansë	Kandidatëve u vihet në dispozicion aktet e dosjes gjyqësore lidhur me dorëzantinë si mjet përmbushje detyrimi. Kandidatët të ndarë në dy grupe përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, veprimet që do të ndërmerre gjykata në padinë objekt gjykimi (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një	Bashkëpunimi Gjykimi analitik Drejtimi

	përfaqësues shpjegon procedurën e përcaktuar nga grupi dhe arsyet. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Kandidatët vijojnë ushtrimin duke parashtruar argumentet kryesorë të vendimmarrjes si dhe formulimin e dispozitivit përkatës (25 minuta) Secili grup shfaq materialin e tij në monitor dhe një përfaqësues shpjegon arsyet dhe formulimin e vendimmarrjes. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (10 minuta)	Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Aftësia e vendimmarrjes Struktura e shënimeve Aftësia e bindjes Të dëgjuarit
--	---	--

Nëntema 3: Kapari (1 orë)

Përshkrimi

Kapari është një ndër mjetet e sigurimit të përmbushjes së detyrimeve, që në ndryshim nga të tjerët, siguron jo vetëm përmbushjen e detyrimit, por edhe vetë lidhjen e kontratës. Ky mjet gjithashtu përbën një prej kontratave më të zbatuara në praktikë dhe objekt të konflikteve gjyqësore, ndaj dhe është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë në proceset gjyqësore karakteristikat e kaparit në funksion të marrjes së vendimeve të bazuara.

Përmbajtja

- 1.5.** Vlefshmëria e kaparit
- 1.6.** Ekzekutimi i kaparit

Objektivi mësimor: Kandidati zbaton karakteristikat e kaparit si mjet për sigurimin e ekzekutimit të detyrimeve dhe merr vendime të bazuara në procesin gjyqësor.

Pvetjet studimore:

- 1.** Cilat janë karakteristikat e kaparit?
- 2.** A është kontrata e kaparit kontratë kryesore apo aksesore?
- 3.** A sjell pavlefshmëria e detyrimit kryesor, edhe pavlefshmërinë e kontratës së kaparit?

4. A pasjellë mosparashikimi i çmimit të shitjes në kontratë, pavlefshmërinë e kontratës së kaparit?
5. Cilat janë raportet midis kaparit dhe kësteve të kontratës?
6. Cili është dallimi midis kaparit dhe kontratave të tjera dytësore?
7. A mund të lidhet kapari për një detyrim tashmë të lindur?
8. A mund të lidhet kapari për të siguruar ekzekutimin e një kontrate që nuk është lidhur ende?
9. Cili është raporti midis kontratës së kaparit, kontratës paraprake dhe paradhënies?
10. A ka ndonjë rregull lidhur me masën e kaparit? A mund t'i afrohet kapari vlerës së detyrimit kryesor ose vlerës së sendit objekt kontrate apo që do të jetë objekt i kontratës në të ardhmen?
11. Si do të veprohet në rastet kur kapari vlerësohet se është jashtë logjikës ekonomike?
12. Cilat janë rregullat që duhet të ndiqen për të bërë dallimin nëse kemi të bëjmë me një kusht apo me një marrëveshje kapari?

Ora	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
50 Minuta	Kapari		
50 minuta	Kapari	Kandidatëve u vihen në dispozicion aktet e dosjes gjyqësore që kanë të bëjnë me kaparin si mjet për ekzekutimin e detyrimit. Kandidatët duhet të përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, natyrën e kërimit në raport me rrethanat e faktit si dhe vendimmarrjen e gjykatës (25 minuta) Ftohet një kandidat të shfaqë materialin e tij në monitor dhe shpjegon qëndrimin. Kandidatët e tjerë ftohen të parashtrojnë qëndrimet e ndryshme apo plotësime. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Gjykimi analitik Aftësia e bindjes Të dëgjuarit Të nxënës

Nëntema 4: Kushti penal (1 orë)

Përshkrimi

Kushti penal vendoset në kontratë dhe ka si qëllim riparimin e dëmit ose nxitjen për ekzekutimin e detyrimit. Kushti penal parashikohet në formën e një shume të hollash ose një detyrimi tjetër që përdoret si mjet për të siguruar ekzekutimin e plotë ose ekzekutimin jo në mënyrën e duhur të detyrimit. Kushti penal është i zbatuar gjerësisht në kontrata të ndryshme, ndaj është e rëndësishme që kandidati të njohë dhe zbatojë në proceset gjyqësore karakteristikat e tij në funksion të marrjes së vendimeve të bazuara.

Përmbajtja

1.1. Dallimi midis llojeve të kushtit penal

Objektivi mësimor: Kandidati zbaton karakteristikat e kaparit si mjet për sigurimin e ekzekutimit të detyrimeve dhe merr vendime të bazuara në procesin gjyqësor.

Pyetjet studimore:

1. Cilat janë karakteristikat e kushtit penal?
2. Ku dallon kushti penal nga kamatëvonesa?
3. Çfarë kuptoni me kusht penal vlerësues në kuptim të nenit 115 të Kodit Civil?
4. Cili është dallimi midis kushtit penal gjobor dhe atij disiplinor?

Agjenda

Koha	Tema/nënçështjet	Metodologjia e përdorur	Aftësitë/kompetencat
50 minuta	Kushti penal		
50 minuta	Kushti penal	Kandidatëve u vihen në dispozicion aktet e dosjes gjyqësore që kanë të bëjnë me kaparin si mjet për ekzekutimin e detyrimit. Kandidatët duhet të përcaktojnë faktet kyçe ku duhet të bazohet hetimi gjyqësor, natyrën e kërkimit në raport me rrethanat e faktit si dhe vendimmarrjen e gjykatës (25 minuta) Ftohet një kandidat të shfaqë materialin e tij në monitor dhe shpjegon qëndrimin. Kandidatët e tjerë ftohen të	Gjykimi analitik Aftësia e vendimmarrjes Aftësia e bindjes

		parashatrojnë qëndrimet e ndryshme apo plotësime. Diskutim i përbashkët me pedagogun lidhur me qëndrimet e grupeve (20 minuta) Konkluzione (5 minuta)	Të dëgjuarit Struktura e mbajtjes së shënimeve
--	--	--	--

